Четвер, 17 жовтня 2002 року. № 191 (2942) Ціна договірна

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Майбутнє — високі технології

Київ високо оцінює послідовну лінію діалогу цивілізацій, яку провадить Тегеран. Про це заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин на зустрічі з Президентом Ісламської Республіки Іран Сейєдом Мохаммадом Хатамі. «Ваша політика має чимало прихильників, оскільки цей шлях не має альтернативи», — підкреслив В. Литвин.

(Закінчення на 19-й стор.).

АКТУАЛЬНО

У Польщі демонстрували наші перспективи

Президент України Леонід Кучма відвідав Варшаву з коротким робочим візитом. Він зустрівся віч-на-віч із Президентом Республіки Польща Александром Квасневським, а також провів тристоронню зустріч з Квасневським і Верховним представником Євросоюзу з питань зовнішньої політики Хав'єром Соланою, який брав участь у конференції «Розширення ЄС та НАТО: перспективи України».

Вочевидь, перспективи ці невтішні, адже учасники конференції більше говорили не про євроінтеграцію, а про внутрішньополітичну ситуацію в Україні.

(Закінчення на 19-й стор.).

«ГУ» — МОЯ ГАЗЕТА!»

Більше критики

Давно не передплачував «Голос України», але з цього року відновив передплату. І скажу, що не шкодую, бо газета дуже змінилася на краще, стала цікавішою. Зауважу, роботу Верховної Ради треба висвітлювати глибше і різнобічніше, а у вас виходить скоромовкою. Мало критичних матеріалів від власних кореспондентів, ніби на місцях немає проблем. Ширше висвітлюйте роботу судів, прокуратури, більше критики влади.

Володимир ІВАЩЕНКО.

Малинівка
Покровського району
Дніпропетровської області.

Очі врятованих шахтарів нічого доброго не віщують

Перманентні трагедії на шахтах України — це прикмета сучасного моменту нашої історії. Придивіться уважніше до очей врятованих шахтарів, які щойно вийшли із вибою шахти імені Гайового. В них —чекання перемін. І ці погляди нічого доброго Кабінетові Міністрів не віщують.

Бо він заклав у проекті бюджету на 2003 рік на рятувальні роботи у галузі 75 мільйонів гривень, а на фінансування наукововних досліджень з безпеки видобутку вугілля — менше вартості двох автомобілів іноземного виробництва: 240 тисяч гривень! Це обурило парламент і розлютило шахтарів.

* * *

Акцію протесту розпочала у середу профспілка працівників вугільної промисловості України. Колективи 38 шахт прийняли рішення припинити видобуток палива, ще 85 шахт не відвантажуватимуть вугілля споживачам. Страйк приурочено до початку розгляду у Верховній Раді проекту бюджету на 2003 рік.

Керівництво профспілки звертає увагу на скорочення в проекті бюджету, порівняно з 2002 роком, обсягів фінансування галузі. Незмінна вимога, яку висувають протягом усіх акцій протесту, — вчасна виплата поточної заробітної плати та погашення заборгованості. За даними профспілки, на кінець вересня поточну зарплату на вугільних підприємствах було виплачено лише на 62 відсотки. Це в середньому. А в державній холдинговій компанії «Торезантрацит» на це саме число отримали лише 38 відсотків зарплати, у «Луганськвугіллі» — 29 відсотків, у «Донбасантраците» — 8 відсотків.

На фото: врятовані шахтарі шахти імені Гайового в місті Горлівка на Донеччині піднялись на гора...

Фото УНІАН.

У НОМЕР

Відверті розмови про цензуру

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин підтримує ідею проведення на початку грудня парламентських слухань про політичну цензуру. Під час зустрічі зі страйккомом журналістів він сказав, що цензура у ЗМІ є, підкресливши, що «це інколи сором'язливо прикривається редакційною політикою».

Одночасно глава парламенту застеріг, що парламентські слухання без належної підготовки можуть перетворитися на політичну маніфестацію.

(Закінчення на 2-й стор.).

Заступилися за честь мови

У Центральному районному суді Сімферополя почався розгляд справи за позовом дев`яти кримчан про захист честі й національної гідності до газети «Крымская правда» і її редактора Михайла Бахарєва.

Позов спричинили неодноразові твердження і публікації М. Бахарєва про те, що ні української нації, ні української мови не існує. Особливе обурення позивачів викликала фраза у статті «Мы вернемся к тебе, Родина»: «...нации такой в природе не существует. Украинцы —это часть русского народа, говорящая на одном из диалектов русского языка».

(Закінчення на 5-й стор.).

Труби за Полярним колом

Постачання труб великого діаметру для будівництва газопроводу «Заполярне—Уренгой» розпочала корпорація «Індустріальний союз Донбасу».

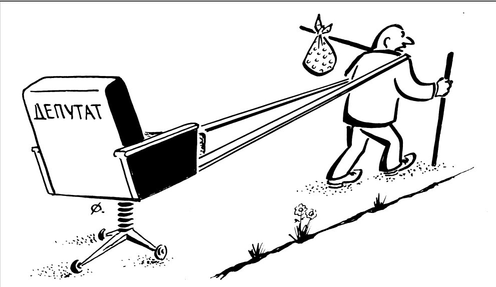
Обсяг контракту — 100 тисяч тонн. Перша партія виробництва Харцизького трубного заводу — 3,5 тисячі тонн — уже відвантажена. Замовником виступило ТОВ «Газкомплектімпекс», дочірня структура РАТ «Газпром», **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

ЦЬОГО ДНЯ

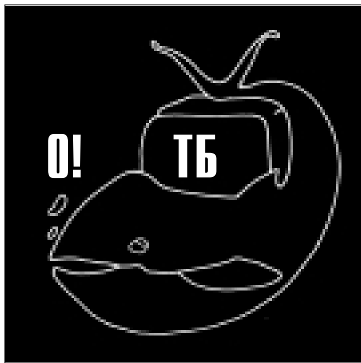
17 ЖОВТНЯ

■ 1849 р. У Парижі помер великий польський піаніст і композитор Фридерік Шопен. ■ 1905 р. Під тиском революційних подій у Росії видано царський маніфест про конституційні свободи та скликання законодавчої Думи. ■ 1936 р. В Одесі народився Сава Кулiш, кінорежисер ("Мертвий сезон" та ін.). ■ 1945 р. Місто Кенігсберг із прилеглою територією офіційно включено до складу СРСР. ■ 1963 р. Пуск першої черги Північно-Кримського каналу. ■ 1974 р. У Києві відкрито Музей історії Великої Вітчизняної війни.

Парламентська більшість — інструмент руйнації державності

▼ 6

Програма телебачення

▼ 11—14

На шахті імені Гайового стався повторний викид метану

Відверті розмови про цензуру

(Початок на 1-й стор.)

Володимир Литвин запропонував голові Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Миколі Томенку до 21 жовтня підготувати відповідний проект постанови для затвердження на засіданні погоджувальної ради, щоб наступного четверга винести на розгляд сесії. До парламентських слухань Володимир Литвин також запропонував опублікувати перелік назв ЗМІ та їхніх реальних власників, це, на його думку, зніме багато запитань.

Представники страйккому повідомили, що нині головне не просто привернути увагу до цієї проблеми, а чітко виписати тлумачення політичної цензури, відповідальність за її застосування, а також як боротися з цим злом. Вони готові надати перелік відповідних питань для розгляду народними депутатами. На переконання журналістів, предметом обговорення мають стати конкретні випадки застосування політичної цензури, невиконання норм законодавства стосовно ЗМІ і питання тиску на власників мас-медіа. Журналісти запропонували залучити представників усіх гілок влади, зокрема й самого Президента, до обговорення в парламенті вкрай важливого питання.

Вони повідомили, що нині в деяких редакціях є перелік тем, які забороняється висвітлювати, список політиків, котрі не можуть з'являтися на сторінках і в ефірі. Водночас журналісти запевнили, що не підтримують жодну політичну силу.

І хоча представники ЗМІ сподіваються мирним шляхом вирішити «наболілу» проблему, проте не виключають, що страйк може бути найефективнішим засобом змінити ситуацію. Одночасно журналісти запевнили, що не хочуть конфронтації між політиками і представниками «четвертої влади», бо тоді втрачається довіра до всіх.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Високі позиції космічної галузі

Вечірнє засідання 15 жовтня

Вечірнє засідання розпочалося з розгляду проекту постанови Верховної Ради «Про створення тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з розслідування обставин нападу на народного депутата України Володимира Сівковича».

За словами народного депутата, на його автомобіль з номерами Верховної Ради напали невідомі особи в цивільному, які не пред'явили жодного посвідчення чи іншого документа, але він переконаний, що це були працівники головного управління по боротьбі з організованою злочинністю МВС України. Постраждалий звернувся із заявою до міністра внутрішніх справ, однак втратив віру в об'єктивність правоохоронців після того, як розслідування було доручено тим, хто санкціонував напад. «Цинічне рішення підштовхнуло мене подати заяву про призупинення членства у більшості, доки не покарають усіх винуватих...», — заявив народний депутат.

Постанову ВР про створення слідчої комісії було прийнято.

Народні депутати розглянули проект закону «Про загальнонаціональну космічну програму на 2003 — 2007 роки». Доповідав генеральний директор Національного космічного агентства України Олександр Негода. Він, зокрема, наголосив, що вітчизняна космічна галузь — єдина, яка за роки перехідного періоду втримала високі позиції. Наприклад, 50 відсотків виробленої нею продукції експортується до найрозвиненіших країн. А «космічні» підприємства тільки у вигляді податків сплатили до бюджету у півтора разу більше коштів, ніж одержали. Нова національна програма, доповів Олександр Негода, ґрунтується на чотирьох основних пріоритетах. Це — проекти «Циклон-4» та «Наземний старт», що передбачають створення нового покоління космічних апаратів для моніторингу, дистанційного зондування Землі, науково-прикладне використання космічних засобів, реалізацію проривних технологій в національних космічних системах та інших галузях.

За п'ять наступних років на реалізацію цих проектів заплановано виділити 300 мільйонів гривень. Співдоповідач голова підкомітету Комітету ВР з питань промислової політики і підприємництва Віталій Майко та народні депутати, які взяли участь в обговоренні законопроекту, відзначали незаперечні успіхи космічної галузі. Запропонований проект закону сприятиме розвитку космічної діяльності України.

Того дня депутати також обговорили проекти законів «Про насіння та садивний матеріал»; про внесення змін до законів «Про ліцензування певних видів господарської діяльності»; «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», інші законодавчі документи, остаточна доля яких має вирішитися сьогодні під час голосування.

Олег БОНДАР.

Урядовий проект бюджету–2003 обіцяє стагнацію

Ранкове та денне засідання 16 жовтня

Основним питанням порядку денного було обговорення проекту закону про державний бюджет України на 2003 рік. Доповідачем виступив голова Комітету ВР з питань бюджету Петро Порошенко. Він зазначив, що під час роботи над проектом комітет проаналізував понад дві тисячі пропозицій та зауважень. Значну частину їх враховано. При цьому комітет підходив до порушених питань з вимог професіоналізму, а також виведення за рамки політичної мотивації.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Доповідач зазначив, що доходну частину бюджету варто збільшити на суму понад 8 млрд. грн. Можливості для цього, на переконання доповідача, у нас є. Зокрема, надходження від приватизації має становити понад 4,3 млрд. грн. Ці кошти мають увійти до доходної частини бюджету-2003.

Збільшення надходжень дасть змогу підвищити видатки, зокрема на охорону здоров'я понад — 300 млн. грн., на потреби культури — 56 млн., на потреби молоді — 42 млн. грн. та низку інших.

Окремо стояло питання про збільшення витрат на фінансування потреб вугільної галузі. Комітет вважає можливим підвищити їх на 367 млн. грн., а в цілому видатки на галузь мають становити не менше як 2,6 млрд.

Значну увагу доповідач приділив підвищенню прав та можливостей місцевих бюджетів. Він вважає за можливе виділити у розпорядження місцевих бюджетів додатково майже 1,9 млрд. грн.

Державний зовнішній та внутрішній борг, на думку П. Порошенка, зменшувати не варто. Зате витрати на утримання президентської адміністрації, які передбачено у сумі майже 300 млн. грн., не витримують будь-якої критики і мають бути істотно скориговані. Це стосується і витрат на закордонні вояжі високих посадових осіб.

На завершення доповіді П. Порошенко зазначив, що від народних депутатів уже надійшло багато пропозицій відхилити запропонований урядом проект бюджету-2003. І наголосив: у четвер сесія має голосувати не проект уряду, а висновки та пропозиції, зроблені комітетом, з урахуванням зауважень та пропозицій народних депутатів, висловлених під час сьогоднішнього обговорення.

Із співдоповіддю виступив голова Рахункової палати Валентин Симоненко. Він, зокрема, зазначив: експертиза проекту держбюджету, поданого урядом, показала, що він фактично орієнтований на скорочення національного доходу, посилення податкового преса, зменшення соціальних витрат, підвищення зовнішніх запозичень та низку інших негативних моментів. В. Симоненко на конкретних прикладах, із наведенням обґрунтованих цифр, довів, що коли доходна частина у проекті бюджету штучно занижена, то витратна частина так само невиправдано завищена. Підбиваючи підсумок експертизи, проведеної Рахунковою палатою, В. Симоненко вказав: поданий урядом проект держбюджету-2003 слід характеризувати як бюджет стагнації.

П. Порошенко та В. Симоненко відповіли на численні запитання депутатів. Відбулося також обговорення за схемою — один представник від фракції або групи. Депутати вказали на численні недоліки, котрі містить проект бюджету, поданий урядом. Вносили пропозицію: голосування проекту провадити постатейно.

З 15-ї години відбулося обговорення другого питання порядку денного — слухання про стан та проблеми народної освіти в Україні. Про це — у наступному номері.

Народні депутати Олег Беспалов, Володимир Демьохін, Михайло Сятиня і Кирило Поліщук подали заяви про призупинення свого членства у парламентській більшості до отримання висновків комісії з розслідування обставин нападу на народного депутата Володимира Сівковича.

Іван ДМИТРЕНКО.

У НОМЕР

Знання врятують державу

Так висловився під час учорашньої зустрічі з освітянами Голова Верховної Ради України Володимир Литвин. Він нагородив учителів, енергетиків, працівників медичної галузі пам'ятними медалями і почесними грамотами.

Голова ВР переконаний: до проблем галузі, які мають загальнодержавний і загальнонаціональний вимір, потрібно привернути увагу всіх органів влади. «Освіта, освіта, і ще раз освіта. Це магістральний шлях для того, щоб ми стверджувалися як держава, як нація і як суспільство», — додав В. Литвин.

А Міністр освіти Василь Кремень зазначив, що в освітянській галузі намітилися позитивні зміни. Присутніх також привітав голова Комітету ВР з питань освіти науки і Станіслав Ніколаєнко.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Більше двох тисяч львівських учителів провели під стінами облдержадміністрації акцію протесту, вимагаючи погасити заборгованість із заробітної плати та відправити у відставку міністра освіти України Василя Кременя. Учасники акції оголосили вимоги до органів влади.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

Неприйняття закону загрожує санкціями

У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Такого висновку за результатами обговорення ситуації довкола законопроекту «Про боротьбу з відмиванням брудних грошей» дійшли представники депутатської групи «Народовладдя».

Минулого пленарного тижня ВР до розгляду цього проекту закону, який планувалося прийняти у другому читанні, парламентарії так і не приступили.

Тим часом, як сказав після засідання депутатської групи народний депутат Сергій Осика, у виборчій програмі кожного політичного блоку, кожної партії і кожного кандидата в народні депутати червоним рядком було записано зобов'язання боротися з відмиванням брудних грошей — основним підґрунтям тіньової економіки. Народний депутат наголосив також, що це зобов'язання взяла й Україна, вступаючи до міжнародної організації ФАТФ. Нещодавно ФАТФ, розглядаючи стан боротьби з відмиванням грошей у деяких країнах, викреслила з «чорного списку» Росію, проте залишила Україну. Це загрожує насамперед ізоляцією у міжнародній торгівлі, закриттям українських рахунків у банках, перекриттям фінансових потоків.

Сергій Осика сказав, що, зважаючи на тривалий технологічний процес прийняття закону у другому читанні, де голосування відбувається постатейно, а декотрі із статей можуть перейти і на третє читання, депутатська група «Народовладдя» наполягатиме на першочерговому розгляді цього законопроекту. Адже під лежачий камінь вода не тече.

Олег БОНДАР, Анатолій КАРАСЬ.

ЗАЯВА

фракції «Наша Україна» у Верховній Раді України

Цими днями влада перейшла останню межу. Внаслідок брутальних дій силових органів, спрямованих проти народного депутата — члена фракції «Наша Україна», загинула невинна людина. 45-річний водій вантажівки, працівник львівського ВАТ «Орлан Транс» помер у лікарні від серцевого нападу. Це трапилося після того, як працівники ДПА у Львівській області викинули його з кабіни вантажівки під час чергового нападу на ВАТ «Орлан Транс».

Блок «Наша Україна» висловлює глибоке співчуття рідним та близьким померлого, його колегам, які в ці дні перебувають у жалобі.

Сім'я померлого водія втратила батька і годувальника. Без годувальників незабаром можуть залишитися сім'ї тисяч працівників концерну «Орлан», якому окремі представники влади оголосили війну. Тисячі «роботяг» з «Орлану» завинили тим, що їх почесний президент Євген Червоненко є членом опозиційної фракції і відкрито критикує владу.

Під різними приводами львівські податківці на чолі з головою ДПА у Львівській області Сергієм Медведчуком намагаються паралізувати роботу підприємства, яке є лідером за рівнем інвестицій в області за останні три роки. Арештовано 45 вантажівок, зірвано виконання контрактів, «Орлан» зазнає величезних збитків. За пропозицією місцевих податківців суд може продовжити адміністративний арешт автомобілів до 10 квітня 2003 року. Тобто йдеться про фактичне банкрутство компанії, яка є одним із найбільших платників податків в області. Українська влада катастрофічно втрачає кредит довіри з боку солідних іноземних фірм, які є інвесторами та партнерами «Орлана»: вони готують позови проти України до міжнародних судових інституцій.

Львівщина стогне під натиском місцевих податківців, які розгорнули справжній терор проти політично невгодних підприємців та й просто бізнес-конкурентів відомої фінансово-політичної групи. 140 народних депутатів України підписали звернення до Президента України, Голови Верховної Ради України та голови Державної податкової адміністрації України з вимогою звільнити з посади голову ДПА у Львівській області Сергія Медведчука. Відповідне звернення ухвалила також Львівська обласна рада. Керівництво концерну «Орлан» готове вдатися до таких крайніх заходів протесту, як оголошення голодовки.

Державний апарат став знаряддям у руках «об'єднаних юристів-футболістів», які вважають, що отримали всю країну в управління, як колись обленерго. Поліцейські методи їх роботи відчули на власній шкірі навіть їх колеги з пропрезидентського табору.

Очевидно, від відчуття вседозволеності Сергій Медведчук прямо заявив Євгену Червоненку: тиск на «Орлан» закінчиться тільки після того, як той «впаде в ноги» його старшому брату — керівнику президентської канцелярії і лідеру СДПУ(о) Віктору Медведчуку. По суті, дана пропозиція стосується не тільки Євгена Червоненка, а й усієї України.

«Наша Україна» на цю пропозицію рішуче відповідає: «Ні!» Як опозиційна політична сила ми зробимо все можливе, щоб Україна не перетворювалася на поліцейську державу і в ній не повторювалися подібні трагедії.

Віктор ЮЩЕНКО,
голова фракції «Наша Україна» у Верховній Раді України.

Знак демократії чи піар?

Постанова судді Апеляційного суду Києва Юрія Василенка про порушення кримінальної справи проти Леоніда Кучми за 11 статтями Кримінального кодексу викликала шквал емоцій і політичних оцінок. Правові «кісточки» перемиватимуть пізніше, адже сама постанова на очі нікому, крім самого судді, досі не потрапляла.

Невідома нам з перших уст і реакція самого Леоніда Кучми. Його ***постійний представник у Верховній Раді Олександр ЗАДОРОЖНІЙ*** сказав, що глава держави нездужає через простуду, а повідомлення про порушення справи сприйняв з подивом.

О. Задорожній в інтерв'ю журналістам наголосив, що порушити кримінальну справу проти Президента можна лише за спеціальною процедурою — імпічментом. А такої процедури на сьогодні не створено. І послався з цього приводу на дві відповідні статті Конституції України (105-у і 111-у). Підоспіла і реакція з Варшави, де ***глава адміністрації Президента Віктор МЕДВЕДЧУК*** в інтерв`ю журналістам перед початком міжнародної конференції «Розширення ЄС та НАТО: перспективи України» пояснив, що є спеціальна процедура притягнення до відповідальності Президента України. Згідно зі ст. 111 Конституції України, це може відбутися тільки в порядку імпічменту. Як наголосив В. Медведчук, цю процедуру проводить виключно парламент, і суддя Апеляційного суду Києва не має повноважень порушувати кримінальну справу щодо недоторканної особи — Президента України.

На Конституцію, «яка обумовлює для певних категорій осіб, у тому числі народних депутатів і Президента України, користування імунітетом і правом недоторканності», послався і ***міністр юстиції України Олександр ЛАВРИНОВИЧ***. «У даному разі сам факт порушення кримінальної справи є достатньо дискутивним, і з правової точки зору не витримує критики», — заявив він на прес-конференції у Києві.

Інша справа, що, за словами того самого О. Лавриновича, сьогодні в Україні на законодавчому рівні відсутня чітко розписана процедура притягнення зазначених осіб до відповідальності. З одного боку, відсутність у даному разі процесуального врегулювання притягнення (до відповідальності. — **УНІАН**) «не є підставою, щоб вирішувати на власний розсуд питання порушення цієї справи». З другого — цю проблему, очевидно, необхідно врегулювати законом.

А перший Президент України, ***лідер фракції*** ***СДПУ(о) Леонід КРАВЧУК*** запропонував поглянути на ситуацію за загальнодемократичними мірками. Сумніваючись у достатності аргументів для порушення апеляційним судом Києва кримінальної справи проти Президента Леоніда Кучми, він журналістам назвав саму подію знаком демократії (бо кримінальну справу можна порушувати до будь-кого в державі, оскільки закон і Конституція для всіх однакові).

Власне опозиція коментує неординарний вчинок судді Василенка інакше. У тій самій Варшаві в інтер`в`ю журналістам перед початком міжнародної конференції ***лідер СПУ Олександр МОРОЗ*** назвав порушення справи прецедентом. За його словами, ідеться про абсолютно обгрунтовані звинувачення, які тривалий час висловлювали представники української опозиції, надсилали депутатські запити щодо цього, і на основі цих матеріалів і було порушено кримінальну справу. На думку лідера соціалістів, можновладцям, скоріш за все, не вдасться звільнити з роботи суддю Василенка, адже суддею його обрано довічно. А ось закриття самої справи Генпрокуратурою він не виключає.

Народний депутат, голова парламентської Тимчасової слідчої комісії Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО заявив на прес-конференції про плани найближчим часом передати до Генеральної прокуратури додаткові матеріали у кримінальній справі, порушеній проти Президента Л. Кучми. Вони щойно розглянуті його комісією, тому не були долучені до подання в Апеляційний суд Києва.

Та чи не найрадикальніший намір опозиції випливає із заяви журналістам Петра Симоненка і Юлії Тимошенко про те, що лідери опозиційних партій вимагають від Президента України Леоніда Кучми відмовитися від виконання своїх повноважень до завершення розслідування за кримінальною справою, порушеною проти нього Апеляційним судом Києва. На їхню думку, в разі проведення дострокових президентських виборів виконувати обов'язки Президента має Прем'єр-міністр Анатолій Кінах.

Анатолій БЕНЬ.

ЦИТАТА ДО ТЕМИ

Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради:

— Це, м'яко кажучи, політичний хід, який під собою не має жодних правових підстав. Якщо це дасть стимулу тим, хто себе відносить до опозиції, — будь ласка. Якщо стояти на твердій позиції права і читати Конституцію, то побачимо, що треба діяти дещо інакше. Напевно, ті, хто заявляє про свою яскраву непримиренну опозиційність, люблять демократію, є прихильниками демократії, але вони значно більше ненавидять Президента України. І це визначає їхні вчинки.

У НОМЕР

Хто сказав «фас»?

Шевченківський місцевий суд столиці обрав запобіжний захід для президента ЗАТ «Енергетичний стандарт» Костянтина Григоришина у вигляді утримання під вартою.

Нагадаємо, російського бізнесмена Костянтина Григоришина було затримано 12 жовтня на підставі незаконного носіння і зберігання вогнепальної зброї, що стало приводом для звинувачення його за ст. 362 ч. 1 Кримінального кодексу. В Шевченківському місцевому суді, повідомляє УНІАН, Костянтин Григоришин розцінив своє затримання як розправу з боку конкуруючих біснесових структур, оголосивши на знак протесту голодовку. Бізнесмен також зазначив, що в Печерський райвідділ міліції, куди його доставили, черговий міліціонер на запитання «за що?» відповів: «Дано команду «фас».

Заява депутатської групи «Народовладдя»

12 жовтня в Києві групою озброєних працівників правоохоронних органів було здійснено протиправне затримання нашого колеги, народного депутата України Володимира Сівковича. Брутальні дії виконавців цієї акції не зупинили ні закон, ні посвідчення народного депутата України: Володимира Сівковича насильно, під прицілом автоматів витягли з його службового автомобіля та обшукали.

Всяке беззаконня несумісне з нормами цивілізованого демократичного суспільства. Але коли закони грубо зневажають ті, кому народ довірив захищати їх, наділивши особливими правами та повноваженнями, — такі дії таврують державу, сіють у суспільстві отруйні зерна страху і гніву, породжують несправедливість, збурюють і так досить напружені політичні пристрасті, поляризуючи громадську думку. Нині лише сила закону здатна об'єднати людей на всіх суспільних щаблях в ім'я творення і торжества справді демократичної Української держави. Саме цю силу повинні жорстко протиставити будь-яким неконституційним, протизаконним намірам і діям проти людини — від кого вони не виходили б.

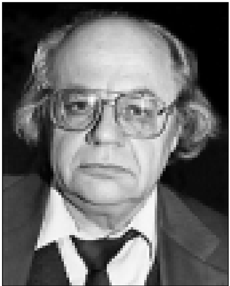
Рішуче засуджуючи факт протиправних дій стосовно народного депутата Володимира Сівковича, депутатська група «Народовладдя» вимагає ретельного розслідування, належної правової оцінки організаторів та виконавців цієї ганебної акції, а також вжиття рішучих заходів, які унеможливили б повторення подібного в майбутньому.

Депутатська група «Народовладдя».

КАЛЕНДАР

Поет у вивітреному світі

Сьогодні день народження в Івана Федоровича ДРАЧА.

Торік саме цього дня ми вітали його ще як голову Держкомінформу, сьогодні — просто як Поета, ким він, власне, завжди залишається — чи то працюючи шкільним учителем, чи кіношником, редактором, функціонером, депутатом. Утім, йому більше личило б давньоримське звання «сенатор». Але краще забрати це слово назад, оскільки в українському контексті воно нагадує про те, що наші плебеї не вміють шанувати своїх сенаторів. У нас коротка пам'ять, та все-таки згадаймо час, коли Драч був першим головою Руху, і нам усім тоді здавалося, що завтра поети напишуть нам Україну — прекрасну, як вірш! Нам же самим не вистачило терпіння дочекатися, й поетів замінили так званими прагматиками. А віз і нині там, і ми не любимо згадувати ті короткі роки прекрасних ілюзій, і ще раніші роки, 80-ті, дочорнобильські, коли поетичні (не політичні!) вечори Драча збирали повен зал у столичному Будинку кіно чи Будинку художника. Тепер це здається неймовірним. Що змінилося?

Він сам пізніше сказав:

Чом соромлюсь
пишноти прикрас
І декор винищую
на пні?
Це в мені так хижо
править час,
Романтизм вивітрює
в мені.

От, скажуть, знайшов за чим плакати, дивак! До речі, диваком Драча вважали завжди, свої й чужі. Він відповідав:

Та не в дивацтві суть,
а в здивуванні,
У вмінні всюди
диво світу світлом
Осяяти...

Добре сказано. Було б лиш кому це слухати в нашому вивітреному світі...

З роси і води вам, Іване Федоровичу!

Аттила МОГИЛЬНИЙ.

Справжній патріотизм — це не чергова революція на майдані

На запитання газети «Голос України» відповідає Прем'єр-міністр Анатолій КІНАХ

— Анатолію Кириловичу, вчора Верховна Рада розпочала розгляд проекту Державного бюджету на наступний рік. Чи зможуть, на вашу думку, парламентарії прийняти збалансований кошторис держави?

— Державний бюджет — мала фінансова конституція держави, яка дуже впливає і на розвиток економіки, і на життєдіяльність громадян. А тому хотів би, щоб цей важливий фінансовий закон сприймався не як частка політичної програми тої чи тої партії чи вузької корпоративної групи, а передовсім як документ загальнодержавного значення. Щоб він був реальний, збалансований та дав можливість вирішувати не тільки поточні проблеми, а й став основою для стратегічного пріоритетного розвитку економіки. Це — загальна вимога. Але, і на цьому я хотів би наголосити окремо, бюджет треба прийняти в точно визначені терміни. Це дуже серйозний чинник підвищення конкурентоспроможності не лише економіки, а й держави загалом. Це — чинник довіри з боку наших партнерів, це — можливість сформувати ефективну сучасну комерційну, промислову політику, реалізувати серйозні інвестиційні проекти. Отож на цьому етапі уряд шукає всі механізми співпраці з усіма парламентаріями.

Як показує досвід нової історії України, проект Державного бюджету завжди використовувався як важіль політичної конкуренції, політичної боротьби.

Це відбувається і тепер. Особливі складнощі створює відсутність дієздатної більшості у парламенті. Уже на першому етапі розгляду проекту Державного бюджету бачимо спроби нереально підвищити доходну частину. Уряд стоїть на принципових позиціях: ми готові сприймати усі пропозиції від будь-якої фракції чи депутатської групи, які базуються на професійних реальних аргументах.

Я хочу, щоб той інтелект, який зосереджено у парламенті, був сконцентрований не на розподілі доходної частини, а передовсім на її збільшенні.

Ще раз хочу підкреслити, що доходна частина бюджету не відповідає масштабам економіки України, знижує можливості вирішення соціально-економічних питань.

А тому уряд запропонував разом з проектом Державного бюджету перелік законопроектів, які дають можливість за рахунок розширення податкової бази, зниження рівня тіньової економіки, поліпшення відносин між державою і платниками податків залучити до державної казни додатково близько 3—3,5 мільярда гривень. І це — без підвищення фіскального силового тиску на суб'єкти економіки.

Маємо надію, що ці пропозиції буде сприйнято позитивно, бачу, що у Верховній Раді є прагматична професійно підготовлена частина народних обранців, яка націлена на конструктивну роботу. Не за принципом: що гірше, то — краще, а за принципом —зробити все, що необхідно, для розвитку економіки держави.

Не можу не звернути увагу на взаємозв'язок прийняття Державного бюджету з нашими відносинами з іншими державами. Бо вони не тільки партнери, а й конкуренти. Наприклад, Державна Дума Росії практично прийняла в першому читанні бюджет своєї країни. А це означає, що Росія випередила на крок Україну з точки зору підвищення конкурентоспроможності держави і довіри до неї. А це — інвестиції тощо.

Ми робитимемо все, щоб бюджет було прийнято вчасно, в межах загальнодержавних, загальнонаціональних інтересів. Це — принципова позиція уряду і ми будемо її відстоювати.

— Власне проблема політичного протистояння у парламенті — одна з найболючіших. Кількість депутатів, які увійшли до складу більшості, —гранична. Чи можлива співпраця уряду з опозиційними фракціями?

— Уже очевидно: Україні необхідна політична конституційна реформа, яка насамперед має бути спрямована на підвищення якості, результативності діяльності системи державної влади, збалансування повноважень і відповідальності гілок влади. Врешті —на подальшу демократизацію країни, формування громадянського суспільства.

Один з найважливіших чинників, який визначає необхідність цієї реформи, підвищення відповідальності влади перед народом, є подальша політична структуризація парламенту і суспільства.

Більшість у парламенті — це не реакція на кон'юктуру, а вимога часу. Системні проблеми потрібно вирішувати, починаючи з удосконалення системи податкового законодавства, захисту прав власника, інвестора, модернізації грошово-кредитної, банківської системи, створення сприятливих умов для залучення інвестицій, соціального захисту, пенсійної реформи. Все це можна зробити, об'єднавши зусилля Президента, парламенту, виконавчої влади і за підтримки суспільства.

Нам треба замислитися над тим, скільки ми втрачаємо — держава, суспільство — від того, що парламент фактично вже рік не приймає серйозних системних рішень. А від цього ми зазнаємо втрат. Не тільки економічних, а й політичних. Наприклад, коли даємо оцінку ситуації в Україні.

Тож відсутність взаємодії парламенту і виконавчої влади, тих рішень, які конче нам потрібні, негативно впливає на всі складові, включаючи авторитет і довіру до України в світі.

Такий приклад. Цього року велику групу східноєвропейських і центральноєвропейських держав, зокрема Балтії, буде прийнято до НАТО. Через півтора року майже всі наші сусіди стануть членами Євросоюзу. Росію визнали державою з ринковою економікою. І Сполучені Штати Америки, і Євросоюз. Два тижні тому Росію виключили з «чорного списку» держав, які не борються з відмиванням «брудних» грошей. Бо там вчасно прийняли закон, який відповідає методології міжнародного досвіду, включаючи FAFT. Україна залишилася. Нам поставили черговий ультиматум — до 15 грудня прийняти закон, який уже півроку не може прийняти парламент.

Має бути більшість, яка спирається на загальнодержавні інтереси та цінності. І це питання життєвого значення для України. Той формат більшості, який маємо сьогодні, — не стійкий, зокрема і за чисельністю. А тому потрібно поглиблювати діалог. Я впевнений: діалог має бути постійний, а не тільки в період соціальних чи політичних загострень, між суспільством і владою, між політичними структурами. Більшість, яка створена на цьому етапі, має бути відкрита для всіх, хто прагне разом відстоювати інтереси людей і держави. Вона має зростати чисельно. Без тиску — силового, адміністративного чи психологічного, а насамперед на прагненні працювати на благо України. Я впевнений: це — лише початок роботи. Зі свого боку я робитиму все, щоб такий діалог відбувся, бо це має величезне значення.

Мушу визнати, що останні події — галас навколо «Кольчуг», політичне загострення в Україні — істотно зменшують довіру до нашої держави як до стабільної країни, з якою можна співпрацювати на надійних довгострокових умовах. І мені, незалежно від посади, а передусім як громадянину, незрозуміло, як можна, наприклад, підписувати резолюції, звернення до глав іноземних держав із закликом до міжнародної ізоляції України.

Навіть у найгострішій, запеклій політичній боротьбі не можна переступати певну межу. Ми — громадяни цієї держави. Нинішнє протистояння опозиції — це не боротьба ідеологій, програм чи ідей. Це, на жаль, —спроба економічного, політичного, посадового реваншу. І нам конче потрібно зробити все, щоб розвиток подій пішов в іншому напрямі: конкуренції програм, відповідної ідеології, боротьби за владу в межах Конституції, пошуку шляхів до розуму і серця виборців.

Я дуже хотів би, щоб ті, хто вважає себе патріотами України, замислилися над цим. Бо справжній патріотизм — це не чергова революція на майдані. Це —копітка щоденна робота в інтересах суспільства і держави. І на цьому тримається світ.

Приклад з FAFT — наочний, яскравий. В Україні є величезна проблема тіньової економіки, корупції, тіньових схем. Ми це прозоро бачимо на обсягах доходної частини бюджету, який висвітлює лише невелику частину нашої економіки. Це не тільки внутрішня проблема. Водночас йдеться про зовнішній чинник. Про довіру до України, її авторитет. А той закон, який нам конче потрібен, прийнято лише в першому читанні. На жаль, вузькокорпоративні інтереси, які дуже далекі від інтересів держави і життя, взяли гору. Ми нині працюємо з парламентом, щоб документ розглянули, і до 15 грудня народні обранці прийняли закон. Це дало б можливість уникнути дуже серйозних санкцій на зовнішньому економічному просторі.

— Днями відбулося спільне засідання двох профільних комітетів ВР. На ньому народні обранці вирішили віддати перевагу законопроектові з цієї проблематики, підготовленому їхніми колегами, зокрема Сергієм Терьохіним. Як ви гадаєте, це — політичне рішення? Що у зв'язку з цим планує робити уряд?

— На жаль, бюджет уже вкотре формується на старій податковій базі, бо й досі не прийнято Податковий кодекс. Уряд запропонував парламенту зняти хоча б деякі негативні питання, які істотно впливають на розвиток економіки та на поповнення доходної частини бюджету. І вніс кілька законопроектів, зокрема про вдосконалення податку на додану вартість, податку на прибуток, системи акцизних зборів і, безперечно, дуже актуальний законопроект, який передбачає зниження рівня оподаткування громадян. Він має для нас принципове значення з урахуванням того, що дав би можливість підвищити платоспроможність громадян і стимул для роботи у прозорому секторі економіки.

Нині триває дискусія. Уряд готовий розглядати всі серйозні фахові пропозиції. Але депутати мають зрозуміти: це не ті законопроекти, з якими можна гратися в політичні ігри. Це — конкретні, прагматичні, логічні фінансові законопроекти. І рішення, які прийматимемо, мають бути збалансовані з проектом бюджету на 2003 рік, зокрема щодо неприпустимості підвищення дефіциту бюджету, касових розривів стосовно і центрального, і місцевих бюджетів. Потрібні чіткі розрахунки. І жодних емоційних, політичних, кон'юктурних рішень.

Ми працюємо в цьому напрямі і шукатимемо оптимальні варіанти, які відповідатимуть вимогам збалансованості бюджету і підсилять складові економіки. Я не хочу поки що робити остаточних висновків, але певен: на таких підходах можна знаходити оптимальні професіональні рішення. За бажання, звичайно.

— Сьогодні багато говорять про кишинівські домовленості про створення газотранспортного консорціуму. Зокрема, декотрі висловлюють думку, що бюджет зазнає втрат — до шести мільярдів гривень. Як ви вважаєте, чи не ускладнять ці домовленості проходження проекту бюджету в парламенті?

— Я вже наводив досить негативний приклад про створення Євразійського транспортного коридору: термінал «Південний»— нафтопровід Одеса—Броди—Гданськ. З початку дев'яностих ми дозволяли собі у відкритому пленарному режимі, обговорюючи цей проект, розповідати геть усім, як Україна намагається змінити світові маршрути транспортування нафти. Там, де зосереджено мільярдні інтереси, які глобально впливають на розподіл політичних і економічних сфер у світі. Тепер виправляємо помилки по Євразійському транспортному коридору, підсилюємо цю роботу, але втрачений час не повернути.

Ми не ховаємо угоди. І хто захоче, той може з нею ознайомитися на сайті Кабінету Міністрів.

Розглядаємо цей проект як невід'ємну частину інтеграції України в економічну й політичну систему Європи — це для нас має принципове значення. Як можливість залучення інвестицій для підвищення технічної і технологічної надійності газотранспортної системи, її конкурентоспроможності, підвищення обсягів транспортування природного газу територією України. Сьогодні ми транспортуємо в Європу майже 110 мільярдів кубометрів голубого палива на рік, а потенційні можливості газотранспортної системи з урахуванням інвестицій — 170 мільярдів кубічних метрів. Це дає нам можливість істотно знизити аргументацію тих, хто хоче тиснути на Україну, погрожуючи будівництвом альтернативних газопроводів по території інших країн.

Це водночас підвищує енергетичну безпеку Європи і диверсифікує поставки природного газу в Європу. Я маю на увазі те, що транспортуватиметься не тільки російський газ, а й голубе паливо із Середньої Азії. Потреби в цьому енергетичному ресурсі постійно зростатимуть.

Для нас принципове значення має те, що Україна на всіх стадіях обговорення не сприймає варіант приватизації газотранспортної системи. Створення консорціуму не передбачає зміни форми власності. Важливо також і те, що органи управління будуть на території України, а консорціум створюється відповідно до українського законодавства. Окрім того, під час його створення буде проведено роботу із залучення європейських провідних компаній. Жоден із партнерів не матиме монопольного впливу на результати діяльності консорціуму.

Далі — прагматична робота. Мають спрацьовувати не емоції, а жорсткі експертні професіональні техніко-економічні висновки і обґрунтування. До цієї справи ми неодмінно залучимо і Верховну Раду, а також розширимо склад міжвідомчої робочої групи. Триває формування тристоронньої робочої групи Україна—Росія—Німеччина. Є пропозиція від Сполучених Штатів Америки, щоб попрацювали і їхні експерти, особливо з оцінки вартості газотранспортної системи.

— Яким ви бачите механізм формування коаліційного уряду?

— Це потребує дуже виваженого підходу, бо йдеться передусім про систему державної влади. Ні уряд, ні парламент окремо — і це об'єктивно — не можуть вирішувати проблеми, які постали сьогодні перед Україною. Отож потрібно об'єднати ці питання: формування дієздатної більшості на засадах державних інтересів, зміцнення більшості і взаємодії з виконавчою владою за рахунок деяких коаліційних чинників. Зміцнювати не просто взаємодію, а солідарну відповідальність більшості, уряду за результати своєї діяльності перед українським народом. Мова йде не про примітивний перерозподіл портфелів, а про солідарно відповідальну систему влади.

Це — складний процес. Дуже хочеться, щоб він відбувався на основі змін у законодавстві і Конституції України. Але враховуючи те, що запасу часу й міцності немає, це потрібно робити паралельно.

Я готовий до поглиблення співпраці в цьому напрямі. Для мене вирішальними залишаться вимоги професіоналізму, уміння кандидата працювати на рівні сучасного державного менеджменту і, безперечно, моральні якості.

І тільки на такій основі можна формувати і підвищувати професійний склад уряду як основи для розв'язання соціально-економічних проблем.

Якщо — не дай Боже — ми підемо на короткочасні кон'юнктурні рішення, не маючи достатньо ефективно діючої більшості в парламенті, і формуватимемо коаліційний уряд на примітивній основі торгівлі портфелями, у вузькополітичних, вузькокорпоративних інтересах, то створимо дуже загрозливу ситуацію. Поглиблення парламентської кризи з черговою урядовою кризою. І тоді буде тяжко забезпечувати не тільки політичну стабільність, а й ефективний соціально-економічний розвиток.

Співпраця уряду з парламентом та парламенту з урядом дуже впливає на всі складові соціально-економічного розвитку. Мені особисто завдяки надзусиллям вдається забезпечувати позитивні чинники розвитку, зокрема скоординовану й упевнену роботу уряду. Всі ми — живі люди. Але в мене немає права на емоції. Я персонально відповідаю за соціально-економічний розвиток економіки і держави. І роблю все, щоб уряд працював як єдиний злагоджений державний механізм, щоб урядовці виконували свої обов'язки, свої функції на високому рівні виконавчої дисципліни. Несучи за це персональну відповідальність. Інших варіантів немає.

Упевнений, що взаємодія уряду і парламенту — не тільки основа для прийняття грамотних управлінських рішень, а й чинник політичної стабільності у державі.

І, треба визнати, наші результати були б значно кращі, якби вдалося налагодити співпрацю уряду та Верховної Ради.

Коли ми ставимо завдання ефективної взаємодії виконавчої і законодавчої влади, то це тільки перший крок. Ситуація досить нестабільна. І нам сьогодні треба виходити разом з парламентом на вищий рівень формування державної соціально-економічної політики.

Розмову вели Леонід БРОВЧЕНКО, Володимир КОРОЛЮК.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Тролейбуси пішли через Прут

Нова тролейбусна лінія з'явилась у Чернівцях. Вона з'єднала центральну частину міста з Садгірським районом, що розташований на лівому березі ріки Прут. Профінансувала роботи Чернівецька міськрада. Згодом маршрут буде подовжено.

Василь БАБУХ.

Вступилися за честь мови

(Початок на 1-й стор.).

Дев`ять кримчан із Сімферополя, Бахчисарая, Керчі, Феодосії і Ялти подали в суд, оскільки, за їхнім твердженням, «такі принизливі і малоосвічені висловлювання М. Бахарєв дозволив собі не вперше не лише на сторінках газети, а й з трибуни Верховної Ради Криму, коли був депутатом від «промешковського» «Русского движения Крыма». Нині вони попрохали об'єднати всі їхні позови в один і клопоталися, щоб засідання велося українською мовою.

Проте за обома пунктами їм було відмовлено. Судця Ольга Андреєва гучно зачинила двері й перед журналістами. Позивачі поскаржилися їм, що з самого початку судового розбирання вони «відчувають агресивність до себе, всі їхні вимоги були однозначно і безапеляційно відкинуті. Незрозуміло, чому судочинці заборонили застосувати технічні засоби, завдяки яким можна було б потім перевірити правильність ведення суду, і чому злякалися преси?». Сам М. Бахарєв на суд не прийшов, попередньо повідомивши, що не вважає себе винним.

Та автори позову мають намір принципово відстояти свою позицію: домогтися опублікування спростування одіозної статті, стягнути з газети і автора матеріальну компенсацію за завдану моральну шкоду.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ФОТОФАКТ

Натовські та українські генерали під час прес-конференції на великомасштабних навчаннях «Спільне випробування-2002», що проходять на Яворівському полігоні під Львовом.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

НОВИНКА

Я слухаю книгу...

Перша книга на магнітних носіях з'явилася у Вінницькій обласній науковій бібліотеці імені К. Тімірязєва: на аудіокасету записано уривки з творів українських авторів, присвячені визвольній боротьбі українського народу з польською шляхтою у 1648—1654 роках. Дібрані працівниками бібліотеки тексти допомогли відтворити артисти обласного музично-драматичного театру імені М. Садовського.

За словами директора бібліотеки, заслуженого працівника мистецтв України Василя Циганюка, триває робота над записом ще двох історичних творів цієї ж тематики: прозового «Оборона Буші» і драматичного — «Облога Буші». Обидва вони належать перу класика української літератури Михайла Старицького. Завершити записи планують у наступному році, до 350-річчя битви військ Б. Хмельницького з поляками під Бушею і 100-річчя з дня смерті М. Старицького.

ПАМ'ЯТЬ

Монумент іноземним морякам

В Одесі плановано спорудити монумент на честь повстання на кораблях ескадри Антанти у квітні 1919 року. Тоді рішучий виступ іноземних моряків перешкодив обстрілу і руйнуванню Одеси. Оголошено конкурс на кращі ескізний проект та пропозицію щодо вибору місця розташування пам'ятника. Його має бути споруджено у квітні наступного року — до чергової річниці повстання.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Голова віддає... свою зарплату

ІНІЦІАТИВА

Перерахувати свою зарплату на реконструкцію стадіону запорізького «Металурга» вирішив міський голова Запоріжжя Олександр Поляк. Щоб його улюблена команда розпочала новий сезон на сучасній футбольній арені, мер готовий майже півроку жити лише на пенсію. Він сподівається, що почин так чи інакше підтримають комерційні структури, організації та пересічні городяни, що відчутно прискорить будівництво.

Поза сумнівом, новий стадіон прикрасить місто. Зручні трибуни під алюмінієвими козирками, пластикові сидіння, комфортабельні роздягальні, кімнати для арбітрів, прес-центр, кафе-бар, медпункт тощо. А газон розміром 120 х 80 м, завдяки автономній котельні та насосній станції, буде обладнано дренажною системою, поливом та підігрівом.

Як пообіцяв О. Поляк, майбутній футбольний сезон запорізький «Металург» гратиме на новому стадіоні. Водночас він спроможний прийняти майже 12 тисяч глядачів.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

ДОСВІД

Зі світлом і вгору

крокують мешканці Нової Каховки. Тут суттєво поліпшилося освітлення вулиць, зокрема, для цього використано новітні освітлювачі, що вдвічі менше потребують електроенергії. До того ж вони виготовлені зі спеціального надміцного скла, що не розбивається.

Серйозно взялася міська влада і за ліфти. І вважає, що новокаховський показник — зі ста одинадцяти ліфтів працює сто — найкращий у державі.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

СЛУЖБА 01

Був тільки дим...

У Коростені пожежних викликали через дим у приватному будинку. Але гасити їм нічого не довелося: залишалося тільки провітрити приміщення й винести трупи. Загинули власниця будинку 1938 року народження і чоловік, особу якого пожежним встановити не вдалося, — сусіди припускають, що це бомж. Причина нещастя проста —отруєння продуктами горіння: перекаливши пічне опалення, тут закрили заслін, дим пішов у приміщення...

За тиждень тільки коростенські пожежні зафіксували вже шість смертей. Гинуть соціально неблагополучні люди, до яких навіть заклики дотримуватися елементарних протипожежних правил не доходять.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Віртуальний кабінет Сервантеса

Київський національний університет імені Тараса Шевченка серед вузів України за цьогорічним рейтингом — університет номер один у країні. Ніні це звичайний класичний університет, в якому отримують найрізноманітніші спеціальності.

На сьогодні цей вищий навчальний заклад має двосторонні міжнародні угоди з понад 65 університетами світу. Велику увагу міжнародним зв'язкам, питанням розширення культурної, освітньої, наукової співпраці приділяє ректор університету Віктор Скопенко, який постійно спілкується з послами різних країн. Цього тижня Віктор Васильович прийняв у себе Повноважного Посла Іспанії Луїса Гомеса де Аранда-і-Вієн.

Посол запропонував ректорові сприяти у виділенні приміщення на території університету для «Віртуальної аудиторії Сервантеса». Інститут Сервантеса, у свою чергу, зобов'язується обладнати аудиторію сучасними комп'ютерами за свій рахунок та виділити дві повні ставки для співробітників кабінету.

«Віртуальна аудиторія Сервантеса» — це просторе приміщення, обладнане комп'ютерами, за допомогою яких кожен бажаючий студент може вивчати іспанську мову.

Віктор Скопенко погодився на пропозицію Луїса Гомеса і пообіцяв, що найближчим часом приміщення буде виділено, бо «інтерес до вивчення іспанської мови є, і якщо відкриття «Віртуальної аудиторії Сервантеса» сприятиме підвищенню вивчення цієї мови, то допоможемо з її відкриттям».

Тепер в університеті студенти вивчають 42 іноземні мови.

Близько семи років тому на базі Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка відкрили відділення сходознавства, що викликало чималий резонанс серед абітурієнтів. Незважаючи на великий конкурс, групи формують маленькі, що дає можливість відібрати кращих.

Наталія КЕУШ.

ВІСТІ З ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Де інваліду працювати?

У Хмельницькому вперше на Всеукраїнську конференцію зібралися підприємці громадських організацій інвалідів. Місце для зустрічі було вибрано не випадково: область є одним із лідерів працевлаштування інвалідів, людей з обмеженими фізичними можливостями. Учасники заходу обговорили свої насущні проблеми — стосунків із владою, фіскальними органами і елементарного виживання за нинішніх скрутних умов. Створено Асоціацію підприємців громадських організацій інвалідів.

Європейський вокзал на корчагінській колії

Лише тепер урочисто відкрито за всіма європейськими стандартами залізничний вокзал легендарного Павки Корчагіна в Шепетівці. Існуючий тут ще з тих кавалерійських часів мало чим змінювався і давно не задовольняв сучасних потреб. На спорудження нового витрачено понад 10 мільйонів гривень.

Журналістів — за парту

Уперше за останніх двадцять років в області зібрали зрілих і досвідчених журналістів на навчання. Темами занять були принципи роботи з інформацією і взаємодії із прес-службами владних та бізнесових структур, журналістська відповідальність і етика, практичні проблеми застосування в Україні європейських стандартів свободи слова тощо.

Інформаційний простір розширюється

Нетішинська центральна міська бібліотека в конкурсі «Інтернет для читачів публічних бібліотек», оголошеному відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні, виграла грант у сумі 17 609 доларів. Тепер бібліотека матиме змогу створити для читачів — працівників ХАЕС — Інтернет-центр і розширити інформаційний простір.

Михайло ВАСИЛАШКО.

■ *Спорт*

Третій раз до «нічийного класу»

Футбол. Матч кваліфікаційного турніру молодіжного чемпіонату Європи (U-21) Північна Ірландія — Україна. 1:1. Голи: Байрд, 39 — Кабанов, 82.

15 жовтня. Баллімена. Стадіон «Шовгроундз». 3 тисячі глядачів. Арбітр — Джоні вер Екке (Бельгія).

Українці грали в такому складі: Руденко, Даниловський, Стоян, Симоненко, Комарницький, Бондаренко, Березовчук, Наконечний (Кабанов, 46), Бєлік, Гай (Бідненко, 21), Гусєв (Ротань, 76).

Ось уже третій матч поспіль наша «молодіжка» опиняється в ролі надолужуючого. Ніби й перевагу невеличку мала в першому таймі, але дозволила Байрдові без перешкод влучно пробити метрів з 35. Та й Руденко виявився не на висоті.

А взагалі до забитого м'яча наші футболісти не створили жодного моменту біля воріт господарів. В атаці українці діяли невиразно і безсистемно. І лише помилка суперника дала можливість Кабанову вразити ціль зблизька.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ (з Белфаста).

ФОТОФАКТ

Дегустація делікатесних сортів риби у приміщенні УНІАН, яка відбулася після прес-конференції «Гострі проблеми рибного ринку України».

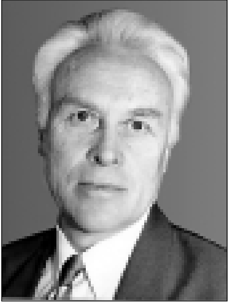

Фото Олександра СИНИЦІ(УНІАН).

ПОЛІТИКА

Парламентська більшість — інструмент руйнації державності

ТОЧКА ЗОРУ

Джерело будь-якого суверенітету базується, по суті, на нації. Жодна сукупність осіб, жодна окрема особа не можуть здійснювати владу, яка вочевидь не виходила б від нації (ст. 3).
Для гарантії прав людини і громадянина потрібна державна сила: ця сила засновується в інтересах усіх, а не в приватних інтересах тих, кому її довірено (ст. 12).
Французька Декларація прав людини і громадянина від 26 серпня 1789 року.

Воля народу має бути основою влади уряду (ст. 21).
Загальна Декларація прав людини.

Президент України Л. Кучма, його оточення, праві фракції постійно твердять про необхідність формування у Верховній Раді парламентської більшості. Навіть стверджують, що парламент взагалі не може працювати без її формування. Чи є під цим прагненням і бажанням Президента правові підстави? Почитаймо уважно Конституцію України, що регламентує це питання.

Найперше звернімо увагу на те, що в Конституції в кількох статтях ідеться про поняття «більшість», але ніде нема поняття «парламентська більшість». І це не випадково.

У ст. 81 записано: «Рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України приймається більшістю від конституційного складу Верховної Ради України».

Ст. 84: «Засідання Верховної Ради України проводяться відкрито. Закрите засідання проводиться за рішенням більшості від конституційного складу Верховної Ради України».

Нарешті, ст. 91 прямо вказує: «Верховна Рада України приймає закони, постанови та інші акти більшістю від її конституційного складу, крім випадків, передбачених цією Конституцією». Які це випадки?

Згідно зі статтею 83 позачергова сесія Верховної Ради України скликається Головою на вимогу не менш як третини народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради.

Ст. 87 дає право парламенту на пропозицію не менш як однієї третини народних депутатів України від її конституційного складу розглянути питання про відповідальність Кабінету Міністрів та прийняти резолюцію недовіри йому більшістю від конституційного складу Верховної Ради.

Ст. 94 встановлює можливість подолання вето Президента Верховною Радою не менш як двома третинами голосів від її конституційного складу.

У цих статтях ідеться про кількісний склад голосів, необхідних для прийняття рішень Верховною Радою України. І скрізь відлік ведеться від конституційного складу Верховної Ради України. Це неспроста. Конституція розглядає парламент як єдиний орган законодавчої влади і жодної іншої більшості, крім технічної, для кількісного підрахунку голосів і прийняття рішень за більшістю від конституційного складу Верховної Ради не передбачає.

Слід зважати, що сучасний парламент — це загальнодержавний, представницький орган, головна функція якого в системі поділу влад полягає у здійсненні законодавчої влади. Сюди входить верховне розпорядження державною казною, тобто прийняття держбюджету і контроль за його виконанням, а також контроль за виконавчою владою. Парламент розглядається як виразник інтересів і волі народу, уповноважений приймати найавторитетніші управлінські рішення іменем народу.

■ ■ ■

Конституція жодної іншої більшості, крім технічної, для кількісного підрахунку голосів і прийняття рішень за більшістю від конституційного складу Верховної Ради не передбачає

■

Народ, як носій суверенітету, уповноважує парламент здійснювати від його імені законодавчу владу, і для цього народ обирає до парламенту своїх представників-депутатів.

Отож воля парламенту і є воля народу. То як узгодити цю ідею з концепцією Президента Кучми та його оточення про необхідність створення в президентсько-парламентській республіці постійно діючої, організаційно оформленої, парламентської більшості? Адже в такому разі група депутатів (навіть якщо їх більше половини від конституційного складу Верховної Ради) фактично узурпує владу парламенту. Депутатів, котрі не входять до парламентської більшості, практично позбавлено можливості виражати і представляти волю народу через законодавчий процес. А як тоді бути зі ст. 6 Конституції України, де сказано, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. І органи цих влад здійснюють свої повноваження в установлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Тут треба сконцентрувати увагу не тільки на поділі влади, а й на тому, що ця влада діє в установлених Конституцією межах. Творці більшості не подумали про те, що вони, руйнуючи ці межі, грубо порушують Конституцію України. Парламент як орган законодавчий і такий, що контролює виконавчу владу, перестає існувати. Функції парламенту бере на себе парламентська більшість з усіма наслідками, які звідси випливають.

Перший наслідок із цієї антиконституційної затії — узурпація парламентської влади групою депутатів-змовників. Створивши гільйотину для голосування, так звана «більшість» відтинає можливість впливати на прийняття законодавчих рішень інших депутатів. Практично зводиться до нуля значення парламентських дебатів і виступів, розгляд питань у комітетах і комісіях, якщо більшість голосуватиме за сигналом своїх вождів на чолі з Президентом.

Так звана «більшість» сформована не виборцями під час голосування, а самими депутатами за змовою або адміністративним примусом, але не з волі виборців. Отже, ця «більшість» легальна, але не легітимна.

Таким чином, організована Кучмою і Медведчуком «більшість» — обман виборців, підставлення, яке видають за законодавчий орган. А що це справді так, процитуємо окремі положення із заяви про створення більшості: «... ця більшість візьме на себе відповідальність за законотворчу діяльність парламенту та утворення коаліційного уряду відповідно до пропозицій Президента щодо здійснення політичної реформи», «... парламентська більшість піде на перерозподіл комітетів та комісій. Це безпосередньо випливає з нашої позиції взяти на себе відповідальність та відповідає установленим нормам і правилам діяльності у парламенті». Зазвичай, прийшовши до влади, змовники оголошують про взяття на себе відповідальності за долю держави і народу. Ця самозвана більшість також оголошує, що бере на себе відповідальність за законотворчу діяльність парламенту. Але при цьому забуває зазирнути до Конституції, де в ст. 75 сказано: єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент — Верховна Рада України. А в ст. 5 прямо записано: «Ніхто не може узурпувати державну владу». Ініціатори створення більшості забувають, що відібрати у парламенту владу не можна жодним іншим шляхом, окрім державного перевороту чи нових виборів.

Другий наслідок з цієї антиконституційної затії зі створенням більшості — це руйнація парламенту як законодавчого органу, позбавлення його можливості використовувати принцип стримувань і противаг як спосіб реалізації положень Конституції України про поділ влади.

Річ у тім, що створена з ініціативи Президента та його оточення парламентська більшість у списковому складі 231 особа не має змоги прийняти зміни до Конституції, скасувати вето Президента на прийнятий закон, прийняти державну символіку. З формуванням більшості принцип стримувань і противаг у поділі влади перестає діяти. Парламент став неспроможний виконати свою конституційну роль як гілка влади. Отже, такий інститут української державності, як законодавчий орган — парламент паралізований у своїй діяльності. Це можна розглядати як державний злочин. І це потребує оцінки з боку Конституційного Суду та спеціального прокурорського розслідування.

Особливо слід звернути увагу на паралізацію можливості парламенту подолати вето Президента. Це означає, що практично зруйновано законодавчий процес. Оскільки більшість не здатна подолати вето Президента, то Президент може творити повну сваволю з чинним законодавством, що геть суперечить Конституції України.

Третім наслідком із цієї антиконституційної затії із створенням парламентської більшості є цілковита концентрація державної влади в руках однієї людини — Президента. Така тотальна концентрація влади в руках однієї особи іменується в конституційному праві як авторитарний режим або диктатура. Опозицію або прямо забороняють, або ставлять її в такі умови, що не дають змоги їй нормально функціонувати.

Публічна влада широко вдається до засобів придушення, адміністрування. Самоуправління, вибори та референдуми — усе під контролем влади. Формальним характером відрізняється і поділ влади, навіть якщо його і проголошено конституційно. Зважаючи, що диктаторів судить не тільки історія, не тільки засуджує і скидає народ, а й є можливість дати правову оцінку концентрації державної влади (в умовах конституційної вимоги поділу влади) в руках Президента — необхідно в порядку імпічменту провести розслідування порушення Конституції з боку Президента України.

Четвертим наслідком з цієї антиконституційної затії із створенням парламентської більшості є спроба Президента, всупереч Конституції України, перекласти відповідальність за формування уряду на так звану парламентську більшість. Згідно з п. 9 п. 10 ст. 106 Президент України призначає Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів, керівників інших центральних органів виконавчої влади, голів місцевих державних адміністрацій. А згідно з ч. II ст. 106 Конституції України Президент України не може передавати свої повноваження іншим особам чи органам. То які правові конституційні підстави є для передавання парламентської більшості — частині парламенту — права формувати уряд, по суті, президентські повноваження?

Виходить, що Президент за вісім років свого правління зі своїми урядами розвалив промисловість, сільське господарство. Довів до злиденного існування держоргани, суди, міліцію, збройні сили, науку, освіту, культуру, охорону здоров'я та галузі народного господарства, населення довів до бідності та злиднів. А тепер Президент поступається парламентській більшості правом формування уряду, а водночас перекладає на парламент і всю відповідальність за повний розвал економіки України. За спробу передати свої повноваження всупереч Конституції Президент має нести юридичну відповідальність у порядку імпічменту. А якщо Президент не здатний чи не має змоги власними силами сформувати діловий якісний уряд України, то нехай іде у відставку, а не роздає президентські повноваження неконституційним об'єднанням депутатів-змовників.

П'ятим наслідком створення антиконституційної більшості є підрив авторитету парламенту як законодавчого органу. Спроби створити квазіпарламент в особі парламентської більшості породили в очах народу невіру в можливості існування державних демократичних інституцій на засадах законності та справедливості. Парламентська більшість розколола єдиний законодавчий орган на два ворожі табори, і замість творчої законодавчої роботи вони протистоять і протиборствують одне з одним. Усе це дає підставу вимагати розслідування з боку Конституційного Суду і парламенту дій Л. Кучми у зв'язку з порушенням Президентом України Конституції України. Звісно, у демократичної громадськості України не повинно бути ілюзій щодо Конституційного Суду. В Україні конституційна юстиція не виправдала сподівань народу і як незалежний орган не відбулася. Конституційний Суд перебуває під сильним впливом і навіть контролем адміністрації Президента. Нагадаємо читачам, що Конституційний Суд уже 2001 року розглядав питання про парламентську більшість. Проте, заслухавши впродовж трьох тижнів питання про неконституційність створення «більшості» та прийнятих нею рішень, раптом відмовив у провадженні у справі, а по суті припинив провадження, коли переконався, що «більшість» справді створено всупереч Конституції України і навіть усупереч рішенням самого Конституційного Суду.

■ ■ ■

Ініціатори створення більшості забувають, що відібрати у парламенту владу не можна жодним іншим шляхом, окрім державного перевороту чи нових виборів.

■

У такий спосіб Конституційний Суд став на бік В. Медведчука, Л. Кравчука та Президента Л. Кучми, які ініціювали створення «більшості» в Українському домі. Тоді Конституційний Суд благословив зґвалтування і Конституції, і теорії парламентаризму, і державного права, елементарних вимог парламентської пристойності, етики і культури. В залізному кулаці президентської влади більшість стала нерішучою та слухняною, забуваючи і про інтереси виборців, і про свої персональні обіцянки в округах, не помічаючи, як руйнується державна влада України, стискуючись до президентського авторитаризму і диктатури.

І прямий винуватець нинішньої авантюри із створенням парламентської більшості — Конституційний Суд, який відмовився розглядати саме поняття «парламентська більшість» стосовно Конституції України. Треба зрозуміти, що аж ніяк не всі поняття парламентаризму, які зустрічаються в західних та інших конституціях, використовуються в Конституції України. До таких понять належить і «конституційна більшість». Це поняття застосовне лише до парламентської або парламентсько-президентської республіки. В парламентській республіці народ формує не авантюрну, з ініціативи Президента та його оточення, а конституційно передбачену парламентську більшість, віддаючи перевагу на виборах тим чи тим політичним партіям.

У парламентській республіці парламент формує уряд і є політична відповідальність уряду перед парламентом, а не перед Президентом, як у Конституції України. А в нас Україна, згідно з Конституцією, президентсько-парламентська республіка, де уряд формує Президент і він відповідальний перед Президентом. Цю конституційну вимогу можна змінити, лише змінивши Конституцію України. Тож будь-які домовленості про парламентську більшість сьогодні, до зміни Конституції, — антиконституційна та антидержавна авантюра, що межує з державним злочином у формі змови з метою захоплення влади.

І люди, які організовують цю авантюру та беруть у ній участь, мають нести політичну та юридичну відповідальність за свої дії проти конституційного ладу України.

Посоромтеся, панове! Ви так довго кричали про республіку, про інтереси народу, демократію, законність і справедливість, а на перевірку піддалися на вмовляння, обіцянки та залякування очевидних авантюристів-тимчасовиків у політиці, стурбованих своєю особистою участю в найближчому майбутньому. Кожний народний депутат має негайно залишити більшість, вибачитися перед своїми виборцями за допущену помилку, за участь у руйнації української державності та конституційного ладу України. Згідно з Конституцією України в парламенті може бути тільки ситуативна більшість за конкретним законом.

Члени більшості! Ви записалися служити лукавому, а на виборах обіцяли служити НАРОДУ, БОГУ і ПРАВДІ! Час робити вибір, панове! Поки що вибір залежить від вас. Не ставайте інструментом у руках руйнівників державності України.

Василь СІРЕНКО,
народний депутат України,
доктор юридичних наук,
професор,
член- кореспондент
НАН України.

З ПОШТИ

Порозумілися. Як удав із кроликом

ПРОШУ СЛОВА

У «Голосі України» від 22 серпня 2002 року повідомлялося, що офіційному Києву вдалося довести Євросуду, що вклади громадян, зроблені ними за часів СРСР, і ті кошти, що фігурують на компенсаційних рахунках, — це дві різні речі.

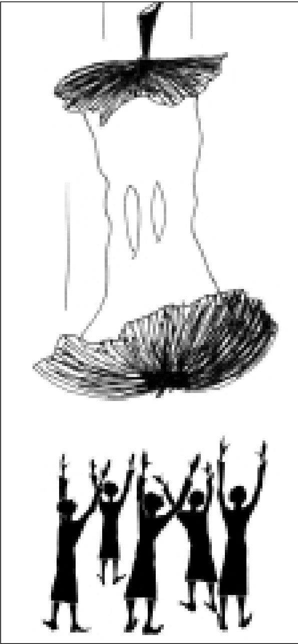
Для того, аби довести, що це не так, зазначимо, що один карбованець на ощадних книжках вкладників — це документ на одиницю майна. Про кількість цих документів записано в ощадних книжках вкладників.

За руйнації СРСР всі заощадження, як повідомляли працівники ощадних кас, були переведені до Росії, тобто Росія забрала відповідну кількість документів на майно. Але саме майно залишилося в Україні. Росія не вивозила його ешелонами. Для захисту його Україна негайно ввела новий документ такого самого еквівалента на майно, як і карбованець, назвавши його купонокарбованцем.

За період від введення купонокарбованця до введення гривні влада додатково виготовила у 100 000 разів більше купонокарбованців—документів на майно, якого не було. Поділивши все майно, в тім числі і те, яке вкладники доручили зберігати державі, на кількість виготовлених нових безмайнових документів-купонокарбованців, було одержано новий еквівалент майна на один купонокарбованець, який мав у 100 000 разів менше майна. Після цього влада стала вважати, що новий купонокарбованець — це той документ, що й на ощадних книжках вкладників (і підміна поняття, наслідком якого є підміна документів на майно). Коли вкладники обурилися, влада поспішно прирівняла карбованці, що на ощадних книжках, до гривні і назвала такі дії компенсацією, яку вкладник не має права вимагати, бо це вже чомусь не його майно, і «компенсацію» держава виплатить коли забажає. Але вкладник має право одержати в будь-який час те, що залишилося до компенсації.

Так, наприклад, якщо у вкладника були карбованці, за які він міг купити таке майно, як чоботи, то, поклавши ті карбованці на ощадну книжку, можна вважати, що вкладник довірив державі зберігати чоботи. Росія забрала документи на чоботи, а самі чоботи залишилися в Україні. Коли вкладники забажали повернути свої чоботи, то урядовці сказали, що ми не повернемо вам ваші чоботи, бо вони нам потрібні, не будемо ж ми, державні службовці, ходити босі. Але ми вам вашу втрату компенсуємо такими само чобітьми, якщо вони у нас будуть, тільки ви не маєте права вимагати у нас компенсаційні чоботи, бо це не ваші чоботи, а наші. Якщо ви наполягаєте одержати свої чоботи, будь ласка, ви маєте право одержати халяви від чобіт, які ми зносили.

То чиї це чоботи, тобто гроші на ощадних книжках вкладників? Звичайно, вкладників України. І ви, шановні урядовці, прирівняйте карбованці на ощадних книжках до долара на той час і поверніть нам гривні за курсом долара на теперішній час з урахуванням інфляції долара плюс проценти за користування нашими грішми.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Михайло БОЙКО.
Кривий Ріг
Дніпропетровської області.

Втрати нації. Без війни!

НАБОЛІЛО

Нещодавно молодого сусіда В. друзі врятували в час клінічної смерті; знайомий П. навідався до мене, запросили до столу, проте ложка в його руці дрижала так, що він не міг втрапити до рота; К. погнала худобу на випас, корови повернулися без пастуха, згодом її знайшли мертвою. Гинуть, калічаться літні люди, молодь, навіть діти, і в цьому вина зеленого змія.

Україну охопила якась пошесть — всі від малого до старого п'ють оковиту, особливо працездатне населення, відбувається деградація села, народжуваність сходить до нуля, а якщо і народжуються від хмільних батьків, то з фізичними і розумовими вадами.

Якщо раніше п'яницями були переважно чоловіки, то тепер їх лави поповнили жінки.

Дивує олімпійський спокій керівництва держави стосовно масового пияцтва. Навпаки, видаються чергові укази про нові свята окремих галузей промисловості, сільського господарства, освіти, культури — одне слово, в різних сферах життя. До них слід додати загальнодержавні та релігійні свята, а також родини, хрестини, різні зустрічі, форуми... Це прямий шлях до щоденної пиятики на робочих місцях. Тож коли працювати, створювати матеріальні блага для заможного життя?

Щорічно 9 Травня вирушаю до пам'ятника, де на мармурових плитах викарбувано імена новогребельців, які загинули на війні, згадую поіменно кожного однокласника, які в 17 — 18 років пішли в небуття, випадково перед ними, що я залишився скаліченим і випадково живим.

Там же набігали думки, чому ми, переможці, демонтувавши в рахунок репарацій промислове обладнання ворога, залишивши йому голі стіни фабрик і заводів, через десятки років після війни стали жебраками, а переможені за короткий час не тільки відновили економічний потенціал, а й спромоглися забезпечити заможне життя своєму народові. А ми з простягненою рукою чекаємо від німців подачок, гуманітарної допомоги. Цьому вина не тільки нашого керівництва, а й всесильного зеленого змія.

Я гадав, що тільки в селах гонять самогон, одні на продаж, а другі, здебільшого пенсіонери, щоб обробити присадибну ділянку, заготовити паливо. Не відстають і жителі міста, в них умови переробляти цукор на алкоголь ще кращі від сільських.

Якось я рано повертався з Дарниці додому і був вражений шеренгою продавщиць горілкою на розлив біля метро на ринку. Підходили переважно чоловіки, випивали чарку і направлялися на роботу. Одна з них поділилася секретом свого «бізнесу»: кожна має постійне місце торгівлі три дні на тиждень, працівник міліції їх оберігає і завчасно попереджає про можливу облаву. За це отримує певну винагороду. Ліву горілку їм доставляють з винокурних заводів за зниженою ціною. За місяць мають 400 — 500 грн. чистого доходу.

Засоби масової інформації постійно рекламують алкоголь і тютюн. По телебаченню показують детективні серіали, зокрема російські, де працівники міліції, прокуратури тримають у сейфах не так документи, як горілчані напої. За робочими столами розпивають їх по кілька разів на день.

Опоненти можуть заперечити мені, що за рахунок оковитої значно зростає бюджет держави, вона знімає стрес у критичних ситуаціях, навіть у невеликих дозах лікує, сприяє в спілкуванні людей тощо. Але ж алкоголь і нікотин є одним із видів наркотичної сировини і за систематичного вживання організм людини деформується, рекламні оголошення про лікування цієї хвороби чистої води обман. Через це держава втрачає щорічно астрономічну суму невихододнів на роботу. Поповнюються загони бомжів, скоюються крадіжки, розбій, зростає дитяча дебільність. То чи варто добровільно отруюватися?

Засоби масової інформації досить часто пишуть, транслюють по радіо і телебаченню як принципово силові органи ведуть боротьбу з наркоманією, за сотню грамів макової соломки судять, а алкоголіка, п'яницю обходять, не звертають на них уваги.

Що нас чекає? Це страшне зло не зможуть побороти сільські та селищні голови, районні та обласні організації. Це під силу лише центральним органам, Президенту, Верховній Раді. Адже в їх розпорядженні десятки науково-дослідних інститутів, багато титулованих радників, які повинні виробити заходи поступового оздоровлення населення. І це треба робити сьогодні, адже завтра буде пізно.

Ми можемо без війни втратити державу і націю!

Іван ВАЩЕНКО,
інвалід війни.
Нова Гребля
Бородянського району
Київської області.

Спасибі за те, що ви є!

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Внаслідок нещасного випадку мене у важкому стані було доставлено до Одеської обласної лікарні. Того самого дня мене оперував досвідчений хірург Володимир Васильович Войтишин. Після успішної операції мене поклали в палату, а Володимир Васильович продовжував працювати... І наступного дня, після безсонної ночі, він не забув про мене, зайшов до палати, щоб запитати про стан мого здоров'я. Не забував про мене і в наступні дні.

Коли лікар приходив, мені здавалося, що в палаті ставало світліше, а світ ставав добрішим.

За час перебування в лікарні я зрозуміла, що цю чудову людину люблять, цінують і поважають колеги по роботі за високий професіоналізм, доброту, порядність, чесність.

Володимир Войтишин бере активну участь у спорудженні лікарні в нашому місті і хоче працювати в ній. Нам потрібні такі фахівці, як Володимир Васильович.

Було б несправедливо не відзначити весь колектив відділення за надану висококваліфіковану медичну допомогу, уважне й доброзичливе ставлення до всіх хворих.

Низький вам уклін, любі медичні працівники. Щастя, добробуту вам і вашим близьким! Хай лихо вас ніколи не спіткає!

З глибокою повагою,
Валентина КРАВЧЕНКО.
Южне
Одеської області.

ЧИТАЦЬКИЙ МІКРОФОН

Виправте закон

Зміни і доповнення до Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною», безперечно, радують багатьох ветеранів. Але засмучує те, що справи на таких пенсіонерів розглядають дуже довго. Я знаю в нашому районі шановану людину — фронтовика, інваліда війни, колишнього директора школи. Він має звання заслуженого педагога, і ще в січні 2001 року подав документи на оформлення пенсії за особливі заслуги. Відтоді минуло більш як двадцять місяців, а він ще й досі не одержав цю пенсію. Таких прикладів безліч.

Тому я звертаюся до депутатів. Внесіть зміни і до статті 2 Закону «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною», щоб справи таких пенсіонерів розглядала не комісія при Кабінеті Міністрів, а соціальні служби на місцях. Адже основні пенсії нараховують в обласних та районних центрах, а питання про надбавку до пенсії, хоч як це дивно, треба обов'язково вирішувати в столиці. Навіщо уряд узяв на себе таке велике додаткове навантаження: адже потрібно розглянути сотні тисяч пенсійних справ з усієї України. Слід довіряти і «низам». У законі є стаття про відповідальність за точність та правдивість під час оформлення справ пенсіонерів. А якщо і за додатковим законом справи розглядатимуть лише в Києві, то чимало інвалідів Великої Вітчизняної війни можуть не дочекатися цього заохочення за їхні заслуги перед державою.

Анатолій ГОРДІЄНКО,
інвалід війни першої групи,
учасник штурму Берліна.
Роздільна
Одеської області.

Чому село називається Патринці

Це сталося тоді, коли в Карпатах загинув славний ватажок опришків Олекса Довбуш. Переслідувані шляхтою опришки змушені були залишити гори і відступити в сусіднє Поділля. Так вони дійшли аж до верхів'я річки Студениця, що на Поділлі. Просуваючись берегами за течією, щоб прохарчуватися, ловили рибу, полювали на птахів, диких звірів, збирали ягоди, гриби.

Нарешті дісталися мальовничої долини, де Студениця впадає в Дністер. Місце їм дуже сподобалося: долиною серед зеленого оксамиту, звиваючись, як срібний ремінець, текла річка, зі сходу і заходу оточена високими розлогими берегами яру. Навколо ліс, неначе навмисне відступив від річища, щоб дати місце для хатин, захистити від холодних вітрів.

На цьому місці вони звели собі дерев'яні хатини. Спочатку основним їхнім промислом і засобом існування була риболовля. Оскільки рибу вони швидко й вправно патрали, виймаючи нутрощі, то їх стали називати патранцями, а коли тут заснували село, то від цього й пішла його назва.

Високі береги яру, покриті лісом, захищали їх від студених вітрів і громовиць протягом майже трьох століть. У 1981 році, коли по сусідству на берегах Дністра завершувалося будівництво Дністровської ГЕС і селу загрожувало затоплення, його мешканців було переселено з яру на високий берег або, як кажуть, «на гору», де виникло село з такою самою назвою.

Мешканці сучасного села Патринці Кам'янець-Подільського району Хмельницької області горді своїм походженням. Вони передають з уст в уста і від покоління до покоління цей переказ. У душі кожного з них живуть опришки, зберігається пам'ять про народних месників з Карпат.

Недаремно за всю історію свого існування нападники обходили село, навіть фашисти боялися, як вогню, місцевих партизанів.

Іван БЕЗРУЧКО,
уродженець села Патринці.

ФОТО З КОНВЕРТА

— Подайте копієчку...

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

СУСПІЛЬСТВО

Загадки язичеського

УНІКАЛЬНІ МІСЦЯ

Про це місце знає багато хто. Про нього не раз писали. Але воно не стало світовою сенсацією, хоча, безперечно, на те заслуговує.

Карнак... Стонхендж... Піраміди майя... Є місця на землі, що притягують і ваблять своєю таємничістю. Люди намагаються розгадати їх загадку. Забувають і повертаються до них знову та знову. І все-таки не знаходять відповіді на питання: чим були ці таємничі будівлі для наших далеких предків? Напевно, ніколи цілком не встановлять істини...

Найцікавіше те, що таке місце розташоване зовсім поруч, у центрі України... Мешканці навколишніх сіл з давніх-давен бережуть про нього легенди, почуваючи до нього якусь побожну шану, інтуїтивно відчуваючи таємничу первісність. А професіонали-історики по-простому воліють не помічати «незручне» для наукових досліджень місце, щоб під час його вивчення не знадобилося змінити багато чого у системі нині діючих історичних координат. Але від Монастирища (так називають його місцеві мешканці) нікуди не подінешся. Воно є...

Урочище Монастирище охороняється державою як пам'ятка природи. Проблема полягає в тому, що з багатьох причин не визнають його рукотворний характер. Хотілося б, щоб значення цього унікального місця було належно оцінено. І ця стаття — один із кроків на шляху довгого вивчення. Автори не претендують на остаточність тлумачень та оцінок. Одне лише можна стверджувати напевно: це місце — унікальне, побудоване руками наших далеких предків і для української культури значить не менше, ніж піраміди для Давнього Єгипту.

Таким уперше відкривається Монастирище людині, яка вирішила відвідати його

Серед широкого зеленого степу — кам'яний каньйон

відкриває поглядові дивовижну картину. У центрі — величезна овальна скеля, котра з одного боку омивається річкою Інгул, з другого — оточена широким круглим майданом. Скеля заввишки приблизно тринадцять метрів, завдовшки — майже п'ятдесят, завширшки — майже двадцять метрів. Північна, східна та західна стіни — стрімкі, південна — похила. Всю споруду вимощено великими прямокутними кам'яними плитами, що за формою нагадують зрізану піраміду з плоским верхнім майданчиком. Особливо вражають розміри кам'яних блоків. Постає запитання: хто і за допомогою яких механізмів вирізав ці брили, як пересував та складав їх? У стародавніх народів був один спосіб «розрізання» каменю. У кам'яну брилу забивали дерев'яні кілки, після чого їх поливали великою кількістю води. Дерево набрякало і розривало камінь. Процес був надто трудомісткий та тривалий. Але як доставляли на місце ці важкі брили? Адже навіть сьогодні загнати в ці болотисті місця сучасну техніку неможливо. Аналогічне питання, що стосується єгипетських пірамід, не розв'язано донині.

Площа навколо будівлі, завширшки близько ста метрів, вимощена великим білим камінням, що за своїм складом значно відрізняється від матеріалу, з якого зроблено саму піраміду. Один з таких каменів було знайдено тут, і за уважного його огляду було виявлено... сліди опалубки. Можливо, біле каміння площі вилито з якогось архаїчного матеріалу (цементу)? Пильніший огляд підтвердив цю гіпотезу. На деяких каміннях поблизу підйому на піраміду було виявлено відбитки чоловічих та жіночих ступнів.

І, нарешті, про найзагадковіше — «прикраси» споруди. На верхньому майданчику в різних місцях розташовано безліч великих скульптурних брил, дуже промовистих за формою. Минуло надто багато століть та тисячоліть. Вітер, вода, лишайник та час обточували ці камені. Однак вони все одно зберегли схожість з міфічними тваринами. Науці відомі такі скульптурні статуї стародавніх. Їх зазвичай називають мангірами. Люди, які ще не навчилися мистецтва вирізьблювати, шукали характерні камені в природі, асоціюючи їх з тваринами чи людиною. Риси, яких не вистачало, все-таки доробляли у вигляді неглибокого рельєфу чи подряпин.

Вхід — на скелі, вихід — під водою

Монастирищу трохи більше ста років. Такий самий вік і в легенд про нього, які дотепер пам'ятають і розповідають старожили. Згідно з однією з них у цій скелі були сховані козацькі (чи татарські скарби). Вхід до сховища розташований десь на поверхні, а вихід — під водою, на середині річки.

Деякі легенди пов'язано з місцевим паном Требиновським, який мав кохану — сільську красуню. Вона чекала дитину, й уникаючи людей, самотньо жила в одній з печер Монастирища, немов черниця у келії.

Місцеві мешканці розповідають, що за перелюб у Монастирище відсилали черниць, де вони каторжною працею спокутували свій гріх.

Характерно, що в багатьох легендах фігурують саме жінки, котрі відмовлялися виходити заміж чи чинили гріх — перелюб. Саме цей мотив є основним у поширених в Україні легендах про дівич-гори, на яких жінок, котрі готувалися стати матерями чи були нездатні зачати, ізолювали на певний час в особливі місця під наглядом жриць-віщунок. Тут вони лікувалися травами, здійснювали обряди культу родючості.

Старожили пам'ятають, що колись тут хотіли розпочати будівництво монастиря. Можливо, звідси і походить назва Монастирище.

Символи і культи

Шлях по білому камінню майданом до підніжжя піраміди являє собою S-подібну фігуру з овалом скелі на кінці. Інакше пройти неможливо, бо праворуч і ліворуч розташовані або болота, або кущі, або уламки. Такі спіралі, що чіпляються одна за одну, відомі нам здебільшого з орнаментів трипільської кераміки Подніпров'я. На початку XX століття археолог К. Болсуновський висловив думку про те, що спіраль передає образ змія. З часом ця інтерпретація стала звичною. В. Збенович простежив зміни цього образу від того вогнедишного дракона, що лякає, в ранньому Трипіллі до казкового крилатого змія, який єднає небо з землею, наприкінці III тисячоліття до н. е.

На верхній майданчик піраміди можна потрапити лише з південного боку. Саме тут знаходиться щось на кшталт східців. Праворуч і ліворуч підйом супроводжують кам'яні брили. На одній з них примітивно, але чітко, як на дитячому малюнку, «продряпано» очі, ніс і рот.

Цей витвір заввишки з людину. Думка по те, що хтось із сучасників пройшов кілометрів зо три від найближчого села з молотком та зубилом у руках, щоб їх продряпати, здається дурницею. Тіло загадкової дівчини теж вигнуто буквою «S».

Після такої знахідки з'являється бажання уважно оглянути всі «східці». З-поміж найцікавіших знахідок: риба (чи черепаха?) і... ноги з відсутньою верхньою частиною скульптури. Довкола внизу біля скелі безладно розкидано великі уламки каміння. Якби їх підняти та реконструювати, вийшла б ціла галерея стародавніх ідолів, певно, дрібного та середнього рангів, згідно з місцем, що відведено їм у пантеоні.

Піднімемося на верхній майданчик піраміди. Всі кам'яні плити під ногами більш або менш однакового розміру чи прямокутної форми. Вирізняються два плаcкі овальні камені: біля входу і трохи далі. Завдовшки вони майже чотири метри, завширшки — майже два. На одному з них і ще в двох місцях на скелі знайдено краплеподібні заглиблення однакового розміру, приблизно 25—30 см завдовшки і сантиметрів 10—15 завглибшки. Щось дуже нагадує посудину зі стоком, мабуть, для жертвоприношень, що поширено за язичництва.

В уяві стародавніх саме в крові живе душа. Ймовірно, саме для збирання її створювали ці жбани.

Таких крапель-заглиблень — три: одне — на пласкій великій плиті на південно-західній частині майданчика і два — прямо на поверхні кам'яних статуй піраміди. Ці скульптури є центром композиції верхнього майданчика споруди. Кожна з них, ймовірно, зображувала якусь тварину і була спрямована до однієї з сторін світу, що було своєрідним компасом-покажчиком. Тварина, яка дивилася на південь, дуже схожа на бика. Східний напрям асоціюється з левом. Образ лева, як вважають учені, має арійське ведичне походження і символізує вигорілий на сонці степ, відверту владу над просторами і силу. Два інші образи поки що не розгадано.

Аналогічне чотириликe божество є в давньоіндійській релігії. Приблизно 250 року до н. е. в місті Сарнатхе за наказом царя Ашоки було побудовано п'ятдесятитонну монолітну колону. Її було увінчано капітеллю з чотирьох левів, що охороняли чотири сторони світу. Передніми лапами вони впираються в двадцятичотириспицеві колеса дхарни — колеса людської долі. Водночас символізують і чотири першоелементи (вогонь, повітря, воду, землю), які зображено на колоні фігурами коня, лева, слона та бика. У нашому випадку тварини, повернені на північ і на захід, можуть бути слоном і конем.

Такі дуже стародавні скульптури та інші мегаліти відомі в Європі з середини IV тисячоліття до нашої ери. Це дає можливість приблизно визначити часові рамки створення піраміди. Тоді ж, в IV—III тисячолітті до нашої ери, в середньому Подніпров'ї та Подністров'ї була культура, що називалася в археології трипільською. Верховне божество трипільців теж зображено на жбанах чотириликим. Академік Б. Рибаков писав з цього приводу: «Космічне божество дивилося своїми сонячними очима на південь і на північ, на схід і на захід, воно було воістину всюдисуще».

У південно-західній частині Монастирища знаходимо також заглиблення зі стоком посеред великої плаской кам'яної плити. Від неї до центру скелі тягнеться нагромадження якогось каміння. Розгадка малюнка стала б значно доступніша, якби його вдалося сфотографувати з висоти пташиного польоту. Однак і за пильнішого огляду можна припустити, що це — скульптура жінки, яка лежить. Довжина скульптури — майже п'ятнадцять метрів. На обличчі — лінійно позначено ніс і очі. Подібний характер зображення людського обличчя є вже на тих самих керамічних трипільських жбанах. Імовірно, тут був культ Матері, хранительниці первісної громади, її «мирового дерева». Життя первісного суспільства було нерозривно пов'язано з природою. Громада жила і дихала спільними радостями і незгодами, розвивалася, росла і розгалужувалася від покоління до покоління. Нам багато відомо про заняття та побут, культові уявлення трипільців. Можливо, Монастирище було їхнім величезним святилищем. Але яка саме назва цього народу? Відомий сходознавець і культуролог Олександр Шокало вважає часом народження землеробської культури Подніпров'я V тисячоліття до н. е. і називає цю культуру арійською...

«Арія» і «Мирові гори»

У XX столітті слово «арієць» стало одіозним поняттям, а принципи арійської духовної культури було спотворено. Однак, арії (варіант — орії) — це самоназва першотворців аграрної культури євразійського материка. Ймовірним місцем її зародження можна вважати середнє Подніпров'я та Подністров'я.

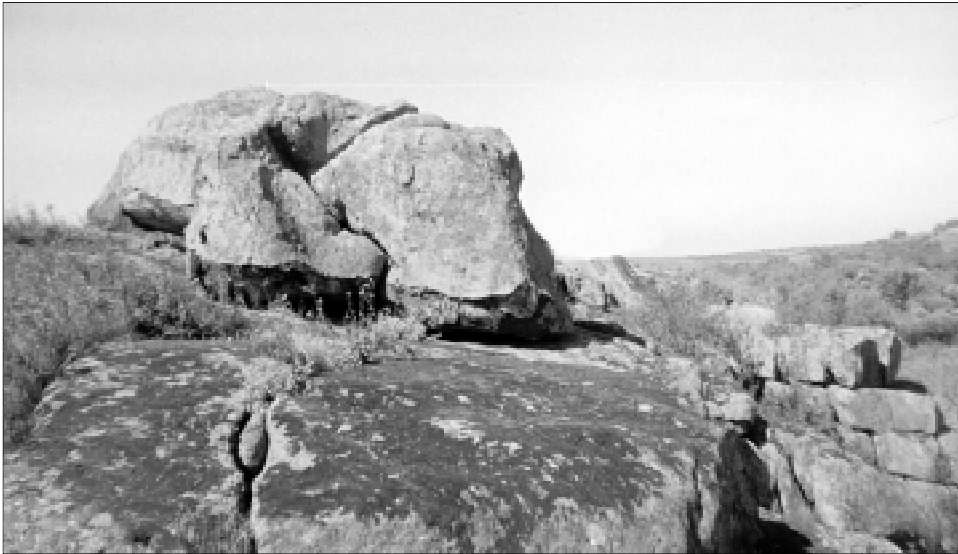
Слово «арія» в давньоіндійській і «айріл» в давньоперській мовах означає «благородний, знатний аристократ із хорошої родини». У багатьох сучасних індоєвропейських мовах можна простежити санскритські корені: зокрема, корені «ар», «ор»; орачі, українці, хорвати та ін.

У стародавніх трипіль-

Зсунуті кам'яні блоки незаперечно свідчать про рукотворне походження споруди

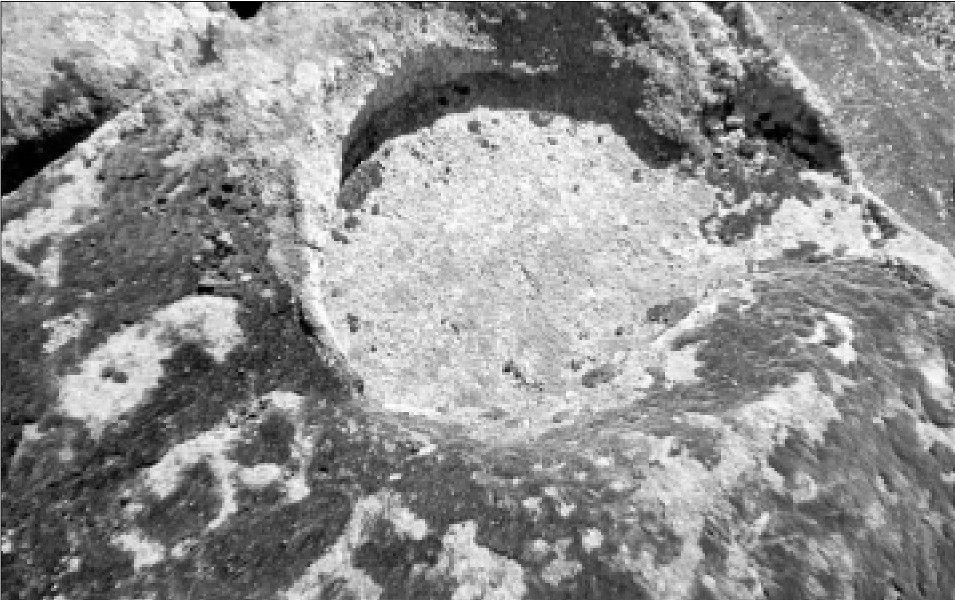
капища

Уособлення головних богів, бо їм дісталося найпочесніше місце на вершині піраміди

ців-аріїв не було писемності. Всі знання та традиції передавали усно, їх було записано лише в першому тисячолітті до н. е. В середині другого тисячоліття до н. е. арії розселилися на схід та південь материка, створивши дві великі гілки: іранську та індійську. Індійські писемні джерела «веди» найповніше донесли до нас основи арійської культури. В них зібрано гімни, магічні закляття, уламки стародавніх міфів, описання релігійно-побутових обрядів та релігійних культів.

Саме тут знаходимо опис давньоіндійського культового місця. Воно мало вигляд великої гори з широким жертовним майданчиком зверху. Звичай молитися на вершинах гір є у багатьох давніх народів. Такі «мирові гори» були в домі (центр), в поселенні (вівтар на центральному майдані). Але з часом вони перестали задовольняти потреби великих громад. І тоді виникають міжпланетні та міжсуспільні культові споруди, до яких, певно, і належало Монастирище. Десь поблизу мають бути сліди поселення. Звернімося до даних археологів.

Таких краплеподібних заглиблень на вершині капища щонайменше три. Можливо, в них збирали кров, принесену богам у жертву?.. Такі само заглиблення є і на камінні всесвітньо відомого Стонхенджа

На відстані приблизно за кілометр від урочища розташоване поселення сабатиновської (XVI—XVII ст. до н. е.) і черняхівської (II—IV ст. н. е.) культур. Є поблизу і скіфські кургани (I тисячоліття до н. е.). Отже, щонайменше з середини II тисячоліття до н. е. тут селилися люди.

Місце для «мирової гори» старанно вибирали. Звідти виганяли злих духів. Жертовний майданчик спочатку був просто земляною горою, яку утрамбовували, покривали сіном та дровами. Для цього використовували і природні пагорби, або ж їх насипали руками. Пізніше громада почала вимощувати їх камінням чи цеглою.

На північному боці жертовного майданчика знаходився вівтар з святинею громади. Перед вівтарем розташовували жертву і готували «сому» — божественний напій, що збуджував, яким потім напували і зрошували гору. Тертям двох кусків сухого дерева запалювали вогонь — «агні» у центрі гори. Потім убивали жертовних тварин, а в архаїчні часи — людей і готували їжу для богів. Її смакували всією громадою, пили «сому», співали, танцювали та молилися. Приносячи жертву, громада начебто підгодовувала і підтримувала сама себе, відтворюючи зв'язок членів один з одним і з померлими предками.

«Веди», у розумінні аріїв, були не лише раціональним знанням, а й молитвою з відтінком релігійного збудження, екстазу.

«Мирове дерево» громади виростало з міфічної «мирової гори», у череві якої, за уявленням давніх, приховувалася першопричина всього — «мирове яйце». Із нього виникало все і в нього йшло все після смерті. Храмова гора асоціювалася і з жінкою-матір'ю, і «мировим деревом», і з гробницею. Тут відбувалися ритуали, розігрувалися культові містерії. Навколо неї вирувало життя. Її годували, тут черпали сили.

Образ «мирового яйця» відомий кожній дитині з давньої української казки «Яйце-райце». Згідно з розповіддю, з міфічного яйця виникає весь світ і в нього потім повертається. Чи є таке енергетичне яйце всередині монастирищенської скелі — сказати важко. Однак у центрі верхнього майданчика — напівсферична брила, що опирається з одного боку на два великі камені. Між майданчиком та брилою є щілина завширшки сантиметрів 30—40, що веде вглиб гори. Ніхто не наважується пролізти в цю печеру без спеціальних пристосувань. Але одне безперечно: пустота всередині є.

На жаль, дотепер невідомі такі археологічні пам'ятки на території України, але про їх існування можна лише здогадуватися. Академік Б. Рибаков у монографії «Язичество древних слов'ян» та «Язичество Давньої Русі» наводить опис таких жертовників пізнішого періоду, виявлених на території сучасних слов'янських держав. Він зазначає, що тема ця практично не вивчена і знахідки такого роду є випадковими. А тому подальше дослідження такої унікальної споруди, як Монастирище, поза всяким сумнівом, має служити історичній науці. Можливо, ці дослідження допоможуть заповнити білі плями в наукових працях про розвиток людської цивілізації...

Оксана ІВАЩЕНКО,
історик;
Олег БОНДАР.
Фото Олега БОНДАРЯ.

Під цим каменем, за місцевими переказами, розташований вхід у таємне підземелля

АКТУАЛЬНО

Базарська трагедія

У Базарі, що в Народицькому районі Житомирщини, відбулося перепоховання 46 учасників Другого зимового походу, які загинули в боях з кавалеристами Котовського.

Про трагедію під Базаром, що сталася 81 рік тому, знають далеко не всі. А було так.

Збройна боротьба 1917—1921 років за самостійну Українську державу добігала трагічного кінця. Восени 1920 року військо Української Народної Республіки під ударами більшовиків разом з вимушеними союзниками відступило до Збруча. У жовтні польські власті уклали перемир'я з Росією, що дало змогу С. Будьонному вдарити по війську УНР. 26 тисяч українських старшин і козаків мусили перейти Збруч і були інтерновані в табори. А на Наддніпрянщині ще й 1921 році діяло чимало повстанців. Уряд УНР в еміграції створив у Львові штаб Української повстанської армії під командуванням генерал-хорунжого Юрія Тютюнника. Серед інтернованих було багато охочих іти на Велику Україну — на допомогу повстанцям.

Другий зимовий похід почався восени 1921 року. Найбільша група, волинська (800 вояків), під командуванням Юрія Тютюнника перейшла кордон біля Новограда-Волинського, розгромила кілька продзагонів, а зібраний ними хліб роздала селянам. Сьомого листопада зайняла Коростень, звільнивши в'язнів — здебільшого селян, які не здавали хліба продзагонам. Але втримати місто не вдалося. Група рушила далі в напрямку Києва. Проти них кинули кавалерійську бригаду Котовського.

У ніч на 17 листопада обтяжений пораненими загін переправився через річку біля села Малі Миньки. Тоді випав сніг, а річка не замерзла. Усі змокли й затрималися в селі до полудня. Щойно валка підвід вирушила за село, як налетіла кіннота Котовського. Загинуло близько 250 повстанців. Лише близько сотні змогли прорватися до лісу й пробитися за кордон. 443 вояки потрапили в полон. 84 старшин і козаків конвоювали до Києва, де згодом розстріляли. А 359 вояків на світанку 21 листопада вивели за село і розстріляли за постановою «п'ятірки». Перед розстрілом Котовський пропонував перейти на бік червоних, але полонені відмовилися.

Привітати Котовського з перемогою прибув Фрунзе. За його поданням Котовський був нагороджений третім орденом Червоного Прапора.

А могили зрівняли з землею.

1941 року, за німецької окупації, українські націоналісти під керівництвом Олега Кандиби, відомого в літературі як Олег Ольжич, організували багатолюдне відзначення 20-ї річниці базарської трагедії. Після того окупанти арештували 721 учасника, сотні їх було розстріляно в Житомирі.

Пам'ять про подію 1921 року не стерли десятиліття замовчувань. 1991 року на могилі в Базарі було встановлено хрести й таблицю зі списком усіх 359 розстріляних. 2000 року за сприяння української діаспори тут встановлено пам'ятник.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Самозахоплення спровокувала... сільрада

На позачерговій сесії сільради Морського скасовано її ж рішення про забудову узбережжя однією з московських фірм. Днями буде знесено і всі будинки, самовільно споруджені на спірній території.

Напруження серед людей створили непродумані і недалекоглядні дії місцевої сільради, яка кулуарно вирішила віддати гектар узбережжя московській фірмі АТ «Центр-книга» для будівництва культурно-оздоровчого центру. Хоча його макет було виставлено в сільраді для загального огляду, тендера під забудову не проводили. Для невлаштованого, безквартирного і безземельного мусульманського населення Морського це стало сигналом для самозахоплення ще вільної території. Характерно, що без жодної підтримки меджлісу, але організовано, не зустрівши жодного спротиву міліції, сюди стали підвозити будматеріали і гарячково зводити 23 будинки над морем без фундаментів і комунікацій саме у день початку осінніх акцій антипрезидентських сил — 16 вересня.

На нараді за участю найвищих посадових осіб у сільраді всі сторони зійшлися на одній думці — конфлікт має бути розв'язано лише правовим шляхом, з урахуванням спільних інтересів і окремих осіб, і села. Оцінка прокуратури однозначна: «Самозахоплення — це відповідна стаття Кримінального кодексу, тож цих протизаконних дій бути не повинно, і заходи реагування не забаряться.

— «Є одне верховенство — закону і права, лише ними потрібно керуватися, тільки за ними пріоритет, нічого іншого не дано», — резюмував голова Верховної Ради Криму Борис Дейч.

А голова уряду автономії Сергій Куніцин повідомив, що для врегулювання конфлікту створено узгоджувальну комісію, в яку увійшли представники місцевої влади Морського, меджлісу, Верховної Ради, Ради міністрів Криму і правоохоронних сил.

Нарешті буде припинено й боротьбу за володіння землею і в самому Судаку, де протягом уже двох років епізодично виростають намети на колишньому вертолітному майданчику на горі Ферейна.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Школа традицій: резонанс

Село стоїть горою за весільні звичаї

***У** минулому номері «Сім'ї» прочитала матеріал «Після медового місяця — полиновий». Але в нас у селі, де я народилася та прожила все життя, є свої звичаї, які трохи відрізняються від міських.*

Так, наприклад, ми суворо дотримуємося обряду викрадення нареченої. А також — розмови старостів про куницю та мисливця, взаємний обмін подарунками сватів, викуп коси та виплату грошового штрафу «за безчестя».

Головна роль на сватанні та самому весіллі у нас належить матері нареченої. Адже саме вона зустрічає нареченого, виряджає молодих до вінчання, одягає дочку. Вважається, що після весілля її маленька донечка нарешті виростає і вже не потребує маминого затишного крила.

Обов'язково біля молодих під час весілля повинні бути старший боярин, бояри та світилки (біля нареченого) та старша дружка, дружки та брати (біля нареченої). Певне, у місті цей звичай забули. А в нас усе це — обов'язково.

Важливими атрибутами на весіллі й нині залишаються хустини, квіти, рушники. Почесне місце також займає хліб. Із ним запрошують на весілля, зустрічають і проводжають наречених, обдаровують гостей.

Ярина ЧУМАЧЕНКО.

Любимівка Запорізької області.

Фото Марії ДАВИДЕНКО.

Цицьки — то справа тонка

Оксамитовий сезон

***К**оли трирічна дитина ошелешено зупиняється перед плакатом, на якому рекламують самі бачите що і кого, то в декого з батьків виникає тривіальне запитання: «Що робити?»*

Пік запитань на «цікаву тему» у дітлашні припадає на теплу пору року. Надто коли на березі моря чи річки вони бачать одне одного і деяких тітоньок, та й дядечків, як то кажуть, у чому мама народила.

Діти тепер стали розумні й частогусто самі намагаються розібратися у статевому питанні. Деякі їхні умовиводи навіть стають анекдотами. Приміром, у Криму на пляжі голісіньке дівчатко прискіпливо роздивляється голісінького хлопчика, який, як вона вже з'ясувала, прибув до Ялти з Москви. «Ніколи б не подумала, що росіяни й українці так сильно різняться між собою», — доходить висновку юна патріотка.

Сміх сміхом, але одвічна тема залишається в силі разом із запитаннями: навіщо вивішувати отакі афіші на рівні зросту трирічного малюка (може, щоб привернути увагу собак або не порушувати права ліліпутів?) і коли дитина, котра вдень або ввечері намагається знайти по телевізору мультик, перестане натрапляти на постільні сцени нескінченних латиноамериканських серіалів?

Є два прості шляхи: накласти до якогось часу табу або з усіма подробицями й барвами звалити на голову дитини цю інформацію, заразом прочитавши лекцію про СНІД і про шкідливість наркоманії та паління. І перший, і другий шлях не схвалюють психологи. І ось чому. У першому випадку постають запитання: до якого часу відкласти цікаву розмову, щоб не запізнитися, і з якою мірою агресивності забороняти дивитися і слухати «про це»? У другому: як під час пояснення замінити нецензурні слова не просто літературними, а й доступними для розуміння дитини?

Для нас, хто жив у країні, де сексу як такого офіційно не існувало, начебто ближче перший варіант. Тим паче, що на багатьох батьки його випробували. Я, приміром, пригадую, як у четвертому класі ми зацікавлено роздивлялися підручник анатомії, який забули старшокласники, тихцем читали «Яму» і «Суламіф» Купріна, а також із завмиранням серця слухали маячню тих, хто вважав, ніби вже все знає, і поспішав поділитися цим з усім «темним» світом. Тому коли мама нарешті зважилася поговорити зі мною відверто, я гордо заявила, що все знаю, чим викликала в неї полегшення. Потім я прослухала мамину заготовку — лекцію про запліднення рибок — і ми розійшлися задоволені одна одною.

Нині, звичайно, не ті часи, і нинішніх дітей «Ямою» не здивуєш, оскільки слово «повія» їм абсолютно не ріже вухо. Навпаки, деякі особливо просунуті шестикласниці вважають, що жити коштом багатих чоловіків — цілком пристойна професія, тож із накладанням табу — неабиякі проблеми. Телевізор можна заборонити, Інтернет так само, але ваша дитина живе не на безлюдному острові, тому її обов'язково «втаємничать» ті, хто дивиться «клубничку» або разом із татусем заходить на порносайти.

А таких татусів, які п'ятирічних хлопчаків навчають для початку роздягати жінок на екрані комп'ютера, чимало. Однак більшість із них не розуміє, що інформація, якою вони щедро діляться з маленькою дитиною, може згодом вплинути на її психіку. У переважної більшості сексуальних маніяків або імпотентів у віці 18—19 років причини «збочень» — родом із дитинства. Звідти ж і побоювання фізичної близькості з чоловіком у багатьох дівчат, яких змалечку вразили казки подруг про біль і які синонімом слова «кохання» вважають слово «бруд».

Але є й третій — складний шлях. Для нього треба напружувати розум і розв'язувати гаманець. Це шлях дозованої інформації, котра відповідає віковії дитини. Не треба фізіологічних деталей! Придбайте дошкільняті, якого зацікавила «тема», спеціальні дитячі книжки. На кшталт чудової «Звідки беруться діти?». Там і слова гарні, і зміст доступний, але не сороміцькі. Є й прозаїчніші книжки — прибалтійські, перекладені російською, або американські комікси «про це». Є навіть спеціальна відеокасета для дітей. Тільки переглядати їх і читати книжки треба разом, щоб у дитини не виникло відчуття, що відбувається щось непристойне.

А у тому випадку, з якого я почала свою статтю, довелося просто пояснити дитині, що зображена на низькопробній афішці тітька просто зібралася купатися у ванні. На щастя, дівчинку задовольнила така відповідь і вона не запитала: а чому цей інтимний процес сфотографували і вивісили для огляду всіх відпочивальників?

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото автора.

Домашній адвокат

Привід одружитися

Рубрику веде юрисконсульт Наталія ГЕЛЕТКО.

***Я**к можна змінити немилозвучне прізвище?*

Олег О.

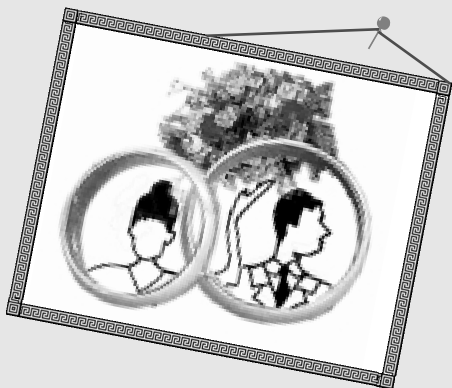
Привільне Іллінецького району Вінницької області.

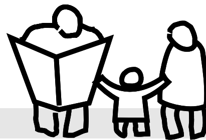
Змінювати прізвище, ім'я та по батькові дозволяється громадянам України, які досягли 16-річного віку. Для цього необхідно звернутися до відділу запису актів громадянського стану за місцем проживання із заявою, додавши свідоцтво про народження, свідоцтво про одруження (якщо перебуваєте у шлюбі), свідоцтво про розірвання шлюбу (якщо шлюб розірвано), свідоцтва про народження дітей (якщо є неповнолітні діти) та фотокартку. Не дозволяється зміна прізвища, імені, по батькові у випадках, коли заявник перебуває під слідством, судом, має судимість або є заперечення з боку органів внутрішніх справ.

Розгляд клопотання повинен бути закінчений не пізніше тримісячного терміну з дня його подачі. Після задоволення прохання вам у тримісячний термін необхідно зареєструвати зміну прізвища.

У разі відмови в зміні прізвища, імені, по батькові відділ загсу складає висновок, копію якого вручає заявникові. Оскаржити таку відмову можна у судовому порядку.

Найлегшим шляхом змінити прізвище, що не передбачає жодних дозволів та перевірок, є одруження.

Няня — рятівник чи злодій?

Уроки виживання

— Привіт, Іринко! Як твої справи? Ой, у нас знову проблеми. Мені негайно потрібна твоя допомога. Послухай, приїжджай, побалакаємо. Через годину жду, — подруга так торохтіла в слухавку, що я навіть не встигла заперечити їй. А короткі гудки на тому кінці дроту підтверджували, — це вже марно. І за сорок хвилин я була в неї.

— Уявляєш, мені до інституту час повертатися, академвідпустка закінчилася, а чоловік постійно на роботі. На кого залишити малюка — ума не зберу.

— А для чого тоді садочки?

— Чоловік категорично проти. Запропонував найняти няню. Але я навіть не знаю, як її шукати. І які документи треба вимагати, щоб вона не виявилася якоюсь шахрайкою. Не допоможеш?

Цей запитливо-благальний тон мені вже знайомий. Казати, що в самої вистачає своїх справ — все одно, що горохом об стінку. Простіше справді допомогти. Розповісти про те, як і де шукати няню, я попросила досвідчену няню з десятирічним стажем **Тетяну ЮНІСОВУ.**

— Тетяно Андріївно, нині дуже багато фірм пропонують послуги нянь. Але деякі няні виявляються шахрайками. Як знайти надійну людину, котра справді допоможе з вихованням дитини?

— Для початку важливо вирішити: ви хочете взяти няню з фірми чи то запросити приватну особу. В останньому випадку ризик припуститися помилки зростає. Якщо ви вирішили запросити няню з фірми, уважно придивіться до неї. Можна поговорити з людьми, які так само, як і ви, прийшли до цієї фірми. Поцікавтеся, хто їм порекомендував сюди звернутися. Не купуйтеся на супернизькі ціни та фантастичні послуги, що вам пропонують. До речі, надто дорога плата за роботу няні — ще не показник якості. Тому ліпшим способом перевірки буде зустріч з людьми, які користувалися її послугами. Зважте всі «за» і «проти», а потім уже приймайте остаточне рішення.

— Але часто у фірмах — дуже дорого. І тоді не залишається іншого виходу окрім, як запросити приватну няню...

— Певна річ, трапляється й таке. Можна спитати у знайомих чи сусідів — чи не хочуть вони виступити в ролі вихователя для вашої дитини. З приватною нянею можна і про припустиму плату домовитися, й попросити, якщо треба, затриматися довше. Надто важко знайти людину «з вулиці», якій можна було б довірити свою кровинку. До речі, і свою квартиру.

— А вік няні грає роль?

— Одні батьки хочуть, щоб няня була їхнього віку. Інші — щоб вона мала не більш, як 20. А третіх цілком влаштовує бабуся. Але головне, людина має любити дітей та мати досвід роботи. Мені здається, що тоді й вік не матиме значення. Втім, молода няня, що володіє необхідними якостями, може виявитися набагато ліпше солідної дами, котра ніколи не сиділа з дітьми.

— Чого варто побоюватися насамперед, запрошуючи додому чужу людину?

— Та чого завгодно! Краще буде, якщо вперше няня прийде вихідного дня. Тоді ви зможете самі спостерігати за нею та її ставленням до дитини.

Ідучи на роботу, ховайте, про всяк випадок, цінні речі та гроші. Все-таки стороння людина. І ознайомте вашу няню з усіма вимогами щодо порядку в домі та вихованні вашого чада. Так і вам, і їй в майбутньому буде легше розуміти одне одного.

Не зайве записати її паспортні дані. Якщо раптом щось станеться, вам не доведеться шукати вітра в полі, а черепашку в морі.

— А ви самі коли-небудь наймали няню для своєї дитини?

— У мене двоє дітей. Коли старший Антон був маленьким, мені з його вихованням дуже допомагала мама. А ось із Оленкою було важче. Мама померла, а чоловік постійно пропадав на роботі. Але я тоді якраз сама почилала підробляти нянею. Отож доводилося вчитися на власних помилках. А нині, між іншим, шукаю надійну людину для свого першого внука. Скажу чесно: це нелегко.

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.
Фото з архіву «ГУ».

Мудрий рецепт щастя

Пам'ятка песиміста

Ці рядки прийшли до нас у «Сім'ю» по електронній пошті. У листа немає автора (хоча і анонімним його не назвеш) і немає адресата. А отже, він призначається всім нам.

Спочатку подумалося, що це одне із тих «послань щастя», які звичайно рекомендують «переслати п'ятьом знайомим і при цьому загадати бажання». Однак від подібних псевдомістичних вигадок цей лист відрізняється не тільки цікавою статистикою, а й оригінальним побажанням: «Надішліть цю сторінку друзям. Якщо ви цього не зробите, нічого не станеться. Якщо відправите — хтось посміхнеться».

Тому з надією, що вам, наш дорогий читачу, стане трохи веселіше, друкуємо лист із незначними скороченнями.

«Якщо все людство уявити як село зі ста жителями, його населення буде таке:

— 52 жінки і 48 чоловіків;
— 57 буде азіатів, 21 — європеєць, 14 — американці (північні і південні) і 8 — африканці;
— 30 буде білих і 70 — небілих;
— 89 гетеро- і 11 гомосексуальні;
— шість осіб володітимуть 59% усього багатства, і всі шість — із «району» США;
— у 80-ти не буде нормальних житлових умов;
— 70 буде неграмотних;

— 50 недоїдатиме;
— у одного (о, щасливчик!) буде комп'ютер;
— один (усього!) матиме вищу освіту;
— двоє народжуватимуться, коли один помиратиме.

Якщо подивитися на світ з цієї точки зору, стає зрозуміло, що потреба в освіті, взаєморозумінні і терпимості дуже висока. Але замисліться ще ось над чим.

Якщо сьогодні вранці ви прокинулися здоровим, ви щасливіший, ніж мільйон осіб, що не доживе до наступного тижня.

Якщо ви ніколи не переживали війну, самотність, тюремне ув'язнення, агонію катувань чи голод, ви щасливіший, ніж 500 мільйонів осіб у цьому світі.

Якщо у вас є дах над головою, тепла постіль, одяг, холодильник і їжа в ньому, ви багатший, ніж 75 відсотків людей у цьому світі.

Якщо у вас є рахунок у банку, гроші в гаманці і трохи дрібних монет у скарбничці, ви належите до 8 відсотків забезпечених людей у цьому світі.

І якщо ви читаєте цей текст, то вам повезло вдвічі, тому що ви не належите до тих двох мільярдів осіб, які не вміють читати.

Хтось із прадавніх сказав:

«Працюй, ніби тобі
не потрібні гроші,
Люби, ніби тобі ніколи
не робили боляче,
Танцюй, ніби ніхто не дивиться,
Співай, ніби ніхто не чує,
Живи так, ніби на землі рай».
Хіба не рецепт щастя?

Підготувала
Юлія ПОТАПЕНКО.

На прийомі у психіатра

Ліфт, як клітка

Коли була маленькою, я страшенно боялася їздити сама в ліфті. От і стояла частенько під балконом і намагалася догукатися батькам на десятий поверх, щоб за мною спустилися. Інколи стояла і по двадцять хвилин. А інколи, заплющивши очі й затамувавши подих, натискала на горезвісну кнопку «десятого» і цілу хвилину, котра мені тоді здавалася вічністю, піднімалася в ліфті на свій поверх.

— Дуже часто дитина сприймає ліфт як певний атракціон, — пояснює психіатр **Віктор КЛЮЄВ.** — І нерідко забуває про правила безпеки: може відчинити двері, коли ліфт іще піднімається, може стрибати всередині або натискати кнопку «стоп». Та набагато гірше, якщо вона заходить до ліфту не сама. Саме це передусім має турбувати батьків.

— Як застерегти дитину?

— Якщо малюк не дістає до потрібної кнопки, навряд чи він обійдеться без сторонньої допомоги. Батькам не слід відпускати його самого. Так само важливо розповісти про правила безпеки у ліфті, про те, як викликати диспетчера, якщо кабіна раптом зупиниться.

— Але знання правил не врятує малюка від злих умислів випадкового супутника...

— Батьки повинні пояснити дитині, що стороння людина може являти небезпеку. Деякі мами й тата бояться цими розмовами налякати своїх дітей. Але ж це — необхідне попередження.

Мені відомі численні випадки, коли дитина ставала об'єктом насильства. І психологічна травма залишалася на все життя. Адже методи у злочинців бувають найрізноманітніші: дитину можуть заштовхнути в ліфт, заманити на сходову клітку тощо.

Пам'ятаю, до мене прийшла мати з сином. Хлопчик зазнав насильства з боку їхнього сусіда — 65-річного діда. Відтоді минуло вже п'ять років, а хлопчина й досі боїться ліфта і літніх людей.

— То як же дитина має поводитися, якщо раптом з'явиться хтось чужий?

— Дитині найкраще сказати, що вона чекає батьків. Навіть сусідові. А коли дитина вже в ліфті, а туди хтось зайшов, можна вийти, сказавши, ніби щось забула вдома.

Звичайно, всі поради добрі, поки справа не доходить до практики. Інколи й дорослі розгублюються у такій ситуації. Головне — не соромтеся пояснити дитині, чим можуть бути небезпечні дядя чи тьотя.

Ірина ВОЛОШКА.

Маленькі хитрощі

Просто блиск

Не носіть лаковані черевики за температури, яка перевищує 25° С, інакше лакована плівка розтягнеться, втратить еластичність і початкову форму, а потім порепається.

Лаковане взуття періодично змащуйте гліцерином, вазеліном чи касторовою олією. За 20 хвилин видаліть рештки олії і натріть поверхню взуття бархаткою.

Ношені лаковані черевики засяють, як нові, якщо змастити їх яєчним білком.

...і краса

Дуже забруднене замшеве взуття гарно чиститься мильною водою з додаванням кількох крапель нашатирного спирту.

У дощову погоду замшеве взуття взагалі краще не носити, інакше на ньому з'являться білі плями, яких буде важко позбутися.

Чистити замшеве взуття треба обережно. Струсіть з нього пил, зніміть маленькою щіточкою бруд, потримайте недовго над паром. І ворсиста поверхня стане, як нова.

Корисна площа

Раз фрезія, два фрезія...

Складаючи букет, не змішуйте польові квіти з пишними садовими. З них краще складати окремі букети.

Не поєднуються також квіти, які походять з різних місць, скажімо, орхідеї та братки.

Дорогі та рідкісні квіти, приміром, троянди та гвоздики, мають гарний вигляд поодинці або коли їх мало.

Окремі букети складають також із півників та левкоїв, бо інші квіти не терплять їхнього сусідства.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.10 Клуб Суперкниги.
09.30 Крок до зірок.
10.00 Нова армія.
10.30 Прописи.
10.55 Модна лінія.
11.20 «Саме той» про себе...
11.45 Сільський час.
12.35 Мультфільм на замовлення.
13.05 Для тих, хто вдома.
13.20 Мультфільм «Пригоди Тома Сойєра».
14.30 Новини Європи.
15.00 Новини.
15.20 Худ.фільм «Без перепочинку».

КДРТРК
17.00 За київським часом.
17.20 Театральний Київ.
17.40 Шлях до успіху.
18.00 Недільні зустрічі.
18.45 Архімісто.
19.00 Новини.
19.20 Худ.фільм «Контракт».
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Панорама.
21.55 Футбольні діалоги.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2
10.10 «Час» з О. Марченко.
10.55 Реальний сектор.
11.25 Польова пошта пам'яті.
12.05 Естрадна прем'єр-ліга.
12.45 Резонанс.
13.05 Родом з України. В. Фокін.
13.40 Панацея.

КАНАЛ «1+1»
07.00 Бокс по-справжньому. Міккі Ворд — Антоніо Діас.
08.10 Аншлаг, аншлаг.
09.10 Лото-забава.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Качині історії».
14.30 Дісней. Мультфільм «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
15.00 Медовий місяць.
15.50 Серіал «Поліцейська академія».
16.45 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Без вини винуватий».
18.25 Шоу «Крісло».
19.30 ТСН-епіцентр.
20.15 Останній герой-2.
21.25 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Термінатор-2. Судний день».
00.20 Бокс по-справжньому. Міккі Ворд — Антоніо Діас.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»
07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Акванавти».
07.30 Серіал «Володар звірів».
08.00 Мультфільм.
08.25 Сміхопанорама.
09.00 Прокинься і співай!
10.00 Телефортуна.
10.40 Уік-енд.
11.30 Караоке на майдані.
12.10 Програма «Усе для тебе».
12.40 Мелорама.
13.215Інтелект-шоу LG-Еврика.
14.10 Серіал «Кодове ім'я». «Вічність».
15.10 Жарт за жартом.
15.45 Худ.фільм «Солдат Іван Бровкін».
17.35 Худ. фільм «Голий пістолет».
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Худ. фільм «Саботаж-2».
22.55 Проект-F.
23.40 Церемонія нагородження MTV Music Awards-2001.

ICTV
05.10 Худ.фільм «Будинок побачень».
06.30 Мандрівки натураліста
06.55 Ковток історії.
07.10 Погода.
07.15 Серіал «Висока хвиля».
08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.10 Мультсеріал «Шоу Нудника».
08.40 Мультсеріал «Том і Шина».
09.05 Сатирикон.
09.10 Худ.фільм «Турбо». 1 серія.
10.50 Коронна страва.
11.25 Телевізійний центр моди.
12.05 Галопом по європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Шоу Олени Степаненко.
13.55 Серіал «Висока хвиля».
14.50 Худ.фільм «Повернення в Блакитну лагуну».
16.40 Сатирикон.
16.45 Серіал «Ейр Америка».
17.45 Серіал «Людина-невидимка».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.00 Сатирикон.
19.05 Худ.фільм «Кохати по-російськи-3».
21.15 Худ.фільм «Один шанс на двох».
23.25 Штрафний удар.
00.00 Худ.фільм «Ілюзія гріха».
01.45 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
Мовлення на Київ і область:
02.10 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.30 Худ.фільм «Ілюзія гріха».

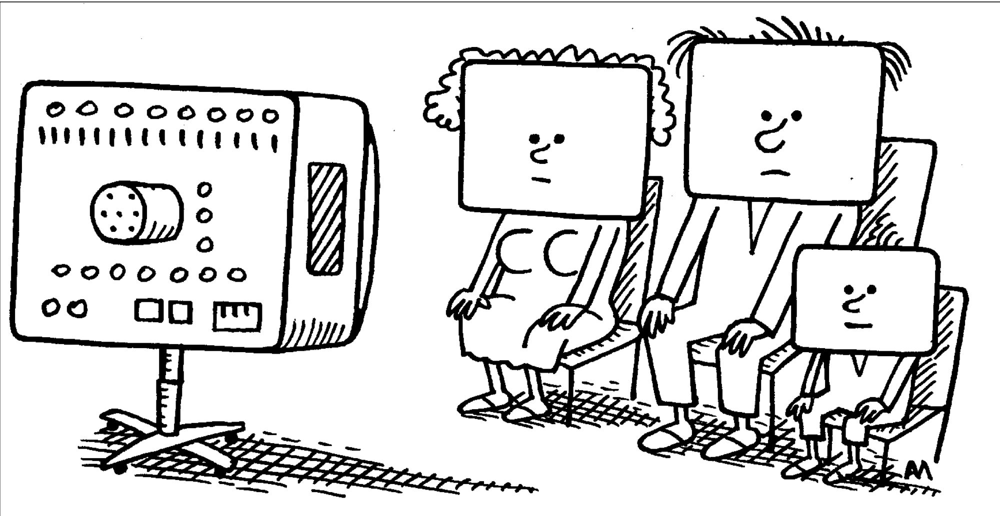
СТБ
07.05 Ран ОК.
09.10 Ні пуху ні пера.
09.30 М-стиль.
09.55 Паритет. Євровікна.
10.00 На перший погляд. Шрі-Ланка. 2 серія.
10.25 Худ.фільм «Фландрійський пес».
12.20 «Вікна» у світ.
12.50 Док. серіал «Передова». «Монте-Касино».
13.20 Щаслива лотерея від «Ділової столиці».
13.30 Худ.фільм «Анна: від 6 до 18».
15.20 Нові системи комунікації від «Чезари».
15.30 Колія.
15.50, 21.25 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.
18.00 Автостиль.
18.20 Худ.фільм «Чудовисько».
20.30 Бізнес-студія.
23.25 Худ.фільм «Німий крик».

НОВИЙ КАНАЛ
07.45 Церква Христова.
08.00 Серіал «Нові пригоди сімейки Адамсів».
08.25 Мультсеріал «Невгамовні».
08.55 Мультсеріал «Нік і Перрі».
09.25 Серіал «Біттлборги».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.50 Серіал «Троє проти всіх».
11.45 Запитайте у лікаря.
12.20 Серіал «Індіана Джонс. Пригоди на канікулах».
14.05 Репортер.
14.40 Худ.фільм «Миротворець».
16.30 Мультфільми.
16.45 Худ.фільм «Перший герой при палаці Аладіна».
18.30 Спецрепортер.
18.50 Погода.
19.00 Худ.фільм «Вже хто б говорив».
21.00 Худ.фільм «Проблиск надії».
23.00 Гол!
00.00 Худ.фільм «Місто задоволень».
02.30 Серіал «Індіана Джонс. Пригоди на канікулах».
04.05 Худ.фільм «Перший герой при палаці Аладіна».
05.30 Серіал «Троє проти всіх».

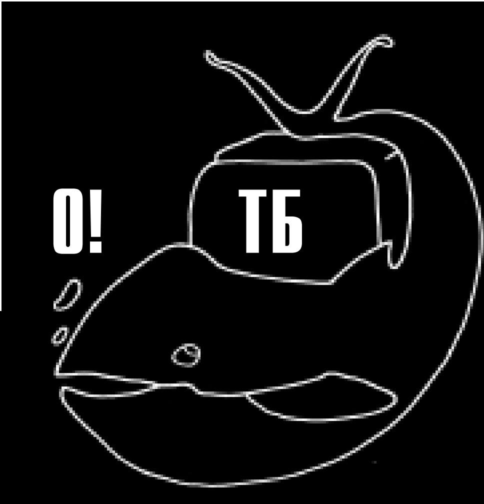
ГРТ (міжнародне)
08.00 Новини.
08.10 Серіал «Нестор Бурма». 2 серія.
09.40 «Єралаш».
10.00 Новини (із субтитрами).
10.10 Ранкова зірка.
11.05 Кумири. В.Мулерман.
11.30 Служу Росії!
11.55 Хто хоче стати мільйонером?
12.40 Філимонов і компанія.
13.05 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
13.25 Доки всі вдома.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.10 Дог-шоуоу.
14.55 Розумниці і розумники.
15.25 Клуб мандрівників.
16.00 Худ.фільм «Підпасок з огірком». Справа N14. 2 серія.
17.35 Телеконкурс «Міс «Велике прання».
18.55 КВН-2002. Перший півфінал.
21.00 Часи.
22.05 «Останній герой-2». «Розбите серце».
23.05 Худ.фільм «Відьмина дошка».
00.35 Реальна музика.
01.00 «Худ.фільм «Підпасок з огірком». Справа N14. 2 серія.

РТР
05.20 Худ.фільм «Садко».
06.45 Серіал «Дракоша і компанія».
07.10 Російське лото.
08.00 «ТВ Бінго-шоу».
08.35 Місцевий час. Вісті-Москва. Тиждень у місті.
09.15 Ранкова пошта.
09.50 Містечко.
10.20 Худ.фільм «Крильце чи ніжка?».
12.10 Парламентська година.
13.00 Вісті.
13.20 Навколо світу.
14.15 Діалоги про тварин.
15.10 Моя родина.
16.05 Аншлаг.
17.00 Худ.фільм «Клуб перших дружин».
18.50 У «Містечку».
19.00 Вісті тижня.
20.10 Вмерти в Росії.
20.35 Бенефіс А.Пугачової, І.Крутоого, Л.Вайкуле.
23.10 Худ.фільм «Чорний орел».
00.45 Спорт за тиждень.

НТБ
06.15 Серіал «Блакитне дерево».
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.00 Сьогодні.
07.05 Худ. фільм «За тих, хто в морі».
08.20 Без рецепта.
09.05 Фактор страху.
10.05 Рослинне життя.
10.40 Ви будете сміятися!
11.05 Професія-репортер.
11.25 Служба порятунку.
12.05 Худ. фільм «Чорний красень».
13.50 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.00 «Сьогодні» з Ю. Липатовим.
15.25 Худ. фільм «Мисливці за крокодилами».
16.05 Принцип «Доміно».
17.05 Новітня історія. «Евіта Перон. Жінка кольору танго».
17.55 Худ. фільм «Побачення наосліп».
20.00 Нещодавно.
21.30 Серіал «Клан Сопрано». 1 серія.
22.45 Худ. фільм «Кров безневинних».
01.05 Журнал Ліги чемпіонів.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

у **МОРІ** інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — **КАШАЛОТ**

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ТИЖДЕНЬ 21 – 27 ЖОВТНЯ

Кальсони навиворіт

СВІТ ЗА ОЧІ

Жіночне суспільство ризикує потонути, даруйте, у бабстві. У перших лавах цьому процесові піддається телебачення.

Почому панчішки в бутіку? Чи видирати волоссячко суперниці? Хто кращий — білявки чи чорнявки? Яким розміром можна здивувати стару діву? Чи депілювати чоловічий торс? Як вимагати аліменти в батька дитини, якщо він знаменитий артист?.. Ця та інша ахінея лавою повзе з екрана. При чому — з вуст сильної статі. Навіть суто, здавалося б, жіночі програми «Я сама», «Жіночий погляд» ніколи не дозволяли собі опускати планку нижче паска. А телешоу нової формації дозволяють, прикриваючись оманливою думкою, мовляв, саме це і треба людям.

Кичуху «Великого прання» з ніжним Малаховим витіснила інша тенденція. У бій вирушив різкий патріархал Отар Кушанашвілі, замисливши свій «Великий куш» («1+1»), певне, як пародію на вищезгадане «Прання». Прикро, але нічого в Отара не вийшло, бо й пародія — не його жанр, і тематика жіночих журналів має викликати в нього блювоту.

Ще одне божевілля: пітерський мачо Дмитро Нагієв тепер також веде передачу з дешевими скандалами та вивертає чужі кальсони навиворіт. Біда не лише в тому, що творчі люди з першого ешелону займаються дурницями, збіднюючи й себе також. Набагато трагічніше те, що мило лізе з вух багатомільйонного населення, відвертаючи його увагу від думок про справді важливі речі.

Ольга КРАСОВСЬКА.

На межі нервового зриву

ПОШТА ПЛЮС ТБ

Скільки вже казали про рекламу на телебаченні! І хіба негативний її вплив на психіку — не серйозна причина порушити цю тему ще раз? Наш народ і так на межі зриву. А реклама завдає додаткової моральної шкоди людині. Неможливо сконцентрувати увагу на художніх фільмах, спортивних передачах... Глядач не одержує задоволення, а тільки стискає гнівно кулаки з бажанням когось відлупцювати. І жодного тобі прагнення придбати товар, що його рекламують. Оголошення, ролики треба транслювати в спеціально відведений для цього час, а не нав'язувати людям, коли вони відпочивають.

Г. СНІЖКО.

Шахтарськ Донецької області.

АНОНСИ

Микола Єременко

Пірати XX століття

«Новий канал», понеділок, 21:30

Бойовик На радянське судно, що перевозить великий вантаж опіуму для фармакологічної промисловості, нападають морські бандити. Вони захоплюють корабель і команду та висаджуються на ізольованому острові...

Реж.: Борис Дуров У ролях: Микола Єременко-мол., Петро Вельямінов, Талгат Нігматулін

Арманд Асанте

Сільвестр Сталлоне

Суддя Дредд

ICTV, четвер, 19.15

Фантастика. 2115 рік. Глобальна екологічна катастрофа, що спричинила численні землетруси, пожежі й повені, перетворила планету в отруєну, випалену пустелю. Залишки цивілізації — кілька величезних мегаполісів, на вулицях яких панує насилля і хаос. Тоді владу на Землі беруть у свої руки «судді», які уособлюють закон і справедливість. А наймогутнішим і найавторитетнішим із слуг «нового порядку» є крутий і безстрашний суддя Дредд...

Режисер: Денні Кеннон. У ролях: Арманд Ассанте, Макс Фон Сюдов, Сільвестр Сталлоне.

Будинок побачень

ICTV, субота 26.10.02 — 22.25

Аристарх Ліванов

Борис Щербаков

Психологічний детектив. Головний герой розслідує таємниче вбивство хазяїна заміського будинку побачень. Як з'ясовується, вбивства насправді не було — його імітували. Ціль учасників цієї «вистави» — вийти на високопоставлених клієнтів, які відвідують шикарний будинок побачень...

Режисер: Вадим Дербеньов. У ролях: Олена Хмельницька, Аристарх Ліванов, Борис Щербаков.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Панорама.
10.05 Телевізійна служба розшуку.
10.10 Абетка безпеки.
10.25 Серіал «Альпійський ліцей».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Док.фільм «Срібний вік».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИЙ КАНАЛ «СТУДІЯ «5»
15.35 Серіал «Альпійський ліцей». Заключна серія.
16.35 Надзвичайна ситуація.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Крихітка.
17.40 На ранковому прийомі.
18.10 Шлях до успіху.
18.30 За київським часом.
19.00 Новини.
19.10 Світ. Огляд.
19.30 Новини.
19.35 Саме той.
19.55 Вечірня казка.
20.05 Серіал «Жінка-поліцейський». 1 серія.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ситуація.
21.45 Світ спорту.
22.00 Наш футбол.
22.45 Телевізійна служба розшуку.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.45, 00.15 ТСН.
07.30 Серіал «Менти-3». «Шолом, менти». 2 частина.
08.50 Без Табу з О. Герасим'юк.
14.00 Дісней. Мультфільм «Качині історії».
14.30 Дісней. Мультфільм «Чіп та Дейл поспішають на допомогу».
15.00 Опів на шосту.
15.25 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
16.15 Гарем.
17.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Привид».
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Менти-3».
21.20 Серіал «День народження Буржуя-2».
22.25 Стати зіркою.
23.20 Великий куш.
00.15 ТСН.
00.45 Парк автомобільного періоду.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

14.00 Мультсеріал «Покемон».
14.45 Серіал «Королева мечів».
15.00 Новини.
15.30 Худ.фільм «Мій батько — мій герой».
17.00 Новини.
17.10 Чекай мене.
18.15 Моя сім'я.
19.15 Програма К.Стогнія «Кримінал».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Серіал «По той бік вовків».
21.55 Серіал «Закон».
23.05 Російське диво.
00.10 Подробиці. Підсумки дня.
00.40 Серіал «Висока хвиля-3».
01.35 Телефортуна.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.55 Серіал «Династія».
06.50 Служба розшуку дітей.
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні близнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.00 Погода.
08.05 Сатирикон.
08.10 Серіал «Повне мамаду».
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Висока хвиля».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина».
11.45 Серіал «Династія».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Піщана пастка».
15.00 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.25 Мультсеріал «Дивні близнюки».
15.50 Мультсеріал «Товстий пес Мендоза».
16.15 Серіал «Кларіса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.10 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д.Кисельовим.
19.15 Худ.фільм «Кіберджек-2. Битва за майбутнє».
21.10 Серіал «Квартет».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.25 Худ.фільм «Ніч лучника».
00.25 Серіал «Квантовий стрибок».
01.25 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».

Мовлення на Київ і область:
02.10 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.30 Худ.фільм «Ніч лучника».

СТБ

07.05 Ран ОК.
08.00 Бізнес-студія.
08.40 Ви практично здорові.
09.30 «Вікна» у світ.
10.00 Серіал «Загін «Акапулько».
11.00 Худ.фільм «Код Коперника».
13.05 Серіал «Любовне захоплення».
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.00 Серіал «Поліцейські-вертолітники-2».
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті та знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ.фільм «Примарна ціль».
21.30 «Вікна». Бізнес.
21.50 Італійський футбол. Серія «А». Огляд матчів туру.
23.00 Ні пуху ні пера.
23.20 Автостиль.
23.40 Серіал «Поліцейські-вертолітники-2».
00.40 «Вікна». Опівночі.
01.00 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

14.00 Худ.фільм «Міцний горішок-3».
16.20 Мультсеріал «Сакура».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Медикоптер».
19.00 Репортер.
19.35 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Пірати ХХ сторіччя».
23.15 Репортер.
23.40 Погода.
23.50 Серіал «Західне крило».

Мал. Миколи КАПУСТИ.

01.20 Служба розшуку дітей.
01.25 Серіал «Зона сутінків».
01.50 Спортивний огляд «Жиллетт».
02.10 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.

ГРТ (міжнародне)

14.00 Новини (із субтитрами).
14.15 Срібна куля. С.Дягілєв.
14.50 «Залізні мізки». Спецрепортаж.
15.10 Худ.фільм «Сестри».
16.35 Док.детектив «Танець сатани». Справа 2000 р.
17.00 Серіал «Спецназ».
18.00 Новини.
18.30 Жарт за жартом.
19.00 «Єралаш».
19.15 Велике прання.
20.10 Чекай мене.
21.00 Час.
21.40 Серіал «Спецназ».
22.35 Хто хоче стати мільйонером?
23.30 Підвідна одісея «Тихого будинку».
00.00 Інший час.
00.40 «На футболі» з В.Гусєвим.
01.10 Серіал «Інспектор Деррік».
02.10 Нічна зміна.

РТР

10.45 Ціна успіху.
11.35 Вісті тижня.
12.30 Вісті-Москва. Тиждень у місті.
13.00 Вісті.
13.25 Що хоче жінка.
14.20 Серіал «Сімнадцять миттєвостей весни».
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.00 Вісті.
16.20 Серіал «Дикий ангел. Повернення».
17.20 Місцевий час. Вісті-Москва.
17.50 Серіал «Злодійка. Щастя напрокат».
18.50 На добраніч, діти!
19.00 Вісті.
19.35 Місцевий час. Вісті-Москва.
19.55 Серіал «Тайга».
20.55 Серіал «Лінія захисту».
22.00 Вісті. Чергова частина.
22.15 Вісті.
22.30 Культурна революція.
23.35 Синеманія.
00.05 Дорожній патруль.

НТБ

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 Рослинне життя.
08.35 Ви будете сміятися!
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Нещодавно.
11.00 Сьогодні.
11.05 Худ. фільм «Рідня».
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.35 Принцип «Доміно».
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Агент національної безпеки». «Спадкоємець».
17.15 Увага. Розшук!
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Кріт».
19.45 Серіал «Далекобійники». «Лівий вантаж».
21.00 «Сьогодні ввечері» з К. Поздняковим.
21.35 Серіал «Третій зайвий. Небезпечні зв'язки».
22.10 Серіал «Кріт».
23.25 Гордон.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Цілком природно.
09.30 Зірки, на сцену!
10.00 Мультсеріал «Казки вулиці Брока».
10.30 Дитяча лінія.
10.45 Створи себе.
11.05 Від сузір'я до сузір'я.
11.25 Хто в домі хазяїн?
11.55 Кордон.
12.10 Новація.
12.20 Парламент.
13.05 Футбол. Ліга чемпіонів. Тижневий огляд.
14.10 Театральна афіша.
14.35 Для тих, хто вдома.
14.55 Футбол. Чемпіонат України. «Металург» (Запоріжжя) — «Дніпро» (Дніпропетровськ). У перерві — Новини.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.20 Мультфільм.
17.30 Кредит довіри.
18.00 TV-приймальна столичної влади.
18.30 Пані, панночка, панянка.
18.50 Музичні історії.
19.00 Новини.
19.10 Вікно в Америку.
19.45 Вечірня казка.
19.55 Суботній детектив. Серіал «Бригада швидкого реагування». (Із субтитрами).
20.50 Лотерея «Суперлото», «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.45 «Час» з Оксаною Марченко.
22.30 Мультфільм для дорослих.
22.50 Телевізійна служба розшуку.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 9-й вал.
10.45 Пенсійна реформа.
11.15 Чітко і ясно.
11.55 Бізнес за правилами.
12.20 Милосердя.
12.40 В. Грибик у муз.фільмі «Мандрівний скрипаль».
13.15 Док.фільм «Бессарабці-100».
13.30 Людина і закон.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Парк автомобільного періоду.
07.35 Медовий місяць.
08.20 Опів на шосту.
09.05 Прихована камера.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Качині історії».
14.30 Дісней. Мультфільм «Чіп і Дейл поспішають на допомогу».
15.00 Серіал «Агентство «Місячне сяйво»-2».
15.55 Побачення всліпу.
16.50 Серіал «Марш Турецького-2».
18.30 Аншлаг, аншлаг.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Гарем.
21.25 КВН. Українська ліга.
23.20 Кінопристрасті. Худ.фільм «Кручена троянда».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

07.00 Прогноз погоди.
07.05 Серіал «Акванавти».
07.30 Серіал «Володар звірів».
08.10 Мультфільм.
08.25 Містечко.
09.05 Доки всі вдома.
09.50 Бадьорого ранку!
10.45 Дефіцит-шоу «Хто крайній?».
11.25 Смачно з Борисом Бурдою.
12.05 Планета здоров'я.
12.40 Студія «Юніверсал» представляє. «Земля прадавніх часів».
14.00 Всесвітня історія в «Гусаках».
14.40 Фестиваль в Юрмалі. Частина 1.
16.40 Сміхопанорама.
17.25 Худ.фільм «На риболовлю».
19.15 Містечко.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.50 Худ.фільм «Фірма».
23.40 Камера сміху.
00.20 Худ.фільм «9 1/2 тижнів».

ICTV

04.55 Худ.фільм «Шаленство».
06.30 Дог-шоу «Я і мій собака».
07.00 Перехрестя.
07.35 Погода.
07.40 Телевізійний центр моди.
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 Факти. Гарячі новини.
08.15 Мультфільми.
08.30 Мультсеріал «Том і Шина».
09.00 Мультсеріал «Міфи і легенди».
09.25 Сатирикон.
09.30 Худ.фільм «Кримінальний талант».
12.25 Ковток історії.
12.45 Факти. День.
13.00 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
13.25 Серіал «Висока хвиля».
14.20 Худ.фільм «Ціль: Земля».
16.05 Серіал «Ейр Америка».
16.55 Сатирикон.
17.00 Галопом по європах.
17.45 Серіал «Людина-невидимка».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.00 Сатирикон.
19.05 Худ.фільм «Повернення в Блакитну лагуну».
21.15 Шоу Олени Степаненко.
22.25 Худ.фільм «Будинок побачень».
00.15 «Кентавр». Тележурнал для чоловіків.
00.40 Худ.фільм «Романтична пристрасть. Родинний маєток». Мовлення на Київ і область:
02.20 Худ.фільм «Кохати по-російськи-3».
03.55 Серіал «Ейр Америка».
04.40 Дог-шоу «Я і мій собака».

СТБ

07.05 Ран ОК.
08.50 Імпреза.
09.20 Домовий.
09.35 Кава з молоком.
10.00 Ви практично здорові.
10.30 Худ.фільм «Годзилла».
13.10 Живе кіно.
13.30 Експансія.
13.55 Наш час.
14.10 Рейс.
14.30 Цілком таємно. «Спецназ». 2 частина.
15.35 Бокс. Тижневий огляд найкращих міжнародних боїв.
16.15 «Вікна». Спорт.
16.45 Худ.фільм «Ціна перемоги».
18.50 Чемпіонат України з футболу. «Динамо»(Київ) — «Металург» (Маріуполь).
21.00 Худ.фільм «Політ над гніздом зозулі».
23.35 Худ.фільм «Ціна перемоги».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Серіал «Пеппі Довгапанчоха».
08.30 Мультсеріал «Невгамовні».
09.00 Мультсеріал «Нік і Перрі».
09.25 Серіал «Біттлборги».
10.00 Посміхніться. Вас знімають.
10.50 Серіал «Троє проти всіх».
11.55 За гроші!
12.40 Худ.фільм «Сирота казанська».
14.15 Репортер.
14.45 Худ.фільм «Весілля в Малинівці».
16.25 Невигадане життя.
16.55 Худ.фільм «Паризькі канікули».
18.30 Репортер.
18.50 Погода.
19.00 Козаки-розбійники.
20.15 Худ.фільм «Миротворець».
22.15 Худ.фільм «Лоліта».
00.40 Серіал «Латинський коханець».
01.30 «Бівіс і Батхед».
02.20 Худ.фільм «Паризькі канікули».
03.35 Худ.фільм «Лоліта».
04.45 Серіал «Троє проти всіх».
05.25 Худ.фільм «Ширлі-мирлі».

ГРТ (міжнародне)

08.00 Новини.
08.10 Серіал «Нестор Бурма». 1 серія.
09.40 «Єралаш».
10.00 Новини (із субтитрами).
10.10 Ранкова зірка.
11.05 Російський екстрим.
11.30 Грай, гармонь улюблена!
12.05 Поле чудес.
13.00 Смак.
13.15 Здоров'я.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.10 У світі тварин.
14.50 «Єралаш».
15.05 Срібна куля. А.Папанов.
15.45 Худ.фільм «Підпасок з огірком». Справа N14. 1 серія.
17.25 Людина і закон.
18.00 Новини.
18.15 Прем'єра гумористичної програми «Зроби мені смішно».
18.40 «Єралаш».
19.00 Подорожі натураліста.
19.30 Сміхопанорама.
20.00 Хто хоче стати мільйонером?
21.00 Час.
21.30 Худ.фільм «Кадриль».
22.55 Пісня року. Осінь.
00.20 Худ.фільм «Божевільний Сесіл».
01.45 Худ.фільм «Підпасок з огірком». Справа N 14. 1 серія.

РТР

05.20 Худ.фільм «Щовечора об одинадцятій».
06.40 Студія «Здоров'я».
07.10 Серіал «Дракоша і компанія».
07.35 Золотий ключ.
08.00 Військова програма.
08.20 Два роялі.
09.20 Сам собі режисер.
10.20 Сто до одного.
11.15 Форт Боярд.
12.10 Клуб сенаторів.
13.00 Вісті.
13.20 Худ.фільм «Чорний принц».
15.00 Футбол. Чемпіонат Росії. «Ротор» (Волгоград) — «Спартак» (Москва).
17.00 Кімната сміху.
17.50 Серіал «Бригада».
19.00 Вісті.
19.25 Дзеркало.
19.50 Серіал «Бригада».
21.00 Стань зіркою.
22.00 Худ.фільм «Поліцейський з Беверлі Хіллз-3».
00.05 Худ.фільм «Ворон. Порятунок».

НТБ

05.55 Худ. фільм «Гостя з майбутнього». 4 серія.
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.00 Сьогодні.
07.05 Худ. фільм «Гарячі дні».
08.35 Подорожі натураліста.
09.05 Кулінарний поєдинок.
10.05 Квартирне питання.
11.05 «Життя під грифом «Таємно». Фільм Г. Кричевського.
12.05 Худ. фільм «Увага! Всім постам».
13.45 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.00 «Сьогодні» з Ю. Липатовим.
15.25 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
16.05 Шоу Олени Степаненко.
17.05 Фактор страху.
18.00 «Сьогодні ввечері» з Ю. Липатовим.
18.30 Серіал «Агент національної безпеки». «Медуза Горгона».
19.40 Худ. фільм «Смертельна зброя».
21.55 Професійний бокс. Кращі боксери світу. Рой Джонс проти Вірджила Хілла.
22.25 Худ. фільм «9 1\2 тижнів».
00.50 Серіал «Зоряні врата».

АНОНС

Ціна перемоги

«СТБ», субота, 16:45

Драма. Тренер футбольної команди другої ліги з невеличкого шотландського містечка, де цей вид спорту давно перетворився на «другу релігію», змушений боротися за те, щоб новий власник не продав її.

Реж.: Майкл Корренте. У ролях: Роберт Дювалль, Майкл Кітон, Брайан Кокс.

Майкл Кітон

П'ЯТНИЦЯ

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.25 Серіал «Академія танцю». 3 серія.
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Коломийський музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття.
11.25 З фондів нашої відеотеки. Худ.фільм «Вікно навпроти». Частина 2.
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Телевізійна служба розшуку.
13.20 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИЙ КАНАЛ «СТУДІЯ «5»
15.35 Серіал «Академія танцю». 4 серія.
16.30 Надвечір'я.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК
17.00 За київським часом.
17.15 Крила.
17.45 Естафета.
18.05 Домашній доктор.
18.30 За київським часом.
19.00 Новини.
19.10 У світі хороших новин.
19.30 Новини.
19.35 Перехрестя.
19.55 Вечірня казка.
20.05 Серіал «Жінка-поліцейський». 5 серія.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ситуація.
21.45 Світ спорту.
22.00 Щоденник сесії Верховної Ради України.
22.30 Милосердя.
22.50 Телевізійна служба розшуку.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2
10.10 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.50 Серіал «Магія кохання».
ОСВІТНІЙ КАНАЛ:
11.50 «Бачу землю». Есе Вадима Скуратівського. Катерина II та її українська політика.
12.10 Штрихи до портрета. Українська мадонна В. Гарбуза.
12.25 Хроніка ХХ століття. М. Вороний.
13.00 Право.
13.40 Абетка безпеки.
13.45 Телевізійна служба розшуку.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 17.00, 19.30, 21.50, 23.15, 00.05 ТСН.
07.30 Серіал «Час кохати».
09.00 Серіал «Менти-3».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Зоряна брама».
14.50 Опів на шосту.
15.30 Серіал «Кріт-2».
16.25 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.20 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
18.20 Останній герой-2.
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Прихована камера.
21.15 Серіал «Менти-3».
22.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Дуже страшне кіно».
00.05 ТСН.
00.35 Стати зіркою.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00 Новини.
06.10 Караоке на майдані.
06.35 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.15 Сім'я від А до Я.
07.25 Жарт за жартом.
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.30 Велике прання.
10.30 Серіал «Курортний роман».
12.15 Серіал «В ім'я твого кохання».
13.10 Великі романи.
13.35 Мультсеріали «Покемон», «Тунсильванія».
14.40 Серіал «Королева мечів».
15.30 Серіал «Вона написала убивство».
16.15 Російське диво.
17.10 Велике прання.
17.50 Серіал «По той бік вовків».
18.55 Афера.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Поле чудес.
21.55 Худ. фільм «Кат».
00.10 Російське диво.
01.15 Серіал «Висока хвиля-3».

ICTV
05.00 Ранкова музика.
05.55 Серіал «Династія».
06.50 Служба розшуку дітей.
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні влизнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.00 Погода.
08.05 Сатирикон.
08.10 «Каламбур». Тележурнал відеокоміксів.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Справи Кепськиx».
09.45 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Серіал «Тропіканка». 3 серія.
11.45 Серіал «Династія».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Суддя Дредд».
14.55 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.25 Мультсеріал «Дивні влизнюки».
15.50 Мультсеріал «Кліффорд».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.10 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д.Кисельовим.
19.15 Худ.фільм «Ціль: Земля».
21.10 Серіал «Повне мамаду».
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.25 Худ.фільм «Шаленство».
00.30 Худ.фільм «Місто страху».
Мовлення на Київ і область:
02.35 Худ.фільм «Романтична пристрасть. Родинний маєток».
03.55 Серіал «Ейр Америка».

СТБ
07.00 «Вікна». Опівночі.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Маски-шоу.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.30 Імпреза.
10.00 На перший погляд. Шрі-Ланка. 1 серія.
10.30 Худ.фільм «Пазур тигра-3».
12.10 Худ.фільм «Пси, що сплять».
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.50 Паритет. Євровікна.
16.55 Здоровий сон від Біллербека.
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті та знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Док. серіал «Передова». «Монте-Касино».
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Екстремальні ситуації з М. Фоменком.
20.40 Час «К».
21.15 Бокс. Тижневий огляд найкращих міжнародних боїв.
21.50 Худ.фільм «Годзилла».
00.30 «Вікна». Опівночі.
00.50 Екстремальні ситуації з М. Фоменком.
01.50 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ
06.25, 06.35, 07.25, 07.35, 08.05, 08.35, 08.50 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультфільм «Альберт-вовченя».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Кетіс і пес».
09.40 «Єралаш».
10.20 Серіал «Медикоптер».
11.35 Принцип «Доміно».
13.00 Репортер.
13.10 Худ.фільм «Аве Цезар».
14.55 «Єралаш».
15.00 Мультсеріал «Три ведмеді».
15.30 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.55 Мультсеріал «Невгамовні».
16.20 Мультсеріал «Сакура».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Медикоптер».
19.00 Репортер.
19.35 Козаки-розбійники.
20.20 Худ.фільм «Ширлі-мирлі».
23.15 Репортер.
23.40 Погода.
23.50 Кунсткамера.
01.10 Служба розшуку дітей.
01.20 Зона ночі.
02.00 Серіал «Едем».
02.50 Мультсеріал «Гробокопачі».
03.15 Худ.фільм «Любов до життя».
04.45 Серіал «Макс: янгол із темряви».
05.25 Худ.фільм «Час бажань».
07.00 Мультсеріал «Сакура».
07.25 Серіал «Кібергьол».

ГРТ (міжнародне)
08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.15 Серіал «Інспектор Деррік».
11.15 Серіал «Сімейні пута».
12.00 Новини (із субтитрами).
12.15 Велике прання.
13.05 Серіал «Світські хроніки».
14.00 Доки всі вдома.
14.30 Самі з вусами.
15.00 Новини (із субтитрами).
15.15 Худ.фільм «Подарунки по телефону».
16.50 «Єралаш».
17.00 «Останній герой-2». «Застереження».
18.00 Новини.
18.25 Філімонов і компанія.
18.50 VRS-камера.
19.20 Велике прання.
20.10 Серіал «Сімейні пута».
21.00 Час.
21.35 Поле чудес.
22.35 Серіал «Світські хроніки».
23.30 Сольний концерт М.Галкіна.
00.45 Худ.фільм «Юка».
02.20 Серіал «Інспектор Деррік».

РТР
04.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Тайга».
08.45 Серіал «Лінія захисту».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.20 Форт Боярд.
11.15 Серіал «Комісар Рекс».
12.15 Експертиза.
12.30 Мусульмани.
12.45 Вісті-Москва.
13.00 Вісті.
13.25 Серіал «Комедійний коктейль».
13.55 Моя родина.
14.45 Аншлаг.
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.00 Вісті.
16.20 Сам собі режисер.
17.20 Місцевий час. Вісті-Москва.
17.50 Кімната сміху.
18.50 На добраніч, діти!
19.00 Вісті.
19.35 Місцевий час. Вісті-Москва.
19.50 Бенефіс Р.Карцева.
21.15 VIII Урочиста Церемонія вручення Національної телевізійної премії «ТЕФІ-2002».
00.55 Ставка.
01.25 Дорожній патруль.

НТБ
05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 «Блиск і злидні Гохрана». Фільм С. Сорокіної.
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Док. серіал «Злочин і кара».
10.00, 11.00 Сьогодні.
10.05 Серіал «Швидка допомога-4».
11.05 Худ. фільм «Приватний детектив, або Операція «Кооперація».
12.50 Кримінал.
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.35 Принцип «Доміно».
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Далекобійники». «Остання гра».
17.20 Очна ставка.
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Свобода слова.
20.00 Худ. фільм «Безвихідь».
22.05 Усе відразу!
22.45 Худ. фільм «Тінь вампіра».
00.40 Серіал «Зоряні врата».

ВІВТОРОК

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.25 Серіал «Альпійський ліцей»». Заключна серія.
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Міжнародний Булгаковський фестиваль у Києві.
11.30 Ретро-альбом.
11.40 Док.фільм «Сни про Гріна».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Абетка безпеки.
13.20 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИЙ КАНАЛ «СТУДІЯ «5»
15.35 Серіал «Академія танцю». 1 серія.
16.35 Резонанс.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК
17.00 За київським часом.
17.15 Конкурент.
17.50 Недільні зустрічі.
18.30 За київським часом.
19.00 Новини.
19.10 Казна держави.
19.30 Новини.
19.35 Саме той.
19.55 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.00 Серіал «Жінка-поліцейський». 2 серія.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.25 Ситуація.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Ліон» (Франція) — «Інтер» (Мілан, Італія).
23.00 ТРК «Ера».
01.20 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2
10.10 Серіал «Магія кохання».
ОСВІТНІЙ КАНАЛ:
11.10 «Французька година». Урок французької мови N8. Наук.-поп. фільм, кліпи.
11.50 Цей таємничий світ. Китай. Ведучий А. Дмитрук.
12.20 Перехрестя.
12.55 Модна лінія.
13.35 Телевізійна служба розшуку.
13.40 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 17.05, 19.30, 21.50, 00.20 ТСН.
07.30 Серіал «Поліцейська академія».
09.00 Серіал «День народження Буржуя-2».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Зоряна брама».
14.55 Опів на шосту.
15.20 Серіал «Шалена Сьюзен». 1 серія.
15.45 Серіал «Менти-3».
16.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.35 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
18.35 Серіал «Час кохати».
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Кріт-2».
21.15 Серіал «День народження Буржуя-2».
22.20 Подвійний доказ.
23.25 Великий куш.
00.20 ТСН.
00.50 Служба розшуку дітей.
00.55 Остання барикада.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00 Новини.
06.05 Бадьорого ранку.
06.35 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.10 Сім'я від А до Я: пізнаємо світ разом.
07.30 Жарт за жартом.
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.25 Велике прання.
10.15 Уїк-енд.
10.55 Серіал «Закон».
12.15 Серіал «В ім'я твого кохання».
13.10 Великі злочини.
13.35 Мультсеріали «Покемон», «Тунсильванія».
14.40 Серіал «Королева мечів».
15.30 Серіал «Вона написала убивство».
16.15 Російське диво.
17.10 Велике прання.
17.50 Серіал «По той бік вовків».
18.55 Слабка ланка.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Серіал «По той бік вовків».
22.00 Серіал «Закон».
23.15 Російське диво.
00.20 Подробиці. Підсумки дня. Нічний час.
01.00 Серіал «Ейр Америка».
01.50 Серіал «Висока хвиля-3».

ICTV
05.00 Ранкова музика.
06.00 Серіал «Династія».
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні влизнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.00 Погода.
08.05 Сатирикон.
08.10 Серіал «Квартет».
08.45 Факти. Ранок.
08.55 Погода.
09.00 Серіал «Квантовий стрибок».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «Чорна перлина». Заключна серія.
11.45 Серіал «Династія».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Кіберджек-2. Битва за майбутнє».
14.45 Мультфільми.
15.00 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.25 Мультсеріал «Дивні влизнюки».
15.50 Мультсеріал «Товстий пес Мендоза».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.10 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д.Кисельовим.
19.15 Худ.фільм «МакБейн».
21.20 Кримінальні історії.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.25 Худ.фільм «Облуда».
00.30 Серіал «Квантовий стрибок».
01.25 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
Мовлення на Київ і область:
02.15 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.25 Худ.фільм «Облуда».

СТБ
07.00 «Вікна». Опівночі.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Маски-шоу.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.30 Зворотний бік медалі.
10.00 Серіал «Загін «Акапулько».
11.00 Худ.фільм «Примарна ціль».
13.00 Серіал «Любовне захоплення».
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.00 Серіал «Код Коперника».
17.00 Здоровий сон від Біллербека.
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті та знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ.фільм «Смертельний рейс».
21.30 «Вікна». Бізнес.
21.50 Худ.фільм «Епізод війни».
23.45 Серіал «Код Коперника».
00.45 «Вікна». Опівночі.
01.05 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ
06.25, 07.25, 07.35, 08.05, 08.35, 08.50 Підйом.
06.35 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультсеріал «Альберт-вовченя».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Кетіс і пес».
09.40 «Єралаш».
10.20 Серіал «Медикоптер».
11.35 Принцип «Доміно».
13.00 Репортер.
13.10 Худ.фільм «Пірати ХХ сторіччя».
14.40 «Єралаш».
15.00 Мультсеріал «Три ведмеді».
15.30 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.55 Мультсеріал «Невгамовні».
16.20 Мультсеріал «Сакура».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Медикоптер».
19.00 Репортер.
19.35 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Щасливі разом».
23.15 Репортер.
23.40 Погода.
23.50 Серіал «Безсмертний». 1 серія.
01.05 Зона ночі.
01.50 Серіал «Зона сутінків».
02.15 Худ.фільм «Волга-Волга».
03.55 Мультсеріал «Гробокопачі».
04.05 Серіал «Макс: янгол із темряви».
04.50 Серіал «Безсмертний». 1 серія.
05.30 Серіал «Зона сутінків».
05.55 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ (міжнародне)
08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.15 Серіал «Інспектор Деррік».
11.15 Серіал «Сімейні пута».
12.00 Новини (із субтитрами).
12.15 Велике прання.
13.05 Серіал «Час кохати».
13.45 Чекай мене.
14.30 Подорожі натураліста.
15.00 Новини (із субтитрами).
15.15 Що? Де? Коли? Фінал.
16.35 Док.детектив «Батальйон смерті». Справа 2002 р.
17.05 Серіал «Спецназ».
18.00 Новини.
18.30 Кумири. В.Мулерман.
19.00 «Єралаш».
19.20 Велике прання.
20.10 Серіал «Сімейні пута».
21.00 Час.
21.40 Серіал «По той бік вовків». 1 серія.
22.35 «По той бік вовків». Спецрепортаж.
22.50 Серіал «Час кохати». Заключна серія.
23.35 «Карибський вузол». Фільм 1-й.
00.15 Серіал «Інспектор Деррік».
01.15 Нічний «Час».
01.30 Нічна зміна.

РТР
04.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Тайга».
08.45 Серіал «Лінія захисту».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.20 Ціна успіху.
11.15 Серіал «Комісар Рекс».
12.15 Експертиза.
12.30 Колосальне господарство.
12.45 Вісті-Москва.
13.00 Вісті.
13.25 Що хоче жінка.
14.20 Серіал «Сімнадцять миттєвостей весни».
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.00 Вісті.
16.20 Серіал «Дикий ангел. Повернення».
17.20 Місцевий час. Вісті-Москва.
17.50 Серіал «Злодійка. Щастя напрокат».
18.50 На добраніч, діти!
19.00 Вісті.
19.35 Місцевий час. Вісті-Москва.
19.55 Серіал «Тайга».
20.55 Серіал «Лінія захисту».
22.00 Вісті. Чергова частина.
22.15 Вісті.
22.30 Худ.фільм «Під підозрою».
00.45 Дорожній патруль.

НТБ
05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 Кулінарний поєдинок.
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Національна безпека. Суто депутатське убивство. Розслідування.
10.00, 11.00 Сьогодні.
10.05 Серіал Швидка допомога-4».
11.05 Худ. фільм «Пароль знали двоє».
12.45 Кримінал.
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.35 Принцип «Доміно».
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Далекобійники». «Втеча».
17.20 Док. серіал «Злочин і кара-4».
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.40 Футбол. Ліга Чемпіонів. «Спартак» (Росія) — «Ліверпуль». (Англія).
21.00 «Сьогодні ввечері» з К. Поздняковим.
21.35 Серіал «Третій зайвий. Небезпечні зв'язки».
22.10 Серіал «Кріт».
23.25 Гордон.
00.15 Щоденник Ліги чемпіонів.

СЕРЕДА

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.25 Серіал «Академія танцю». 1 серія.
11.00 Новини. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Телеальманах «Зодчий».
11.40 Немеркнучі зірки. Док.фільм «Віктор Гуцал».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Абетка безпеки.
13.25 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИЙ КАНАЛ «СТУДІЯ «5»
15.35 Серіал «Академія танцю». 2 серія.
16.35 Експосвіт.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК
17.00 За київським часом.
17.15 Ліки майбутнього.
17.30 Мультфільм.
17.45 Пілігрим.
18.05 Люди і долі.
18.30 За київським часом.
19.00 Новини.
19.10. ФАЗА.
19.25 Новини.
19.30 Саме той.
19.50 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.00 Серіал «Жінка-поліцейський». 3 серія.
20.50 Лотерея «Суперлото», «Кено».
21.00 Новини.
21.25 Ситуація.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Динамо» (Київ, Україна) — «Фейеноорд» (Голландія).
23.40 ТРК «Ера».
01.20 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2
10.00 Парламентські слухання. Про взаємовідносини та співробітництво України з НАТО.
12.10 Щоденник сесії Верховної Ради України.
12.20 Бути жінкою.
12.50 Сільський час.
13.45 Телевізійна служба розшуку.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 17.05, 19.30, 21.50, 00.15 ТСН.
07.30 Серіал «Час кохати».
09.00 Серіал «День народження Буржуя-2».
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Зоряна брама».
14.50 Опів на шосту.
15.20 Серіал «Шалена Сьюзен». 2 серія.
15.45 Серіал «Кріт-2».
16.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.35 Серіал «Пристрасті поіталійськи».
18.35 Серіал «Час кохати».
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Кріт-2».
21.20 Серіал «День народження Буржуя-2».
22.20 Без Табу з О. Герасим'юк.
23.20 Великий куш.
00.15 ТСН.
00.45 Служба розшуку дітей.
00.50 Остання барикада.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00 , 15.00, 17.00 Новини.
06.05 Хто крайній?
06.30 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.15 Все для тебе.
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.20 Велике прання.
10.05 Банк-шоу «Сейф».
11.00 Серіал «Закон».
12.15 Серіал «В ім'я твого кохання».
13.10 Дискавері.
13.35 Мультсеріали «Покемон», «Тунсильванія».
14.40 Серіал «Королева мечів».
15.30 Серіал «Вона написала убивство».
16.15 Російське диво.
17.10 Велике прання.
17.55 Серіал «По той бік вовків».
19.00 Слабка ланка.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Серіал «По той бік вовків».
21.55 Серіал «Закон». Заключна серія.
23.10 Російське диво.
00.15 Подробиці. Підсумки дня. Нічний час.
00.55 Серіал «Ейр Америка».
01.55 Серіал «Висока хвиля-3».

ICTV
05.00 Ранкова музика.
05.55 Серіал «Династія».
06.50 Служба розшуку дітей.
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні ближнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.00 Погода.
08.05 Сатирикон.
08.10 «Каламбур». Тележурнал відеокоміксів.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Квантовий стрибок».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Серіал «Тропіканка». 1 серія.
11.50 Серіал «Династія».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «МакБейн».
15.00 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.25 Мультсеріал «Дивні ближнюки».
15.50 Мультсеріал «Кліффорд».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.10 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д.Кисельовим.
19.15 Худ.фільм «Жандарм із Сен-Тропе».
21.10 «Каламбур». Тележурнал відеокоміксів.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.25 Худ.фільм «Байки зі склепу. Кривавий бордель».
00.20 Серіал «Квантовий стрибок».
01.15 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
Мовлення на Київ і область:
02.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.30 Худ.фільм «Байки зі склепу. Кривавий бордель».

СТБ
07.00 «Вікна». Опівночі.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Маски-шоу.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.30 Цілком таємно. «Спецназ». 1 частина.
10.00 Серіал «Загін «Акапулько».
11.05 Худ.фільм «Смертельний рейс».
13.00 Серіал «Любовне захоплення».
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
16.00 Серіал «Код Коперника».
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті та знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ.фільм «Посланець королеви».
21.30 «Вікна». Бізнес.
21.50 Худ.фільм «Під вогнем».
23.45 Серіал «Код Коперника».
00.45 «Вікна». Опівночі.
01.05 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ
06.25, 07.25, 07.35, 08.05, 08.35, 08.50 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультфільм «Альберт-вовчення».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Кетіс і пес».
09.40 «Єралаш».
10.20 Серіал «Медикоптер».
11.35 Принцип «Доміно».
13.00 Репортер.
13.10 Худ.фільм «Щасливі разом».
14.50 «Єралаш».
15.00 Мультсеріал «Три ведмеді».
15.30 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.55 Мультсеріал «Невгамовні».
16.20 Мультсеріал «Сакура».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Медикоптер».
19.00 Репортер.
19.35 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Як я вступив до коледжу».
23.15 Репортер.
23.40 Погода.
23.50 Серіал «Безсмертний». 2 серія.
01.05 Служба розшуку дітей.
01.10 Зона ночі.
01.55 Серіал «Зона сутінків».
02.20 Худ.фільм «Чапаєв».
03.50 Мультсеріал «Гробокопачі».
04.10 Серіал «Макс: янгол із темряви».
04.50 Серіал «Безсмертний». 2 серія.
05.35 Серіал «Зона сутінків».
05.55 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ (міжнародне)
08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.20 Серіал «Інспектор Деррік».
11.15 Серіал «Сімейні пута».
12.00 Новини (із субтитрами).
12.15 Велике прання.
13.05 Серіал «Час любити». Заключна серія.
13.50 Великі батьки.
14.15 Дог-шоу.
15.00 Новини (із субтитрами).
15.15 Худ.фільм «Небесні ластівки». 1 серія.
16.20 «Карибський вузол». Фільм 1.
17.00 Серіал «По той бік вовків». 1 серія.
18.00 Новини.
18.30 Сміхопанорама.
19.05 «Єралаш».
19.25 Велике прання.
20.15 Серіал «Сімейні пута».
21.00 Час.
21.40 Серіал «По той бік вовків». 2 серія.
22.40 Серіал «Світські хроніки». 1 серія.
23.35 «Карибський вузол». Фільм 2.
00.15 Серіал «Інспектор Деррік».
01.15 Нічний «Час».
01.30 Нічна зміна.

РТР
04.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Тайга».
08.45 Серіал «Лінія захисту».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.20 Ціна успіху.
11.15 Серіал «Комісар Рекс».
12.15 Експертиза.
12.30 Москва—Мінськ.
12.45 Вісті-Москва.
13.00 Вісті.
13.25 Що хоче жінка.
14.20 Серіал «Сімнадцять миттєвостей весни».
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.00 Вісті.
16.20 Серіал «Дикий ангел. Повернення».
17.20 Місцевий час. Вісті-Москва.
17.50 Серіал «Злодійка. Щастя напрокат».
18.50 На добраніч, діти!
19.00 Вісті.
19.35 Місцевий час. Вісті-Москва.
19.55 Серіал «Тайга».
20.55 Серіал «Лінія захисту».
22.00 Вісті. Чергова частина.
22.15 Вісті.
22.30 Худ.фільм «Без строку давності».
00.25 Дорожній патруль.
00.35 Гаряча десятка.

НТБ
05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.05 Шоу Олени Степаненко.
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Очна ставка.
10.00, 11.00 Сьогодні.
10.05 Серіал «Швидка допомога-4».
11.05 Худ. фільм «Вперше заміжня».
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.35 Принцип «Доміно».
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Далекобійники». «Лівий вантаж».
17.20 Щиросерде зізнання.
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Кріт».
19.45 Серіал «Далекобійники». «Школа демократії».
21.00 «Сьогодні ввечері» з К. Поздняковим.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Барселона» (Іспанія) — «Локомотив». (Росія).
23.35 Гордон.
00.25 Щоденник Ліги чемпіонів.

ЧЕТВЕР

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.25 Серіал «Академія танцю». 2 серія.
11.00 Новини. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Школа мистецтв.
11.25 З фондів нашої відеотеки. Худ.фільм «Вікно навпроти». Частина 1.
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Магія кохання».
13.15 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИЙ КАНАЛ «СТУДІЯ «5»
15.35 Серіал «Академія танцю». 3 серія.
16.40 Новація.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК
17.00 За київським часом.
17.15 Оплески, оплески.
17.45 Мультфільм.
17.55 Автографи.
18.30 За київським часом.
19.00 Новини.
19.10 Енергетичне поле.
19.30 Новини.
19.35 Саме той.
19.55 Вечірня казка.
20.05 Серіал «Жінка-поліцейський». 4 серія.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Ситуація.
21.40 Світ спорту.
21.50 9-й вал.
22.25 Щоденник сесії Верховної Ради України.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2
10.00 Щоденник сесіїВерховної Ради України.
10.10 Серіал «Магія кохання». ОСВІТНІЙ КАНАЛ:
11.10 «Грані пізнання». «Нобелівські премії. Людина-робот».
11.40 «Не хлібом єдиним». Г. Гаврилець.
12.00 Барвистий світ папуг.
12.20 Муз.фільм «Астрая».
13.00 Надзвичайна ситуація.
13.25 Абетка безпеки.
13.40 Телевізійна служба розшуку.
13.45 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»
07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 17.05, 19.30, 21.50, 00.05 ТСН.
07.30 Серіал «Час кохати».
09.00 Серіал «День народження Буржуя-2».
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Зоряна брама».
14.50 Опів на шосту.
15.20 Серіал «Шалена Сьюзен». 3 серія.
15.45 Серіал «Кріт-2».
16.40 Серіал «Район Беверлі Хіллз».
17.35 Серіал «Пристрасті поіталійськи».
18.35 Серіал «Час кохати».
19.30 ТСН.
20.05 ТСН. Проспорт.
20.15 Серіал «Кріт-2».
21.15 Серіал «Менти-3».
22.10 Я так думаю. «Нервові шлюби».
23.10 Великий куш.
00.05 ТСН.
00.35 Служба розшуку дітей.
00.40 Остання барикада.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00 , 15.00 17.00 Новини.
06.05 Смачно з Борисом Бурдою.
06.35 Мультсеріал «Тунсильванія».
07.10 Сім'я від А до Я.
07.20 Жарт за жартом.
08.20 Серіал «Висока хвиля-3».
09.25 Велике прання.
10.20 Програма К.Стогнія «Кримінал».
10.55 Серіал «Закон». Заключна серія.
12.15 Серіал «В ім'я твого кохання».
13.10 Суперзірки.
13.35 Мультсеріали «Покемон», «Тунсильванія».
14.40 Серіал «Королева мечів».
15.30 Серіал «Вона написала убивство».
16.15 Російське диво.
17.10 Велике прання.
17.55 Серіал «По той бік вовків».
19.00 Банк-шоу «Сейф».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.45 Серіал «По той бік вовків».
22.40 Російське диво.
23.45 Подробиці. Підсумки дня. Нічний «Час».
00.25 Серіал «Ейр Америка».
01.25 Серіал «Висока хвиля-3».

ICTV
05.00 Ранкова музика.
06.00 Серіал «Династія».
06.55 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.15 Мультсеріал «Дивні ближнюки».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.00 Погода.
08.05 Сатирикон.
08.10 «Каламбур». Тележурнал відеокоміксів.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Серіал «Квантовий стрибок».
09.55 Серіал «Долі трьох жінок». Заключна серія.
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Серіал «Тропіканка». 2 серія.
11.45 Серіал «Династія».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ.фільм «Жандарм із Сен-Тропе».
14.55 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
15.25 Мультсеріал «Дивні ближнюки».
15.50 Мультсеріал «Кліффорд».
16.15 Серіал «Клариса все пояснить».
16.40 Серіал «Кенан і Кел».
17.10 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
18.05 Сатирикон.
18.10 Серіал «Парадайз Фоллз».
18.45 Докладно з Д.Кисельовим.
19.15 Худ.фільм «Суддя Дредд».
21.10 «Каламбур». Тележурнал відеокоміксів.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.00 Погода.
22.10 Сатирикон.
22.25 Худ.фільм «Полювання за спадщиною».
00.25 Серіал «Квантовий стрибок».
01.20 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
Мовлення на Київ і область:
02.10 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
03.25 Худ.фільм «Полювання за спадщиною».

СТБ
07.00 «Вікна». Опівночі.
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.20 Маски-шоу.
08.50 «Вікна». Столиця.
09.30 Цілком таємно. «Спецназ». 2 частина.
10.00 Серіал «Загін «Акапулько».
11.05 Худ.фільм «Посланець королеви».
13.00 Серіал «Любовне захоплення».
14.00 «Вікна». Новини.
14.50 День ОК.
15.55 Паритет.Єврoвікна.
16.00 Серіал «Код Коперника».
17.05 «Вікна». Кримінал.
17.15 Серіал «Багаті та знамениті».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Маски-шоу.
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ.фільм «Пазур тигра-3».
21.30 «Вікна». Бізнес.
21.50 Худ.фільм «Пси, що сплять».
23.50 Серіал «Код Коперника».
00.50 «Вікна». Опівночі.
01.10 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ
06.25, 07.25, 07.35, 08.05, 08.35, 08.50 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.45 Мультфільм «Альберт-вовчення».
08.30 Репортер.
08.40 Знай наших.
09.00 Київський репортер.
09.20 Серіал «Кетіс і пес».
09.40 «Єралаш».
10.20 Серіал «Медикоптер».
11.35 Принцип «Доміно».
13.00 Репортер.
13.10 Худ.фільм «Як я вступив до коледжу».
14.40 «Єралаш».
15.00 Мультсеріал «Три ведмеді».
15.30 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Світ Боббі».
15.55 Мультсеріал «Невгамовні».
16.20 Мультсеріал «Сакура».
16.55 Серіал «Макс: янгол із темряви».
17.55 Серіал «Медикоптер».
19.00 Репортер.
19.35 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.30 Худ.фільм «Аве Цезар».
23.15 Репортер.
23.40 Швидкий гол.
23.45 Погода.
23.55 Серіал «Безсмертний». 3 серія.
01.10 Зона ночі.
01.55 Серіал «Зона сутінків».
02.20 Худ.фільм «Сказання про землю Сибірську».
03.55 Мультсеріал «Гробокопачі».
04.10 Серіал «Макс: янгол із темряви».
04.50 Серіал «Безсмертний». 3 серія.
05.35 Серіал «Зона сутінків».
05.55 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ (міжнародне)
08.00 Новини.
08.05 Телеканал «Доброго ранку».
09.00 Новини.
09.15 Телеканал «Доброго ранку».
10.15 Серіал «Інспектор Деррік».
11.15 Серіал «Сімейні пута».
12.00 Новини (із субтитрами).
12.15 Велике прання.
13.05 Серіал «Світські хроніки».
14.00 Здоров'я.
14.40 Смак.
15.00 Новини (із субтитрами).
15.15 Худ.фільм «Небесні ластівки». 2 серія.
16.25 «Карибський вузол». Фільм 2.
17.00 Серіал «По той бік вовків». 2 серія.
18.00 Новини.
18.30 Самі з вусами.
19.00 «Єралаш».
19.20 Велике прання.
20.10 Серіал «Сімейні пута».
21.00 Час.
21.40 Серіал «По той бік вовків». 3 серія.
22.40 Серіал «Світські хроніки».
23.35 Незалежне розслідування.
00.15 Серіал «Інспектор Деррік».
01.15 Нічний «Час».
01.30 Нічна зміна.

РТР
04.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Тайга».
08.45 Серіал «Лінія захисту».
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.20 Ціна успіху.
11.15 Серіал «Комісар Рекс».
12.15 Експертиза.
12.30 Уся Росія.
12.45 Вісті-Москва.
13.00 Вісті.
13.25 Що хоче жінка.
14.20 Серіал «Сімнадцять миттєвостей весни».
15.45 Вісті. Чергова частина.
16.00 Вісті.
16.20 Серіал «Дикий ангел. Повернення».
17.20 Місцевий час. Вісті-Москва.
17.50 Серіал «Злодійка. Щастя напрокат».
18.50 На добраніч, діти!
19.00 Вісті.
19.35 Місцевий час. Вісті-Москва.
19.55 Серіал «Тайга».
20.55 Серіал «Лінія захисту».
22.00 Вісті. Чергова частина.
22.15 Вісті.
22.30 Худ.фільм «Шум моря».
00.25 Дорожній патруль.

НТБ
05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30 Сьогодні.
05.05, 05.35, 06.10, 06.35, 07.05, 07.40 Ранок на НТБ.
08.00 Квартирне питання.
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Щиросерде зізнання.
10.00, 11.00 Сьогодні.
10.05 Серіал «Швидка допомога-4».
11.05 Худ. фільм «Каблучка з Амстердама».
13.00, 14.00, 16.00 Сьогодні.
13.05 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
13.40 Серіал «Вона написала убивство».
14.35 Принцип «Доміно».
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Далекобійники». «Школа демократії».
17.20 Національна безпека. Велика кавказька гра. Розслідування.
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Кріт».
19.45 Серіал «Далекобійники». «Остання гра».
21.00 «Сьогодні ввечері» з К. Поздняковим.
21.35 Серіал «Третій зайвий. Небезпечні зв'язки».
22.10 Серіал «Кріт».
23.25 Гордон.
00.25 Серіал «Зоряні врата».
01.10 Кома.

Зі словами на устах «Слава Україні!»...

Голові Верховної Ради України В. Литвину
Відкритий лист з приводу визнання боротьби ОУН-УПА за свободу і незалежність України

Шановний Володимире Михайловичу!

Україна, як і кожна молода незалежна держава, сьогодні має чимало проблем, що потребують невідкладного розв'язання. Одна з них — визнання боротьби ОУН-УПА боротьбою за свободу і незалежність України.

Незаперечний той історичний факт, що народження незалежної України, яка одномоментно з'явилася на карті Європи і світу, було підготовлено всією довготривалою боротьбою багатьох поколінь нашого народу, його кращих синів і дочок. Серед знакових віх і подій цієї боротьби особливе місце посідають визвольні змагання, що їх вели ОУН-УПА за вільну, самостійну Україну. Загальновідомо, і це підтверджує великий масив документів, що зберігаються в архівах колишніх КПРС, КДБ і МВС СРСР, в архівах колишньої фашистської Німеччини, що вояки УПА і члени ОУН боролися за Українську соборну самостійну державу. Це був їхній святий ідеал, закріплений у «Присязі», яку давали вояки УПА, вступаючи в її лави. Вони клялися «боротися за повне визволення всіх українських земель і українського народу від загарбників та здобути Українську соборну державу. В цій боротьбі — сказано у «Присязі», — не пожалію ні крові, ні здоров'я».

У боротьбі за незалежну Україну вояки УПА і члени ОУН черпали свою силу, мужність і хоробрість. Зі словами на устах «Слава Україні!» вони безстрашно вмирали на полі борні, в катівнях гестапо, казематах КДБ, свято виконуючи клятву, яку вони дали.

Вояків УПА активно підтримувало населення регіонів, де вони діяли.

Невідомо, і, мабуть, ми ніколи не дізнаємося, скільки вояків УПА, членів ОУН і тих, хто підтримував їх або співчував їм, загинули на полі битви за незалежну Україну в роки другої світової війни, були замучені в катівнях НКВД, скільки їм повмирало від каторжної праці, голоду і холоду в засланні в Сибіру, на Колимі, Півночі Росії. Це сотні тисяч молодих, здорових, мужніх людей. З тих, хто пройшов пекло визвольної війни, вижив у віддалених таборах заслання і повернувся в рідну Україну, на сьогодні залишилося в живих десь 10 тисяч осіб. Усі вони люди літні, фізично знесилені, хворі, які доживають свій вік з єдиною думкою — ще за життя зняти з себе і з своїх братів по боротьбі, яких немає в живих, ганебний ярлик «ворог українського народу», начеплений на них енкаведистами та більшовицькою пропагандою, а також почути від держави, за яку вони пролили ріки власної крові, що їх боротьба не була марною, вона дала бажані плоди — незалежна Україна стала реальністю.

Уся історична правда (незалежно від того, сприймає це дехто чи ні) полягає в тому, що без багаторічної цілеспрямованої діяльності ОУН, масового героїзму і жертовності вояків УПА, принесених на олтар незалежності України, не вдалося б безкровно і майже водночас здобути Україні свою державну самостійність і тріумфально закріпити її на всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 року. Цього може не розуміти лише той, хто не хоче цього розуміти. А тому здоровому глузду неможливо збагнути те, що незалежна Україна, яка ввійшла у дванадцятий рік своєї історії, досі не визнала борцями за цю незалежність своїх істинного героїчних борців — вояків УПА і членів ОУН.

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Зволікання з розв'язанням цього питання не сприяє консолідації української нації, утвердженню злагоди в суспільстві.

Майже мільйонний загін ветеранів, пенсіонерів та інвалідів, що об'єдналися у Всеукраїнське об'єднання ветеранів (ВОВ), в яке входять і вояки УПА та члени ОУН, однозначно виступають за невідкладне розв'язання питання про ОУН-УПА. Ця позиція знайшла закріплення у «Зверненнях», прийнятих 23 обласними, Кримським республіканським, Київським і Севастопольським міськими відділеннями ВОВ. Ветерани Всеукраїнського об'єднання настійливо виступають:

— за визнання боротьби ОУН-УПА за свободу і незалежність України в час з вересня 1939 р. до середини 50-х років XX ст. на території України рухом опору правлячим режимам тодішнього СРСР і нацистської Німеччини;

— за визнання ветеранами руху опору тодішніх членів Організації українських націоналістів та вояків УПА і надання їм статусу учасників бойових дій;

— за поширення дії Закону України «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» на членів ОУН та вояків УПА, які в роки другої світової війни та до середини 50-х років XX ст. боролися з більшовицьким та фашистським режимами. Дія цього закону не повинна поширюватися на членів ОУН і вояків УПА, які в зазначений період відповідно до міжнародного права вчинили злочини проти людства.

Прийняття Верховною Радою Закону України «Про відновлення історичної справедливості щодо борців за свободу і незалежність Української держави» було б гідним внеском у процес державотворення, встановлення історичної справедливості.

Секретаріат Всеукраїнського об'єднання ветеранів.

А син генерала мовчав...

У Львові відбулася урочиста академія, присвячена 60-річчю Української повстанської армії. На місцевому рівні її визнано воюючою стороною у другій світовій війні. На території Львівського державного аграрного університету відкрито пам'ятник провідникові ОУН Степанові Бандері. Влада профінансувала виготовлення тисячі двохсот пам'ятних медалей для вояків УПА. Медалю номер один нагороджено головнокомандувача УПА генерала Чупринку (Романа Шухевича) посмертно. Нагороду батька отримала його донька Марія. Таку ж медаль вручили і синові генерала — Юрію Шухевичу. Багатолітній політв'язень сидів у президії, слухав виступи посадовців, кожен із котрих закінчувався словами «Слава Україні—героям слава», і мовчки усміхався, схиливши голову...

— Пане Юрію, дозволю собі «закулісне» запитання: про що ви мовчали в ті хвилини? Ви були і залишаєтеся активним політиком, але цього разу ваша поведінка була незвична: ви не промовили ані слова, коли інші учасники академії говорили про героїзм вашого батька, про звитягу повстанців...

— Я іронічно посміхався, бо... сумно. Добре, зібралися, святкуємо, але ж держава не визнає УПА. Вояки живуть, бідуючи. Суцільні злигодні. Є такі, що не мають чим за хату заплатити. Дехто й житла свого не має. І при цьому кричати «ура» владі? За що? Медалі мали б отримати всі вояки, не так їх багато зосталося. Ще живуть у Львові зв'язкові мого батька — Дарія Гусяк і Оля Ількв. До прикладу. Чоловік Олі загинув за Україну, двох дітей забрали в дитячий будинок, і вони там виховувалися під іншим прізвищем. Вона відсиділа п'ятнадцять років. Така героїчна і трагічна доля матері-жінки! Але її не згадали, медалі не вручили. А я вже півтора року відчуваю тиск сусіда: постійні скандали, погрози. У мене нерви — міцні, а от дружина —делікатна. Міліція відмовилася втручатися, політичні організації звернулися до прокуратури. Маю підстави думати, що цей чоловік «відпрацьовує», що це не звичайне побутове хамство. До речі, він робить це завжди хитро, без свідків...

— А що сказав би батько? Він сниться вам? Ви ще шукаєте місце його поховання?

— Був час, коли батько снився мені часто. Завжди молодим, усміхненим, але з цівкою крові на скроні. Востаннє приснився мені 1979 року, коли мене привезли з тюрми до Києва, до керівництва КДБ і запропонували розкаятися. Приснився в білій сорочці — уже без цівки крові. А я кладу йому голову на коліна, як мала дитина, і плачу. Він гладить мене по голові і каже: «Вже небагато залишилося». Прокинувшись, я відмовився від розмов на теми каяття, повернувся в тюрму. А через десять років повернувся сюди, до Львова. Для історії це справді недовго. Я маю карб на серці через те, що не вдається знайти місце поховання батька. Звертався багато разів до різних інституцій, але відповіді завжди однакові: немає жодних документів. Я не вірю в це. Горький колись сказав: «Это учреждение, обладающее удивительной памятью». Він, щоправда, писав те про царське «охранное отделение», але це саме можна сказати про наші спецслужби. Мають бути відповідні документи і в Москві, і в Києві. Хоч би що зробили з тілом головнокомандувача УПА, — закопували чи спалювали його, — хтось із виконавців мав написати рапорт, відзвітувати. І робили це скрупульозно. Кілька місяців тому в газеті «Дзеркало тижня» з'явився цікавий знімок мого батька, зроблений в Білогорщі, одразу після загибелі. Місцеві жителі — очевидці —розповідали мені, що батька фотографували, прикладали його тіло до стіни. На знімку видно слід пострілу у скроню. Унікальний знімок, хтось його дав газеті. Це зробили в СБУ. Якщо є знімок, отже, є й інші документи.

— Під час академії ветеранів УПА вітали браві хлопці з ліцею імені Героїв Крут. Як ви гадаєте, пане Юрію, якби нині довелося відвойовувати незалежність України, чи знайшлися б такі патріоти, якими були повстанці? Кажуть, що генофонд уже розпорошений...

— Цей генофонд дуже зменшився, розпорошений, але це не означає, що його немає. Він є! Коли подивитися в історію, побачимо, що розпочинали рух завжди невеликі групи. Українська військова організація, до прикладу, налічувала у тридцятих роках вісімсот осіб, а напередодні війни було вже майже вісім тисяч. Але молоді треба чітко знати, в ім'я чого вона має ризикувати і навіть жертвувати своїм життям.

— Як нині складається життя і побут родини Шухевичів?

— У Львові живуть моя сестра Марія, її донька, онука. Вона ще працює у проектній організації, хоч і пенсійного віку. Я отримую пенсію — 87 гривень, ще місцева влада дає надбавку, але все це не покриває навіть комунальних витрат. Живу з дружиною Лесею і пасинком Юрком, який навчається в одинадцятому класі. Моя дружина приїхала з Німеччини, ми побралися 1996 року.

— Про цей шлюб розповідають романтичні історії: молода жінка, мов «декабристка», присвятила своє життя політв'язневі, стала його очима (Юрій Шухевич —незрячий. — О. Т.) й опертям у всьому.

— Її батько відбув концтабір. Мама виїхала на Захід з маленькою донечкою Лесею. Минули роки, і Леся разом із сином залишила успішливу Німеччину, облаштоване тамтешнє життя і тепер має на кожному кроці купу клопотів. Це справді подвиг з її боку. Вона —унікальна жінка.

— Ви погодилися стати членом міськвиконкому. З якою метою? До вас прислухаються?

— Я вважаю своїм обов'язком бути там, щоб допомагати знедоленим, захищати їхні права. Намагаюся робити це і через фонд імені генерала Чупринки, який я очолюю. Щоправда, коштів цей фонд має обмаль. Водночас залишаюся в опозиції до обласної влади. Вважаю, що не можна лише Кучму звинувачувати в тім, що діється в державі. Місцеві посадники — то його руки, очі, вуха. Ось закрили цукровий завод у Красному. То не Кучма ж це зробив, а наші люди.

— Хто ваші політичні однодумці нині?

— Степан Хмара, Юлія Тимошенко, Олександр Мороз...

— Що ви скажете про еволюцію, яка відбулася з галичанами? Ще недавно вони зовсім не сприймали «лівого» Олександра Мороза...

— А в нього завжди був міцний український корінь, решта — напускне...

— Зичу вам, пане Юрію, доброго здоров'я.

Розмову вела Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

АНГЕЛИ З НІЧОГО

Восьмирічному Сашкові (**на знімку внизу праворуч**) найбільше подобається лялька Літо, вбрана гірляндою квітів, а ще — Ранковий ангел. Хтось у захваті від Нареченої-Весни, інші найкращою вважають Фею ночі. Один із гостей, художник Володимир, урочисто сказав: «Тільки наші майстри здатні створювати ангелів майже з нічого!»

Цих ляльок придумала й виготовила молода художниця Катерина Петрик (**на знімку вгорі праворуч**). Персональна виставка її робіт щойно відкрилася в київській галереї «Ляльковий дім на Андріївському узвозі» і триватиме до 11 листопада.

Катя — невгамовна особистість. Закінчила Республіканську художню середню школу імені Шевченка, потім — Інститут іноземних мов. Поїхала вступати до Венеціанської художньої академії, але була розчарована рівнем підготовки в заморському вузі. Там, в Італії, була перекладачем. У Києві навчалася в Академії образотворчого мистецтва та архітектури на театрально-декораційному відділенні. А нині вступила на факультет правознавства! Як декоратор працювала над етнографічними постановками, разом з іншими художниками створювала концертні костюми для Ніни Матвієнко. Брала участь у виставках авторської ляльки в Домі Миколи, галереї «Ірена».

У Каті є помічник. З її сином Сашком ми розговорилися, і він розповів, як знайшов пір'я сойки для Лісової царівни (**на знімку внизу ліворуч**), лакував деталі оздоблення. На виставку запросить свою подругу Іванку.

...Кажуть, якщо людина хоч раз у житті стояла під веселкою, буде щаслива.

Представлена Катериною Петрик у «Ляльковому домі...» колекція називається «Феєрія райдуг». Ляльки в ній — не іграшки, а витончено-шляхетні істоти з добрим серцем і загадковою вдачею. Створені, як і Небесний Міст, на щастя.

Оксана ЧИСТА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Навіть у котячому світі є свої ангели (*знімок посередині праворуч*)

«Моя дочка поїхала в дискотеку «Дельфінаріум», а через годину там підірвали бомбу»

А ЯК У НИХ?

Моя співрозмовниця порівняно недавно живе в Ізраїлі. П'ятдесятидворічна Інна В. вирушила на історичну батьківщину разом із чоловіком, коли там почалася нинішня інтифада:

— Ми поїхали не через те, що нам тут було погано. Нас кликала до себе молодша дочка, котра в Ізраїлі вже кілька років мешкала сама. Особисто в мене не було і досі не з'явилося якихось особливих почуттів до історичної батьківщини. Вона там, де людина народилася і виросла. Я народилася й виросла в Києві.

100 шекелів за участь у Великій Вітчизняній

— В Ізраїлі я не маю права офіційно працювати, бо в такому разі не отримуватиму передпенсійну допомогу. Тож ми всі там працюємо по-чорному. Я доглядаю за дитиною в російськомовній сім'ї.

В Ізраїлі жінки ідуть на пенсію у 60 років, а чоловіки в 65. Але я ніколи не отримуватиму тут пенсію, бо її в Ізраїлі, так би мовити, не заробила. Згодом ми одержуватимемо допомогу у зв'язку зі старістю.

Коли ми приїхали до країни, чоловікові вже виповнилося 60 років, а якщо сім'я приїздить до Ізраїлю й одному з її членів виповнилося 60, то ізраїльтяни починають виплачувати передпенсійну допомогу. Одну на сім'ю. Це 2500 шекелів (курс до гривні практично один до одного. — **Авт.**). Коли мені виповниться 60, нам цю допомогу трохи збільшать, але не вдвічі.

Крім того, репатріантам, які наймають квартиру, дають тисячу шекелів — це квартирні гроші від Міністерства будівництва. За їхніми розрахунками, ми маємо на ці гроші найняти собі житло. Але за ці гроші в гарних містах його не наймеш. Прибувши, ми вирішили на цьому не заощаджувати, тому наймаємо гарну чотирикімнатну квартиру в передмісті Тель-Авіва за 650 доларів на місяць. Мешкаємо в ній учотирьох: дочка, ми з чоловіком і батько чоловіка.

Дідусь за їхніми законами вважається окремою сім'єю. У зв'язку зі старістю він отримує 1700 і ще 100 шекелів за участь у Великій Вітчизняній війні. Інваліди війни одержують трохи більше. До речі, не всім вдається підтвердити в Ізраїлі цей статус, адже потрібно направити на розгляд влади документи: де воював, скільки нагород, чи були поранення. Мені здається, що ця соціальна програма спрямована на те, щоб старих людей якось заспокоїти. Адже багато з них — старого комуністичного загартування і приїхали до Ізраїлю лише під тиском дітей та онуків. А ще разом із допомогою дають і значок! Це особлива гордість діда.

Щоб жити в середньому достатку немолодій сім'ї з двох осіб, потрібно 5000 шекелів на місяць: половина — на житло, друга — на їжу та предмети першої потреби.

Людина із сумкою викликає в пасажирів страх

— Коли відбувається теракт, уся країна в шоковому стані. Всі телефонують одне одному, шукають рідних... Порівняно з минулим роком ми різко скоротили кількість своїх поїздок і містом, і країною. Особливо громадським транспортом. Ми, наприклад, дуже близько живемо від Тель-Авіва, але тепер туди намагаємося не їздити. А раніше частенько виїжджали ввечері прогулятися.

Уранці, коли їдеш на роботу, не так страшно. Бо з тобою їдуть одні й ті самі люди, котрі знають одне одного в обличчя. Але кожен невідомий, який заходить, тим паче з сумкою, одразу спричинює паніку. До речі, водії автобусів дуже пильні. Одного разу на моїх очах зайшов до автобуса підозрілий хлопець. Водій вибачився і попросив його вийти з автобуса, на вулиці оглянув його сумку, ще раз вибачився і дозволив йому знову зайти. Ніхто в нас на таке не ображається.

Туди, куди дітей можна не пускати, не пускаємо

— Біля кафе та ресторанів дуже сильна охорона. Діти до школи ходять. І гуляти також. Хоча туди, куди можна їх не пустити, намагаємося не пускати. Чесно кажучи, дуже страшно. Хоча в Ізраїлі цей страх заведено не показувати.

А як його приховаєш? Моя дочка поїхала в «Дельфінаріум» — дискотеку, куди ходять здебільшого російськомовні діти. Раптом телефонують знайомі й запитують, де вона, а почувши, що в «Дельфінаріумі», повідомляють мені про вибух там бомби, десятки загиблих і безліч поранених дітей... Що я пережила! На щастя, з'ясувалося, що того вечора дочка з другом чомусь передумали і вирушили до іншої дискотеки. А ось онука наших друзів там була і дістала вісімнадцять осколкових поранень... Нещодавно вона вийшла заміж і продовжує їздити на дискотеки.

У російськомовних газетах передовиця одна на всіх

— Ми не можемо ще судити про те, правильно чи ні діє уряд, який на теракти відповідає акціями відплати. Але чим зупинити зло? Взагалі важко зрозуміти, хто правий, а хто винний.

Сказати, що мою думку формує потужна ідеологічна машина, я не можу. Радіо і телебачення ми не слухаємо, бо не знаємо мови. Дивимося лише російські ГРТ та НТБ. Отож я не знаю, що кажуть і пишуть їхні ЗМІ. Хоча те, що наші діти всупереч здоровому глузду хочуть іти в армію, щоб убивати арабів, нічим, крім нав'язуваної ідеології, пояснити не можна. Російськомовних газет в Ізраїлі чимало, але вони якісь «містечкові», нецікаві. Стільки помилок! А передовиця на першій шпальті передруковується в усіх газетах.

Фото АП.

Ранкова пробіжка у бронежилеті

Євреї повертаються не через війну?

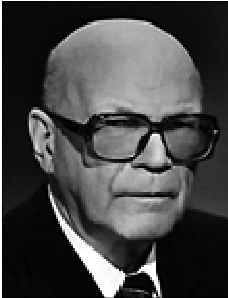
— Виїжджають не через небезпеку жити в «гарячих» точках. Там прибулих до країни євреїв ніхто не поселяє. На палестинських територіях живуть здебільшого релігійні сім'ї. Ми проти цього, бо вважаємо, що вони провокують конфлікт.

Гадаю, що повертаються назад не через війну, а з економічних причин. Тридцятирічні молоді люди втрачають роботу. В них, на відміну від нас, немає коштів до існування. До речі, від'їжджають не тільки ті, хто приїхав із країн СНД. Ізраїльтяни також масово виїжджають до США, Німеччини.

Яна СТАДІЛЬНА.

ОСОБИСТІСТЬ

Одкровення Кекконена

З'ясовується, у житті найвідомішого фінського політика всіх часів Урхо Кекконена був момент, коли він пошкодував, що став президентом Фінляндії. Про це читачі дізнаються з другої частини його щоденників, презентація яких відбулася у Гельсінкі. Що ж змусило його висловити такий жаль?

Причина — у краху «Празької весни» і вторгненні радянських танків до Чехословаччини 1968 року. Річ у тім, що Урхо Кекконен посідав у світовій політиці особливе становище. Фінляндію вважали країною західної демократії, але вона перебувала під дуже сильним впливом Радянського Союзу, бо воювала на боці фашистської Німеччини і мусила укласти перемир'я з СРСР 1944 року. Ось чому на долю фінського президента припала нелегка, але вкрай важлива роль «сполучної ланки» між західними державами та СРСР. Він не приймав радянську систему, але в інтересах власної країни мусив товаришувати з лідерами Кремля, часто-густо парився з ними в лазні, виїздив на полювання і рибалку.

Події серпня 1968 року Урхо Кекконена обурили, але, судячи з його записів, йому довелося діяти (тобто не діяти) всупереч своїм переконанням. От що він писав після подій серпня 1968 року: «Я пригнічений. Якого біса я прийняв пропозицію виставити свою кандидатуру на пост президента. Оце був би тепер вільною людиною і міг би сказати про все, що думаю. Відчуття таке, ніби пішла намарне вся моя праця на державній службі з кінця 40-х років». Урхо Кекконена було обрано президентом 1956 року, але вже до того він обіймав посади міністра і глави уряду, також сприяючи розвиткові добросусідських відносин з СРСР, тому й казав про «службу з кінця 40-х років». Іще президент писав, що хотів би гідно подати у відставку і тим самим здобути спокій, а також уникнути відповідальності, котра «тисне на мене після такого розчарування». Події в Чехословаччині, за його словами, заважали його діяльності з розвитку «східної політики». Відомо, що Урхо Кекконен не дозволив собі залишити пост президента, бо був упевнений, що такий крок не сприяв би інтересам країни. Він залишив пост глави держави лише 1981 року за станом здоров'я.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Діалог культур

Міжрегіональна академія управління персоналом і Міжнародна кадрова академія України виступили з ініціативою про створення в Києві Арабського центру, який знайомив би українців з економічними, соціальними та культурними досягненнями арабського народу, видавав наукову, навчальну та художню літературу. Про це президент МАУП Георгій Щокін поінформумав арабський світ на симпозіумі «Діалог культур та цивілізацій», який відбувся в Абу-Дабі під патронатом віце-прем'єр-міністра Об'єднаних Арабських Еміратів Шейха Султана Бін Заєда аль Наяна.

Георгій Щокін, а також віце-президент МАУП, головний редактор журналу «Персонал» Ігор Слісаренко та генеральний директор МКА Леонід Одерій стали першими українцями, які на запрошення Центру координації і контролю імені Заєда при Лізі арабських держав виступили із доповідями в рамках симпозіуму.

Історично відносини між арабським світом та Україною відзначалися щирістю та приязністю. Вони мають особливо великі перспективи у сфері спільних наукових досліджень та освіти. Про це також ішлося у виступі пана Щокіна.

Оцінюючи ситуацію на Близькому Сході, він зауважив, що трійка країн — США, Британія та Ізраїль — фактично протиставили себе всій міжнародній спільноті. Таврюючи інші держави ярликами «ізгоїв» та «відлюдників», ці країни самі відкинули принципи мирного співіснування. Їхня політика, що покладається лише на насилля, суперечить самому духові діалогу цивілізацій та культур.

У своїй доповіді про роль комунікації у діалозі цивілізацій та культур віце-президент МАУП Ігор Слісаренко відзначив, що переважна більшість країн світу і нині лишаються інформаційними колоніями невеликої купки країн-метрополій. Концепції використання інформаційних технологій для розвитку культури і освіти та духовного обміну народів, вироблені міжнародним співтовариством, і досі нереалізовані через опір цих метрополій, які дивляться на засоби масової інформації лише як на комерційне знаряддя для отримання прибутків. Драматичним прикладом обмеження права людини на інформацію є свідома упередженість так званих глобальних мас-медіа у висвітленні подій на Близькому Сході. Доповідач ознайомив аудиторію з ідеєю створення українсько-арабського медіа-центру та налагодження міжнародного освітнього супутникового мовлення.

Г. Щокін та І. Слісаренко нагадали, що на початку року Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко визначив Близькосхідний регіон одним із пріоритетів зовнішньої політики України.

Українські науковці відповіли на численні запитання присутніх, серед яких були урядовці, вчені, представники дипломатичного корпусу різних країн та журналісти провідних арабських видань.

▪ ▪ ▪

Довідка

Центр імені Заєда діє під егідою Ліги арабських держав і служить механізмом підтримання солідарності арабського світу в політичних, економічних, соціальних та культурних рішеннях, а також сприяння відносинам арабських країн з іншими державами. Центр є трибуною в арабському світі для керівників держав і урядів, політичних і громадських діячів, науковців і освітян різних країн.

▪

Крадіжку замовив міністр

Як **повідомляє «Німецька хвиля»**, до досить незвичайного методу вдався міністр оборони Чехії Ярослав Тврдик, щоб перевірити, як надійно охороняють армійські склади боєприпасів, що перебувають у нього в підпорядкуванні. Глава військового відомства таємно наказав одному із спецпідрозділів чеської армії проникнути на територію кількох складів і викрасти звідти снаряди. За повідомленням празької газети «Право», результати експерименту перевершили всі найпохмуріші передчуття міністра. На більшості складів з боєприпасами охоронці навіть не помітили, що хтось чужий поцупив у них з-під носа снаряди. Висновок міністра оборони Чехії пролунав у викладі газети так: «Після подій 11 вересня 2001 року я наказав посилити охорону військових об'єктів, але, мабуть, для досягнення цієї мети доведеться змінити деяких високопоставлених воєначальників».

Президент Урхо Кекконен писав, що хотів би гідно подати у відставку і тим самим здобути спокій. Проте не дозволив собі залишити пост президента

Майбутнє — високі технології

(Початок на 1-й стор.).

Окрім того, зазначив Голова ВР, парламент із задоволенням сприйняв підписані під час першого візиту глави Ірану до України президентами двох держав документи: Договір про основні взаємовідносини і засади співробітництва між Україною та Іраном, Міжурядовий меморандум про торгово-економічне співробітництво на 2003—2007 роки, що містить програму його реалізації, Міжурядовий меморандум про взаємодію у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Між міністерствами охорони здоров'я також підписано меморандум про взаєморозуміння.

На думку Володимира Литвина, законодавчим органам двох країн є над чим попрацювати і «український парламент готовий до співпраці». «Під час проведення Днів культури Ірану в Україні ми були б раді, якби іранська парламентська делегація відвідала нашу країну», — підкреслив Голова Верховної Ради, передаючи через Президента запрошення голові Меджлісу Ірану прибути з візитом у Київ.

В Ірані також очікують на приїзд української парламентської делегації на чолі з Володимиром Литвином. Як заявив Мохаммад Хатамі, зустрічі парламентаріїв зміцнюють дружбу між народами, адже «парламент — це символ народного волевиявлення». Крім того, він зазначив, що «Іран завжди був готовий до співпраці з Україною незалежно від підйомів та спадів у економіках обох держав». А характер ірано-українського економічного співробітництва Хатамі визначив як поступальний рух.

Напередодні зустрічі в парламенті відбулися переговори двох президентів та їхня зустріч із журналістами. Представників українських та іранських ЗМІ цікавили не лише питання двостороннього співробітництва, а й проблема Іраку.

Президент України Леонід Кучма вважає, що в ситуації навколо Іраку потрібно «до кінця» використати ті можливості, які надає ООН. «Гадаю, що і Україна, і Іран, виходячи з власної історії, — а ми знаємо, що таке війна, — за мирне розв'язання будь-яких проблем», — наголосив він. Кучма привітав готовність Іраку прийняти спостерігачів ООН, «щоб світ знав, що немає ні бактеріологічної, ні ядерної, ні хімічної загрози». В України та Ірану «немає розбіжностей» щодо мирного врегулювання конфлікту. Разом із тим, за словами глави української держави, в противному разі «треба шукати інші засоби, ефективні засоби».

Тегеран виступає проти одностороннього втручання США і порушення територіальної цілісності Іраку. «Сподіваюся, ми не станемо свідками руйнівної війни», — підкреслив Хатамі.

Що стосується двосторонньої співпраці, то президенти обговорили можливість будівництва газопроводу для транспортування іранської нафти до Європи через Україну. Крім того, на переговорах сторони обговорювали можливу участь України в будівництві газопроводу із Ірану до Вірменії.

Президенти також домовилися про співпрацю в галузі ядерної енергетики, зокрема в рамках МАГАТЕ, підкресливши, що домовленість не передбачає відновлення «Бушерського проекту». За словами Л. Кучми, зокрема, йдеться про досвід України в галузі медицини, якого вона набула після Чорнобильської катастрофи.

Одностайні були глави держав у тому, що «наше майбутнє — це розвиток високих технологій». Леонід Кучма закликав не зупинятися на процесі складання наших АНів у Ірані, а йти далі, створюючи спільний консорціум. Головне при цьому, на думку Л. Кучми, «бажання сторін і політична воля керівників».

На прес-конференції не порушувалися делікатні теми, які останнім часом хвилюють громадськість. Навіщо зайві запитання? А для особливо нетямущих у пресрелізі було чітко зазначено, що «між Україною та Іраном відсутнє співробітництво у військово-політичній та військово-технічній галузях».

Яна СТАДІЛЬНА.

Досить подивитись українське телебачення

«Я не роблю жодних висновків, але не вважаю можливим призупинити моніторинговий процес щодо України», — заявила доповідач Парламентської асамблеї Ради Європи Анне Северинсен під час зустрічі з журналістами, що відбулася вчора у Верховній Раді України. «Нам треба побачити майбутні вибори (президентські. — «ГУ») і продовжити діалог», — додала вона.

Фото Юрія ІЛЛЕНКА (Укрінформ).

Складений доповідачами стосовно України звіт обговорять на засіданні Моніторингового комітету РЄ у Страсбурзі, а потім, протягом трьох місяців, надішлють українським урядовцям для відповідей та пояснень. За словами Анне Северинсен, на сесії ПАРЄ цей документ обговорюватимуть не раніше квітня 2003 року.

За словами доповідача Ради Європи Ренати Вольвенд, велику частину зобов'язань, які брала на себе Україна 1995 року під час вступу до Ради Європи, вона виконала. Водночас залишаються невирішеними важливі проблеми — зокрема, досі не ухвалено Кримінально-процесуальний, Цивільний та Цивільно-процесуальний кодекси, не ратифіковано Європейську хартію мов національних меншин. Стурбованість доповідачів викликають і деякі аспекти нашої правової реформи. За словами Ренати Вольвенд, досі не скасовано наглядову функцію Генпрокуратури, яка підриває незалежність судової гілки влади. Далекі від стандартних для Європи й умови утримання ув'язнених та ставлення до них з боку правоохоронців.

Та найбільше доповідачів непокоїть те, що ухвалення «гарних» законів в Україні ще не означає їх швидкого втілення. Тож суто з аналізу нашого законодавства про існування певних проблем здогадатися важко.

Приміром, закону про цензуру в Україні немає. Як стверджував у бесіді з Анне Северинсен глава адміністрації Президента Віктор Медведчук, не існує й жодних «темників» чи інших форм політичного впливу на пресу й телебачення. «Я не слідчий», сказала А. Северинсен, проте перегляд сюжетів-близнюків в українських теленовинах примусив визнати, що певні події чи теми на різних каналах подають однаково.

Відтак, доповідачі рекомендуватимуть Президенту дослухатися до скарг журналістів, а парламенту — провести слухання про ситуацію із забезпеченням свободи слова. Одним з головних символів тиску на ЗМІ Северинсен вважає справи Гонгадзе та Александрова. «Ми занепокоєні, що ці вбивства не були розслідувані», — сказала вона. За словами Анне Северинсен, практично нічого не було з'ясовано у справі Гонгадзе, до якої мають відношення й плівки колишнього майора держохорони Мельниченка. Анне Северинсен нагадала, що до цих плівок Рада Європи завжди ставилася з підозрою, але нині не може нехтувати висновок США про їх автентичність.

Як повідомили доповідачі ПАРЄ, у листопаді до Києва прибуде експерт Ради Європи пан Крюгер (колишній заступник генерального секретаря РЄ) для з'ясування обставин, що завадили вчасно розслідувати справу про зникнення Георгія Гонгадзе. Свої висновки він викладе в доповіді на засіданні Бюро Парламентської асамблеї.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Тема снайпера обговорюється скрізь

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

За останні два тижні жертвами снайпера у Вашингтоні та його околицях стали вже дев'ять осіб, ще двоє — дістали поранення. Пентагон дозволив використовувати військові літаки-розвідники для пошуків убивці... Своїми враженнями про те, що відбувається, «ГУ» попросив розповісти телефоном нашу колишню співвітчизницю ***Дарію АЛЕКСЄЄНКО****, яка вже більш як чотири роки працює у Вашингтоні, а мешкає в його передмісті — Роквіллі:*

— У понеділок у нас був вихідний — День Колумба. Зранку зв'язалася телефоном з подружкою, і вона пожартувала: чого, мовляв, не появляєшся, може, тебе снайпер дістав? Я відповіла, що це не привід для жартів. А ввечері вбили жінку, і подруга знову зателефонувала, вже з тривогою поцікавившись, чи все у мене гаразд.

Без перебільшень скажу: страшно. Постріл пролунав на початку десятої вечора на переповненій відвідувачами автостоянці великого торгового центру «Home Depot». А мій чоловік саме тоді заїжджав до такого ж магазину, тільки за кілька миль далі... А коли сталося одне з убивств зовсім поряд з нашим містечком (о 7.40 ранку), саме в цей час я виїжджала того дня на роботу.

У Роквіллі будинки коштують по півмільйона доларів і навколо практично немає жодного темношкірого. Це я до того, що тут мешкають переважно люди забезпечені, які досі вважали, що наш район не лише престижний, а й безпечний. Одне слово, тема снайпера обговорюється скрізь. І я поки що не зустрічала ідіотів, які не боялися б нових убивств. До речі, хто може вивозить із зони дітей.

— Що кажуть?

— Обговорюють, хто це може бути. Найпевніше, вбивця не полишає округ. Поліція припускає, що це або снайпер (можливо, колишній військовий), або фермер. Людина, яка зі зброєю на «ти».

— Які дії влади?

— Вона продовжує провадити масовану облаву. Для того, аби спіймати снайпера, вже мобілізовано військові вертольоти і спеціальних співробітників ФБР. Майже 400 осіб! Але, на наш погляд, робиться все, м'яко кажучи, по-американськи. Припустимо, вони перекривають хайвеї. А водночас місцевими дорогами можна їздити цілком безперешкодно. А, наприклад, після чергового вбивства хайвеї перекрили лише за годину! На плазах, біля кафе і магазинів юрмляться поліцейські. Переважно вони п'ють каву... В останньому випадку вбивство жінки сталося на очах у поліцейського, який був від жертви за п'ятдесят метрів...

Окрім того, поліція зупиняє білі фургони. При цьому всі, хто їде повз, обов'язково пригальмовують і висовуються подивитися, спіймали снайпера чи ні. Мало того, що вони ризикують, так ще й «пробки» створюють!

— Це — терорист?

— Усі кажуть, що для терориста це надто несерйозно. Найімовірніше, якийсь псих.

— Влада каже, як людям поводитися?

— О! Це найкумедніше. Треба пересуватися, майже припавши до землі і зигзагами. А ще заправлятися на погано освітлених заправних станціях.

Яна СТАДІЛЬНА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ **Рим**

Загроза не стати членом ЄС

Президент Європейської комісії Романо Проді заявив, що Росія, Україна, Молдова і країни Середземномор'я, зокрема Ізраїль, можливо, ніколи не стануть членами Європейського союзу. Таку думку він висловив в інтерв'ю італійській газеті "Ла Стампа", відповідаючи на запитання, чи триватиме й надалі розширення ЄС. Президент Єврокомісії сказав: головна проблема стосується створення інституцій, які відповідатимуть вимогам Євросоюзу. Він зауважив, що договори про співпрацю із зазначеними країнами міститимуть технічні та економічні угоди, але додав, що ЄС не бачить можливості вироблення спільної зовнішньої, оборонної та економічної політики, зокрема з Росією. Водночас Романо Проді наголосив, що країни Балканського регіону рано чи пізно обов'язково стануть членами Євросоюзу.

■ **Бейрут**

Небезпечне суперництво

Два вибухи прогриміли вчора на території найбільшого табору палестинських біженців Ейн ель-Хільве. На щастя, ніхто не постраждав. Чимало спостерігачів схильні вбачати в цьому теракті вияв суперництва між групами радикальних ісламістів, які базуються в таборах, і рухом ФАТХ Ясіра Арафата.

■ **Варшава**

У Польщі демонстрували наші перспективи

(Початок на 1-й стор.).

Нестабільність України загрожує безпеці Європи, заявив на конференції Верховний представник Європейського союзу з питань зовнішньої політики Хав'єр Солана. На його думку, Україна не демонструє позитиву після парламентських виборів, **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**.

«Часом здається, що Україна грає демократичними принципами, а не грає за цими принципами. Якщо так триватиме й надалі і Україна не буде обачлива в питаннях торгівлі зброєю, на неї чекає ізоляція за задвірках Європи», — сказав Верховний представник ЄС.

Присутній на конференції глава адміністрації Президента України Віктор Медведчук заявив, що соціально-економічна ситуація в країні набагато краща, ніж два-три роки тому, а політична проблема полягає «не в зміні окремих політиків, а в глибині трансформації владних відносин». У інтерв'ю журналістам у Варшаві він повідомив, що українська влада готова до переговорів з опозицією, додавши, що в Україні достатньо і «своїх «круглих столів».

А під час варшавської дискусії різні її учасники пропонували свій рецепт подолання внутріполітичної кризи в Україні. Так, лідер партії «Трудова Україна» Сергій Тігіпко порадив надати Президентові право розпускати парламент. Крім того, на його думку, опозиції треба дати змогу виступати в ЗМІ, а від неї зажадати взяти у протестах тайм-аут. Народний депутат України, голова Комітету ВР з питань євроінтеграції Борис Тарасюк назвав головною резолюцією конференції «Розширення ЄС і НАТО: перспективи України» усвідомлення її учасниками — представниками влади та опозиції необхідності продовження розпочатого в Києві діалогу. За словами Б. Тарасюка, ніхто не чекав, що цю конференцію буде використано для переговорів влади та опозиції, адже Леонід Кучма від участі в ній відмовився. Як повідомляв «ГУ», Президент України розцінив пропозицію польського прем'єра Міллера сісти за «круглий стіл» переговорів з опозицією у Варшаві як втручання у внутрішні справи України. Згодом Александр Кваcневський порадив полякам бути обачливішими з подібними пропозиціями і підтвердив, що такий «круглий стіл» може бути проведено тільки в Києві.

На знімку: на підсумковій прес-конференції за результатами дискусії лідер блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко висловив сумнів у тому, що влада України «почула все, про що говорила опозиція у Варшаві».

Фото УНІАН.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

КУЛЬТУРА

ОРФЕЇ І КОРИФЕЇ

Заїдемо

Уже протягом двох місяців лауреат Шевченківської премії, президент українського ПЕН-клубу, редактор газети «Наша віра» Євген Сверстюк веде на українському радіо цикл передач «Гоголь. Рід і традиція». Автор стверджує: «Загадковий Микола Гоголь XIX століття став ще загадковішим у XX. Його витвір — Хлестаков — пішов у більшовики, а Чичиков став героєм пострадянського часу. Гоголя в Україні завжди любили як християнського мислителя і будителя національного духу. Куліш і Шевченко благоговіли перед «нашим Гоголем», а Бердяєв писав, що Гоголь не сатирик: його мучило те, що Росія одержима духами зла і лжі. Гоголь казав і каже правду нам усім». Про загадковість і вічну правду Миколи Гоголя ми вирішили поговорити з Євгеном СВЕРСТЮКОМ і на сторінках «Голосу України».

— Євгене Олександровичу, чим усе-таки зумовлений ваш дослідницький інтерес саме до Гоголя? Це ваш улюблений автор? Чи програму присвячено круглій даті?

— Цього року справді минуло 150 літ із дня смерті Миколи Гоголя. Якось я відчув у повітрі, що відзначень в Україні не буде. Святкуватимуть роковини Переяславської Ради, 85-ліття Щербицького... Тобто святкуватимуть «мертвих душ», тільки не Гоголя.

— Чим це, на вашу думку, пояснюється? Адже не може бути упередження хоч би якої влади до Гоголя. Він усе-таки не лідер опозиції, не автор карти з «грибними місцями»... Та й у ті часи начебто пером писали, а не цифровим диктофоном. Тоді чому не згадати про Гоголя?

— Упереджень не може бути, однак якась несвідома нехіть і непам'ять його імені в людей, близьких до Чичикова, відчувається точно. Адже, погодьтеся, ми живемо в епоху Чичикова — лицаря копійки. Темне і невідоме походження, підозріла кар'єра на митниці і — спроба розбагатіти на прихованому обмані держави.

З такою біографією нині пробираються у президенти. А тут Гоголь виставляє проти нього Ноздрьова, а той здалеку чує собі подібного і смалить йому прямо у вічі: «Ну да ведь я знаю тебя: ведь ты большой мошенник, позволь мне это сказать тебе по дружбе! Ежели бы я был твоим начальником, я бы тебя повесил на первом дереве».

То кому з теперішніх героїв такий Гоголь потрібен, щоб його святкувати? Правда, не влада повинна відзначати і вшановувати Гоголя, а громадськість, інтелігенція.

— Але ви, здається, навесні організували якісь заходи від ПЕН-клубу в Будинку вчителя. Та й нині маєте авторську програму на радіо. Вийшло нове видання «Тараса Бульби» українською мовою. Виходить, не все віддано на відкуп «мертвим душам»?

— Звичайно, наближення Гоголя завжди трохи розгойдує хвилю. Те нове видання Івана Малковича заслуговує на особливу увагу. То не такий собі передрук перекладів, як у двотомнику 2000 року. Під обкладинкою, яка не дуже інтригує і трохи відштовхує епатажем, переклад Миколи Садовського «Тараса Бульби» — за редакцією двох перекладачів — Івана Малковича і Євгена Поповича, є переклад «Ночі проти Різдва» Максима Рильського, і є передмова Тамари Гундаревої «Вечори на хуторі біля Диканьки: диявольський контракт і культурна ініціяція» та післямова Василя Яременка — в плані його українського закорінення.

— Отже, є вибір: молоді можуть читати модернішу інтерпретацію Гоголя, а старше покоління — традиційну версію. А ви якій віддаєте перевагу?

— Мені належиться все читати і, звичайно, пропонувати своє прочитання, коли я вже взявся за таку тему.

Знаєте, в нас споконвічна біда: скоропислі судження, оціночні статті, популярні брошури і претензії на «свою правду». Тільки останнім часом з'явилася дослідницька книжка Юрія Луцького «Між Гоголем і Шевченком», 1998 р. (пер. з англ. 1978 р.).

Оригінальних суджень про творчість Гоголя небагато. Осудів було більше, починаючи від Пантелеймона Куліша, який видав повне зібрання творів Гоголя, «Спробу біографії Гоголя» і в двох томах — «Записки про життя Гоголя» (1856). Куліш також був великий своєю суб'єктивністю. Як і у випадку з Шевченком, благоговіння перед генієм у нього закінчилося різкою критикою особи поета і заодно себе, колишнього.

Прочитайте численні російські й наші писання про Гоголя. Там кожен знає, що Гоголь пішов не туди, а головне, знає, якою дорогою йому слід було йти. Більшість дотримується вказівок і нотацій Бєлінського (сам Бєлінський якось сказав про тодішній свій стан: «Залаял собакой, завыл шакалом, зажмурил глаза и весь отдался бешенству»). Там Гоголя закріпили на «прогресивному шляху» і поставили крапку, як шлагбаум. Адаптований Гоголь зручно вмостився в їхній свідомості, і коли, скажімо, д-р Юрій Барабаш в Московському інституті ворушить старі тексти і нові методи дослідження — вони обурюються: «Таких Гоголя і Шевченка вони не знають і не хочуть знати». Нічого дивного — там навіть Бог на службі в російської держави.

— І Гоголя записали стовідсотковим росіянином, членом партії монархістів...

— Українські автори часто з цим сперечаються, що саме по собі смішно, і намагаються доводити те, що лежить на поверхні. Глибин тут не шукаймо, а поза глибиною нема Гоголя.

У нас кожен хоче пошити на нього свитку у своєму стилі. В модерній, уміло скроєній свитці (передмова Тамари Гундаревої) Гоголь кам'яніє, бо мірку знято не з нього, а зі світових стандартів. А в тих стандартах багато наукових правил анатомування. Вони часом дають цікавий розтин. Вони навіть творять правдоподібний абстрактний візерунок на Гоголевій свитці. Якби Оксана Забужко взялася за міф Гоголя, вона пошила б свитку з того самого матеріалу, що й на Шевченка.

— А ви за те, щоб король був голий? Кожен шиє з того матеріалу, який має.

— Я волію бачити, яким він є поза свиткою. Є дуже багато свідчень поета про себе, інших — про нього, свідчень про час, обставини і людину в полоні часу. Людину, її духовний стрижень і глибокі предківські погреби, куди вона зі свічкою в руці спускається по старе вино. Вся родова пам'ять Гоголя — у глибинах підсвідомого. Отже, я волію реконструювати образ на тлі часу.

Я дуже ціную вдумливі переклади з Гоголя українською. Коли Тарас Бульба розмовляє зі своїми російською мовою, мені уявляється, як біля нього поставали запорожці і регочуть: «Чуєш, батьку, як бісові москалі тебе передражнюють?! Знать, загадали недовірки щось лихе».

— Гадаю, ви не закидаєте Гоголеві, що в нього теж був свій інтерес перевдягнути Бульбу і переманити його до москалів?

— Гоголь писав, як дихав, але ж яким важким повітрям йому доводилося дихати! Отже, якесь причепурювання і чаклування у другій редакції повісті було: він хотів, щоб государ-імператор приймав Тараса Бульбу за свого. Принаймні коли постало питання про стипендію від царя (за кордоном Гоголь потребував грошей на прожиток), то він просив А. Смирнову дати цареві прочитати «Тараса Бульбу» і «Старосвітських поміщиків»... Бо що інакше дати? Річ у тому, що цар був на прем'єрі «Ревізора» й оцінив п'єсу доволі точно: «Всім перепало, а мені найбільше». І «Мертвих душ» не даси. Гоголь хитрував, щоб їх якось хоча б протягти через цензуру за допомогою високих осіб, які не вчитуються... Але допоміг цензор Нікітенко, все-таки земляк...

— Чи справді в ті часи в імперії була така солідарність між земляками, що навіть цензор співчував?

— Етнічна солідарність була велика. Всі любили українську пісню, всі захоплювалися «пасічником Рудим Паньком», усі радісно згадували українську кухню, вишневі сади. І на глибині підсвідомості було між ними щось схоже на змову. Гоголя, як згадують, наче магнітом тягло до своїх земляків.

— А як же було з тією «душею», про яку Гоголь начебто не знав, чи вона в нього українська, чи російська?

— Коли вже по суті, то душа була в нього глибоко християнська, а християнство стоїть вище націй. Однак я хотів би нагадати, що Смирнова, яка запитувала в нього про душу, була «тоже хохлачка», і запитувала вона не без підстав, і навіть не від себе. Згадаймо запитання, яке було чи не цікавіше за саму відповідь:

«В домі Ростопчиної у присутності В'яземського, Самарина і (Федора

до Гоголя

Івановича) Толстого зайшла мова про те, в якому дусі написано ваші «Мертві душі», і Толстой висловив зауваження, що ви всіх росіян виставили у бридкому вигляді, тоді як усіх малоросіян наділили чимось, що викликає співчуття, хоч і є в них щось комічне, що навіть і це комічне містить у собі щось наївне і приємне; що у вас нема жодного хохла такого підлого, як Ноздрьов; що Коробочка не гидка саме тому, що вона хохлачка. Він, Толстой, бачить, як у вас навіть мимохіть проявилася неприязнь у тому, що коли розмовляють два мужики, ви кажете: «два російські мужики»; Толстой і після нього Тютчев, вельми розумна людина, теж завважили, що москвич уже ніяк не сказав би «два російські мужики». Вони обидва казали, що вся ваша хохлацька душа виявилася в «Тарасі Бульбі», де ви з такою любов'ю змалювали Тараса, Андрія і Остапа...

Я, однак, зауважила їм, що хохли вас теж зовсім не люблять і вам те саме закидають, що й росіяни. Плетньов зі мною погодився».

— Яка все-таки суперечлива вдача, суперечлива творчість і суперечлива життєва позиція у Гоголя. І народився, і все життя залишався українцем, став класиком російської літератури, а водночас був і залишається будителем українського національного духу. Він же, мабуть, через ту саму суперечливість і з Шевченком розминувся.

— Не просто класиком: він заклав основи. Гоголь, Достоєвський, Толстой — то не перелік, то — схема фундаменту.

З молодим Шевченком він розминувся: від 1836 року після семи плідних літ у Петербурзі жив, по суті, в еміграції. Але коли простежити їхні долі — є разючі збіги.

1838 року Шевченко драматично пережив казкове диво переселення з горища маляра Ширяєва в розкішні зали Академії мистецтв, і вже вільною людиною! Але не менше диво пережив Гоголь сім років раніше, коли після безпросвітного переписування паперів чиновник найнижчого розряду раптом повідомляє своєму приятелеві Данилевському: «Ціле літо я прожив у Павловську в Царському селі. Майже щовечора збиралися ми: Жуковський, Пушкін і я».

1845 року Гоголь у Франкфурті під час нападів хвороби пише свій «Заповіт», а Шевченко в Переяславі пише «Як умру, то поховайте» — як заключний акорд великого творчого спалаху (за одну осінь 45-го він написав головні свої твори).

Якби ті твори пропустила цензура, то вони вийшли б у 1846 році і зустрілися б з книжкою Гоголя «Вибрані місця з листування з друзями», і то була б одночасна їхня проповідь навернення до Бога через покаяння і зречення ідолів, якими жила Росія.

Український народ прийняв Шевченка, як вісника Божої правди, і його псалми, молитви, проповідь любові до брата, викриття фарисейства, віщування кари за беззаконня...

Гоголеві листи Росія відкинула разом з проповіддю навернення до Христа.

Цікаво, що Шевченко пробачив Гоголеві кріпосницькі мотиви і оцінив його вище, ніж тоді оцінювали: «Благоговіти треба перед Гоголем, як перед людиною, обдарованою найглибшим розумом і найніжнішою любов'ю до людей».

Українська християнська традиція їх з'єднала. Отже, великі зустрічаються на висоності. А в житті — це другорядне. Достоєвський не зустрічався з Толстим. Міцкевич не зустрічався зі Словацьким...

— Цікаво, що у свідомості народу вони так зближені, що українці якось не надають значення тому, що Шевченко в українському підручнику літератури, а Гоголь — у російському. Як ви пишете — «з московською пропискою». А як було в дореволюційні часи?

— Відомо, що скульптор Микешин у проекті пам'ятника 1000-ліття Росії зобразив і Гоголя, і Шевченка. Гоголь пройшов зі скрипом, а Шевченка не затвердили: Шевченко — політичний «зек». Проти царя. Був у 1865 році пікантний документ по відомству міністра внутрішніх справ Валуєва, в якому дається позитивна оцінка «старих українофілів» Основ'яненка, Гоголя і Шевченка. І написав цей огляд чиновник особливих доручень, онук Василя Капніста, граф П. І. Капніст, «тоже малорос».

Звичайно, то було зближення лукаве, в якому не передбачалася публікація творів Шевченка. Але тодішня Росія була толерантнішою і, безперечно, інтелігентнішою.

— Та навіть інтелігентнішу в Гоголя не вийшло зобразити з позитивного боку...

— Розумом Гоголь нагинав себе до служіння Росії, бо виріс лояльним і потрапив у лояльне середовище — Жуковський, Пушкін, Плетньов, Смирнова, всі князі, графи, барони. Тотальний полон!

Але геніальні натури мають глибоке коріння і свій норов. Дехто закидав йому брак освіти. Він багато знав, багато читав, але тільки те, що поглиблювало основи його християнського світогляду. Це дуже глибокий розум, що поринає у глибини підсвідомого. А весь світ підсвідомого у нього український, і він не винен, що і «російські мужики» у нього вирізнялися, і всілякі Ноздрьови, і Чичикови, і Хлестакови лізли йому в очі, як бісові личини.

Так, не вийшло в нього зображення Росії з позитивного боку, і та сама сувора правдивість таланту і його нездоланна натура потягла спалити рукопис другого тому «Мертвих душ», тобто те, що іде від розуму, а не від серця.

— Загадкове було не тільки його життя, а й смерть. В Андрія Вознесенського є навіть поема про живцем похованого.

— Помер Гоголь у присутності медичних світил. Але не було б жодної загадки, якби в останню осінь в Україні монах сказав йому твердо: залишайся вдома, в Москву не їдь. Гоголь чотири рази ходив до монаха з тим запитанням, а той радив то одне, то друге. Помер у тому віці, що й батько, і також «від вичерпання сил»... Гоголь завжди казав: коли не зможу творити — помру. Звичайно, з молитвою: «Останок життя нашого у спокої і покаянні скінчити».

— Дякую. До зустрічі «в ніч перед Різдвом».

Розмову вела
Людмила КОХАНЕЦЬ.

ОГОЛОШЕННЯ

ОСВІТА: ПЕРЕРВА НА РЕФОРМИ

«Мамо, знаєш, що буває, коли вмикають лічильник?!»

ПІДВОРІТТЯ

Чи все ми знаємо про своїх дітей? Про їхнє життя-буття у школі, стосунки на вулиці, уподобання та інтереси...

Ми не в змозі захистити їх від тиску дорослого стереотипу. Дехто з дітей охоче перевтілюється у псевдогероїв телеекрана і реально програє зі своїми ровесниками чи меншими за себе ситуації з елементами насилля, приниження, страху. Але це — квіточки. Ягідки, коли доходить до скоєння злочину.

У наших школах є щось на зразок армійської дідівщини. Шантаж під гаслом «Дай списати, бо наб'ю»... Вимагання грошей, цигарок...

Моя сусідка якось зауважила, що завдяки своєму синові допомогла подрузі покласти край збиткуванню над її десятирічним сином.

— Почалося з того, що мій майбутній першокласник одного дня забіг з прогулянки додому вкрай стривожений, переляканий, і рішуче заявив, що в таку школу він ходити не буде. З'ясувалося, він був свідком, як у його товариша, погрожуючи, вимагали кругленьку суму.

— Ти винен 120 гривень. Де візьмеш?

— У мами.

— Правильно. Дивись, не принесеш...

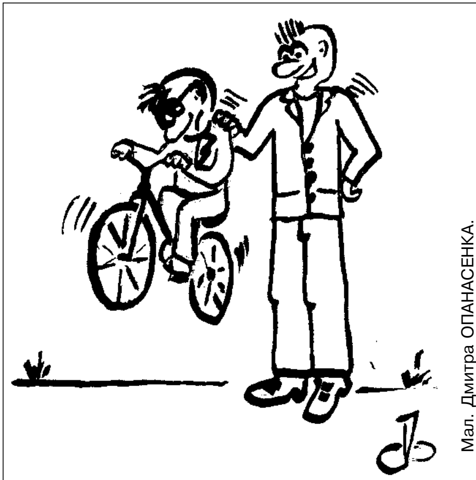
Мама — приватний підприємець. У неї вдома частенько «ночувало» по кілька тисяч гривень. Те, що вона недораховувалася якоїсь суми, її особливо не тривожило. Але на синочка не грішила. І лише після того, як їй вказали на крадія, почала вимагати пояснень. У відповідь десятирічний син кинув у розпачі: «А ти знаєш, що буває, коли вмикають лічильник?».

Батько хлопця з олімпійським спокоєм радив дружині не втручатися, мовляв, нехай самі розбираються. Та все-таки якось подружжя відвідало сім'ю рекетира. Там почули: «Чого ж ви раніше нічого нам не казали?».

Коментар психолога Людмили ДЕНИСОВОЇ:

— Хлопчик став жертвою шантажу і визнав за краще вкрасти, аніж інформувати батьків. Страх перед ними виявився більшим (певно, боявся, що його не зрозуміють), ніж перед вимагачем. І це особливо непокоїть. Причин такої поведінки може бути багато, проте вихід із ситуації один — повна довіра в родині.

Юний здирник, мабуть, не відчуває свою повноправність як члена сім'ї. Тож підліток заповнює цей вакуум. Примушуючи малолітка танцювати під свою дудку, він усвідомлює себе значущою фігурою, але у спотвореному вигляді.

Мал. Дмитра ОПАНАСЕНКА.

Інший випадок. Ще жахливіший. Хлопчик вирішив відшкодувати розтрачені ним кошти, зібрані класом на підручники. Вибравши жертвою восьмилітнього сусіда, у батьків якого водилися гроші, зловмисник запросив його на риболовлю. Там завдав йому п'ять ножових поранень. Коли збагнув, що накоїв, утік, забувши про ключі, заради яких і вчинив злочин.

Проте одразу подбав про алібі: ходив по людях і розпитував, чи хто не бачив товариша, з яким хоче у футбол пограти.

— Якби дитина померла, ми навряд чи знайшли б злочинця, — говорить начальник відділення кримінальної міліції у справах неповнолітніх Ірпінського МВ ГУМВС у Київській області Дмитро Баранчук. — Бо одразу стали шукати маніяка.

Згодом з'ясувалося, що в малолітнього зловмисника — нормальна сім'я, батьки...

Але що в даному разі означає «нормальна сім'я»? Така, в якій не п'ють, не гуляють?..

Коментар психолога Людмили ДЕНИСОВОЇ:

— Серед причин психопатії (один з її проявів — діяти, а потім аналізувати, й, певно, на це страждав хлопчик, що вдався до крайнощів) є, зокрема, постійне приниження дитини в сім'ї, відчуття своєї непотрібності.

У спілкуванні батьків з дитиною головне — якість. Нехай 15—20 хвилин, але цей час цілком присвятіть їй. Так, щоб відчути зворотний зв'язок. Поділіться зі своїми проблемами, спитайте поради у дитини...

Свого часу я провела тестування серед восьмикласників. «Коли батьки дивляться вам у вічі?» — запитала у дітей. Результати вражаючі: 90% респондентів відповіли: «Коли сварять, дорікають, наставляють». І лише одиниці зізналися: «Коли мама скучила». Тато у відповідях не фігурував.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

ЩОДЕННИК

Коньяк учителю

Сьогодні в тролейбус заплигнула весела ватага школярів.

— А мені довелося ті подарунки розносити, —продовжував розповідь хлопець, не звертаючи уваги на дорослих. —Уявляєте, всім учителям батьки купили щось на пам'ять про День учителя. Комусь вазочки дістались, іншим духи і цукерки. Та найприкольніший презент ми вручили мужикам — по пляшці коньяку.

Пасажири почали розпитувати, в якій це школі додумались до цього, як на таке дивиться директор...

— А що директор? — кинув повнуватий юнак. — Наш бере і не такі дрібниці. На школу торік два мікроавтобуси передали. «Газель» ми бачимо, а «Сітроен» десь зник...

Кажуть, директорка «прихватизувала» машину і продала.

ДЖЕРЕЛО ЗНАНЬ

Наукою переможеш

Чи знаєте ви, що донька Байрона Ада Августа була першим програмістом, чи знаєте, як потрібно готуватися до вступних іспитів та які типові помилки абітурієнтів? Про все це і ще багато цікавого й корисного можна прочитати у новому науково-популярному журналі «Країна знань».

У виданні, яке розраховане переважно на старшокласників, представлені матеріали з різноманітних галузей науки і техніки: кібернетики і медицини, фізики і психології, математики й екології, хімії й астрономії. Знайдете тут і зразки екзаменаційних білетів для вступних іспитів до вузів.

Авторка ідеї Тамара Бєлих залучила до роботи відомих учених, фахівців та викладачів провідних навчальних закладів, які доклали зусиль, щоб збагатити юних читачів не тільки інтелектуально та духовно, а також пропагують здоровий спосіб життя.

Олена ГОРБУНОВА.

Слово про педагога

Простий учитель може зробити найбільше з-поміж усіх, причетних до освіти. Я час від часу закликаю своїх колег не забувати, що ми — прислуга вчителя. З виразів облич бачу, що не всім подобається така «місія», але особисто я оцінюю свою теперішню скромну роль в освіті саме так. При цьому, як відомо, помилки обходяться чиновнику дорожче, бо жінку, яка помилилася в розрахунках, називають «матір'ю», а посадовця — «колишнім»...

Павло ПОЛЯНСЬКИЙ,
начальник Головного управління змісту освіти Міністерства освіти і науки.

(Із збірки «Від першої особи»).

Учнівський бізнес

Веселий ярмарок відбувся у Немішаївській середній школі № 1. На ньому учні торгували домашньою випічкою. Діти самі складали ціну, продавали і купували.

Очі розбігалися від різноманітних тістечок, тортиків і печива. Отож «бізнесмени» час від часу кидали товар на сусідів і бігали від «ятки» до «ятки», щоб придбати і скуштувати вироби «конкурентів». Мовляв, у кого смачніші...

Виручені гроші школярі передали до фонду класу для майбутніх екскурсій.

Оксана КАЛУГІНА.

Київська область.

СВІТЛИМ РЯДКОМ

І якби не батьки...

У Львівській області до початку нового навчального року введено в дію сім нових шкіл на 1054 місця. До кінця календарного року збудують ще вісім закладів, де навчатимуться 3086 учнів.

Заступник начальника Головного управління освіти та науки Львівської облдержадміністрації Роман Пронь зазначив, що останніми роками спостерігається стійка тенденція зростання темпів будівництва. Цьому активно сприяють самі батьки. Наприклад, школу в селі Старий Кропивник Дрогобицького району зводили зусиллями сільської громади, церкви, місцевих машинобудівного та долотного заводів.

Прикладом для наслідування може бути й будівництво середньої школи у селі Вівня Стрийського району. Новозбудоване приміщення, яке розраховане на 192 учні, освятили у серпні цього року. Замовник «Львівгазвидобуток» до кінця року обіцяє встановити у школі десять комп'ютерів, а Львівська дирекція «Укртелекому» — під'єднати їх до мережі Інтернету. «Укртелеком» допоміг і з обладнанням спортивного залу і телефонізацією школи.

За словами Романа Проня, надано фінансову допомогу школам-новобудовам для забезпечення їх обладнанням та інвентарем.

Лариса ФАНГА.

Львів.

ЛИПКІ РУКИ

За тарифом — два роки

Перед прийманням іспитів у Корсунь-Шевченківському філіалі Уманського державного педагогічного університету доцент Тетяна Кузнець повідомила старостам груп «тарифи» за її послуги. За «трійку» студент мав заплатити 30 гривень, за «четвірку» — 40, «п'ятірка» коштувала 50 гривень...

Слухняні першокурсники старанно збирали гроші. Однак перш ніж вручити екзаменаторові 1470 гривень та списки студентів, котрі заплатили за оцінки, вони повідомили міліції про здирницю. Далі все було справою рук професіоналів.

Корсунь-Шевченківський місцевий суд розглянув кримінальну справу за фактом одержання хабара. Тетяну Кузнець засуджено до двох років позбавлення волі.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

МОНІТОРИНГ

Поки що довіряємо

Українці довіряють учителям, але їхній авторитет падає.

Такі результати опитування, проведеного напередодні Дня працівників освіти Центром Разумкова.

Із 2002 опитаних 11,4% вважають, що викладач має у батьків більший авторитет, 45,8% визнали його авторитет середнім, 34,8% — низьким.

Діти вважають авторитет педагога низьким (41,6%), середнім (42,6%), високим (9,1%).

СПОРТЗАЛ

Роби, що хочеш

У неповній середній школі села Петровеньки, що в Слов'яносербському районі Луганщини, працюють водночас 16 спортивних секцій: з гандболу, футболу, шахів, настільного тенісу, армрестлінгу тощо. Організував їх і проводить заняття викладач фізкультури Віктор Бєлецький. У школі навчається майже 90 учнів.

Сам учитель — кандидат у майстри відразу з декількох видів спорту. Його вихованці стабільно домагаються високих результатів різного рівня, **повідомляє «Принцип»**.

УСМІХНІТЬСЯ!

Отака бідна

Дочка «нового росіянина» повернулася додому з ліцею, де їй дали завдання написати твір про бідну родину. Вона почала так: «Жила собі бідна сім'я, тато з мамою були дуже бідні, їхній шофер був ще бідніший, садівник був дуже бідний, а служниця була геть бідна...»

Ведучий рубрики «Перерва на реформи» Іван ІЛЛЯШ. Тел. (044) 441-88-52.

АБ «КРЕДИТ-ДНІПРО»

49600, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 17.
Ліцензія № 70 від 10.12.2001

Звіт про прибутки та збитки на 1 жовтня 2002 року (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01.01.2002	01.10.2002
1.1.	Процентний дохід	39545	44293
1.2.	Процентні витрати	-23656	-25443
1.	**Чистий процентний дохід**	**15889**	**18850**
2.1.	Комісійний дохід	14109	7972
2.2.	Комісійні витрати	-2802	-1507
2.	**Чистий комісійний дохід**	**11307**	**6465**
3.	Дивідендний дохід	321	54
4.	Чистий торговельний дохід	4298	3729
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	49	0
6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	119	52
8.	Операційний дохід	31984	29150
9.	Загальноадміністративні витрати	-10931	-9612
10.	Витрати на персонал	-6446	-6902
11.	**Прибуток від операцій**	**14606**	**12636**
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-3729	-5798
13.	**Прибуток до оподаткування**	**10877**	**6838**
14.	Податок на прибуток	-2195	-932
15.	**Прибуток після оподаткування**	**8683**	**5906**
16.	Непередбачені доходи/витрати	11	0
17.	**Чистий прибуток/збиток банку**	**8694**	**5906**

Голова Правління — Солнцев І. М.
Головний бухгалтер — Коваленко Л. І.

Балансовий звіт на 1 жовтня 2002 року (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	01.01.02	01.10.02
	АКТИВИ		
1.	Кошти та залишки в НБУ	38371	37273
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках	162210	145721
4.	Цінні папери на продаж	0	3900
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	173798	300103
6.	Інвестиційні цінні папери	17234	10042
7.	Довгострокові вкладення до асоційованих та дочірніх компаній	450	450
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	6908	9478
9.	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10.	Нараховані доходи до отримання	7409	12394
11.	Інші активи	22017	27561
12.	**Усього активів**	**428397**	**546922**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13.	Кошти банків	63036	103508
14.	Кошти клієнтів	235741	316839
15.	Інші депозити	25	405
16.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17.	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів 2500,2510	0	0
18.	Нараховані витрати до сплати	2098	3426
19.	Інші зобов'язання	74564	22838
20.	**Усього зобов'язань**	**375464**	**447016**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21.	Статутний капітал	26840	67706
22.	Капіталізовані дивіденди	0	0
23.	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
	5900	0	0
	6-7кл	8694	5906
24.	Емісійні різниці	0	0
25.	Резерви	1155	2040
26.	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	0	0
27.	Нерозподілений прибуток	16444	24254
28.	**Усього власного капіталу**	**52933**	**99906**
29.	**Усього пасивів**	**428397**	**546922**
	Активи-пасиви (повинно рівнятися 0)	0	0

АК "ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК"

Ліцензія НБУ № 189 від 04.12.2001 р.

Звіт про прибутки та збитки (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.10.02	на 01.01.02
1.1	Процентний дохід	17 868	30 891
1.2	Процентні витрати	(6 498)	(12 253)
1	**Чистий процентний дохід**	**11 370**	**18 638**
2.1	Комісійний дохід	1 253	1 716
2.2	Комісійні витрати	(453)	(626)
2	**Чистий комісійний дохід**	**801**	**1 090**
3	Дивідендний дохід	46	0
4	**Чистий торговельний дохід**	**829**	**502**
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	60	103
8	Операційний дохід	13 105	20 334
9	Загальноадміністративні витрати	(4 616)	(5 668)
10	Витрати на персонал	(4 581)	(4 456)
11	**Прибуток від операцій**	**3 907**	**10 210**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(1 107)	(2 384)
13	**Прибуток до оподаткування**	**2 800**	**7 826**
14	Податок на прибуток	(1 131)	(2 833)
15	**Прибуток після оподаткування**	**1 669**	**4 994**
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**1 669**	**4 994**

Голова Правління — В. Н. Ільїн
Головний бухгалтер — Г. М. Кизим

Балансовий звіт (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.10.02	на 01.01.02
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	6 530	16 617
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуться Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	40 224	53 732
4	Цінні папери на продаж	13 757	0
5	Кредити та заборгованість клієнтів	88 540	135 270
6	Інвестиційні цінні папери	192	0
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	5	75
8	Основні засоби та нематеріальні активи	7 010	7 847
9	Нараховані доходи до отримання	3 580	5 052
10	Інші активи	2 623	1 529
11	**Усього активів**	**162 461**	**220 121**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	31 186	69 160
13	Кошти клієнтів	70 570	94 921
14	Інші депозити	1 030	152
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	842	659
17	Інші зобов'язання	20 326	18 391
18	**Усього зобов'язань**	**123 954**	**183 284**
19	Статутний капітал	35 000	30 300
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
22	Емісійні різниці	609	609
23	Резерви	1 229	936
24	Результати переоцінки	0	0
25	Нерозподілений прибуток,	1 669	4 993
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
27	**Усього власного капіталу**	**38 507**	**36 838**
28	**Усього пасивів**	**162 461**	**220 121**

Українська аграрна біржа повідомляє, що тридцять другий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться

23 жовтня 2002 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ,
ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 32 З ПРОДАЖУ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 23.10.2002 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги листопада)							
Філія Управління з переробки газу та газового конденсату							
1	120	50	6 000	1 224	146 880	7 344 000	залізницею
2	35	80	2 800	1 224	42 840	3 427 200	залізницею
Всього:			**8 800**			**10 771 200**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар газопромислового управління; 2) При транспортуванні скрапленого газу залізницею поставку цистерн та оплату за налив скрапленого газу в цистерни здійснює покупець.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ГПУ «Харгівгазвидобування» (обсяги листопада)							
ГПУ "Харківгазвидобування"							
3	25	84	2 100	1 284	32 100	2 696 400	автотранспортом
Всього:			**2 100**			**2 696 400**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах франко-резервуар газопромислового управління

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ВАТ «Укрнафта» (обсяги листопада)							
Гнідинцівський ГПЗ							
4	25	348	8 700	1 230	30 750	10 701 000	залізницею
5	7	60	420	1 230	8 610	516 600	автотранспортом

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу залізничним або самовивозом автомобільним транспортом; 2) Оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. В ціну за одну тонну скрапленого газу входить вартість послуг за транспортування залізничних цистерн з вузлової станції в пункт наливу, які надаються Прилуцьким підприємством залізничного транспорту; 3) Вивіз скрапленого газу проводить Покупець своїм автотранспортом. При наливі автоцистерн через Прилуцьку ГНС розрахунки за послуги по наливу автоцистерн Покупець проводить по окремому договору з Прилуцьким управлінням по газопостачанню та газифікації.

Качанівський ГПЗ							
6	7	110	770	1 230	8 610	947 100	автотранспортом (Качанівське в-во)
7*	7	86	602	1 000	7 000	602 000	автотранспортом (Глинсько-Розбишевське в-во)
НГВУ "Бориславнафтогаз"							
8	7	12	84	1 230	8 610	103 320	автотранспортом
НГВУ "Долинанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
9	7	61	427	1 230	8 610	525 210	автотранспортом
НГВУ "Надвірнанафтогаз" (з Долинського ГПЗ)							
10	7	18	126	1 230	8 610	154 980	автотранспортом
Всього:			**11 129**			**13 550 210**	

Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу самовивозом автомобільним транспортом; 2) В ціну за 1 тонну скрапленого газу входить вартість послуг по наливу в автоцистерни.

**бутан технічний (БТ) відповідно до ГОСТ 20448-90*

Внесення змін до пропозицій на продаж допускається до **18 жовтня 2002 р**.
Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: **http://www.uame.com.ua/energo**.

Заявки на купівлю за встановленою формою на спеціалізований аукціон, що відбудеться **23 жовтня 2002 р.** приймаються з 9-00 до 18-00 години до **22 жовтня 2002** р. включно.
Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ № **26047001293** в Українському кредитному банку, м. Київ, МФО **321701**, код за ЄДРПОУ **23389377**.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 246-48-90, 246-48-92, 220-50-48, 220-54-87,
http://www.uame.com.ua, E-mail: exch@uame.com.ua

КФС "ЕКСПОБАНК"

Ліцензія НБУ №15 від 31.10.2001 р.
01135, м. Київ, вул. Золотоустівська, 2/4

Фінансова звітність станом на 1 жовтня 2002 року

Звіт про фінансові результати (тис.грн.)

РЯДОК	НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ	01-10-2002 р.	01-01-2002 р.
1.1.	Процентний дохід	21969	23874
1.2.	Процентні витрати	-14358	-17194
1	Чистий процентний дохід	7611	6680
2.1.	Комісійний дохід	6769	8397
2.2.	Комісійні витрати	-284	-285
2	Чистий комісійний дохід	6485	8112
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	299	138
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	45	0
7	Інший операційний дохід	676	539
8	Операційний дохід	15116	15469
9	Загальноадміністративні витрати	-3987	-4456
10	Витрати на персонал	-2288	-2928
11	Прибуток від операцій	8841	8085
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-5272	-4836
13	Прибуток до оподаткування	3569	3249
14	Податок на прибуток	-979	-1016
15	Прибуток після оподаткування	2590	2233
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**2590**	**2233**

Голова Правління — Чиж О. Г.
Головний бухгалтер — Іванова Н. М.

Балансовий звіт (тис.грн.)

РЯДОК	НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ	01-10-2002 р.	01-01-2002 р.
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	9652	24400
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3	Кошти в інших банках	12800	23722
4	Цінні папери на продаж	0	0
5	Кредити та заборгованість клієнтів	151117	89605
6	Інвестиційні цінні папери	85	75
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	13364	13075
9	Нараховані доходи до отримання	1554	615
10	Інші активи	13492	3792
11	Усього активів	202064	155284
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	23846	17597
13	Кошти клієнтів	135174	100357
14	Інші депозити	3207	3308
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	3028	1301
17	Інші зобов'язання	9969	9471
18	Усього зобов'язань	175224	132034
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	20695	10500
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, викуплені в акціонерів	0	-2100
22	Результат поточного (минулого) року	2590	2233
23	Емісійні різниці	0	1100
24	Резерви	881	769
25	Результати переоцінки	2673	2673
26	Нерозподілений прибуток, у тому числі	1	8075
27	Сума переоцінки при вибутті необоротних активів	0	0
28	Усього власного капіталу	26840	23250
29	Усього пасивів	202064	155284

Хозяйственный суд Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 147) возбудил дело № 32/163-б о банкротстве ОАО «Шахтостроймонтажное управление № 6», 83056, г. Донецк, ул. Молодых шахтеров, 86а, код ЕГРПОУ 00180887, р/счет 26001310264900 в Донецком филиале коммерческого банка «Финансы и кредит», МФО 335816.

Распорядитель имущества Гасан Олег Славович, лицензия № 315449.

Заявления кредиторов принимаются в месячный срок со дня опубликования объявления.

До відома акціонерів А/Т тютюнова компанія «В.А.Т.-Прилуки»

Акціонерна компанія закритого типу А/Т тютюнова компанія «В. А. Т.-Прилуки» (код ЄДРПОУ 14333202) цим повідомляє, що збори акціонерів відбудуться 28 жовтня 2002 року о 9.30 за адресою: м. Київ, вул. Димитрова, 16-г.

Порядок денний зборів:

1. Затвердження змін до статуту Компанії.
2. Про дату наступних зборів акціонерів.

Директорат Компанії.

Господарським судом Волинської області (43026, м. Луцьк, вул. Медведєва, 1) порушено провадження у справі № 8/35-Б про визнання банкрутом Відкритого акціонерного товариства «Нововолинський молокозавод» (код ЄДРПОУ 05507169, вул. Іваничівське шосе, 5, м. Нововолинськ Волинської області, 45400; п/р № 26003237028001 в КБ «Приватбанк» м. Нововолинськ, МФО 303406). Розпорядником майна призначено Андрієвського Сергія Олександровича (ліцензія № 249537 від 14.11.2001 р.; м. Здолбунів Рівненської області, вул. Шкільна, 2а).

Заяви кредиторів про грошові вимоги до боржника, а також заяви інвесторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 10/115б про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Петровський завод залізобетонних виробів», юридична адреса: 94500, м. Красний Луч, м. Петровське, Луганської обл., код ЄДРПОУ 01033208, п/р 2600330120355 у відділенні ПІБ в м. Красний Луч, МФО 304375.

Розпорядником майна призначений Сиротін Володимир Геннадійович (ліцензія № 047886 від 19.10.2001 р.), який мешкає за адресою: 91011, м. Луганськ, вул. Оборонна, буд. 1, кв. 180.

Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Зведений балансовий звіт КБ на 1 жовтня 2002 року АК "ПРОМЕКОНОМБАНК" м.Донецьк

(тис.грн)

Статті балансу	01-10-2002 р.
АКТИВИ	148 549
Готівкові кошти	1 948
Банківські метали	0
Дорожні та інші чеки	10
Кошти в НБУ	11 611
Нетто: кошти в інших банках	61 931
Нетто: цінні папери на продаж	13 992
Нетто: цінні папери на інвестиції	0
Нетто: кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	47 486
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	2 053
Нетто: нараховані доходи до отримання	750
Нетто: інші активи	8 768
СУКУПНІ АКТИВИ	148 549

Статті балансу	01-10-2002 р.
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	123 322
Кошти банків	788
Депозити та кредити банків у т.ч. кредити, отримані від НБУ	33 402
Кошти клієнтів	81 772
інші депозити	1 000
Субординована заборгованість	5 063
Нараховані витрати до сплати	944
Інші зобов'язання	353
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	123 322
КАПІТАЛ	25 227
Статутний капітал	21 685
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	21 700
Викуплені власні акції	15
Результат минулих років	98
Емісійні різниці	14
Загальні резерви	2 877
Результат поточного року	553
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	25 227
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	148 549

Звіт про прибутки та збитки комерційного банку за станом на 1 жовтня 2002 р. АК "ПРОМЕКОНОМБАНК" м.Донецьк

(тис.грн)

ДОХОДИ	16866
Процентні доходи:	12705
Комісійні доходи	3196
Результат від торговельних операцій	949
Інші банківські операційні доходи	8
Інші небанківські операційні доходи	8
ВИТРАТИ	16313
Процентні витрати	6999
Комісійні витрати	349
Інші банківські операційні витрати	639
Інші небанківські операційні витрати31	5847
Відрахування в резерви	2068
Прибуток (збиток) до сплати податку	964
Податок на прибуток	411
Чистий прибуток (збиток) (6-7)	553

ДАЛІ БУДЕ

«Порпалася посмітюха з посмітюхачем...»

ПОБАЧЕНЕ В ДОРОЗІ

Цей непоказний птах споконвіку тягнувся до людини. На спаді осені, в пору перших заморозків він покидає свою польову обитель і на всю зиму стає сільським квартирантом. Чубатого жайворонка, про якого я веду мову, можна зрозуміти: для нього це — рятівний крок. Адже на засніжених просторах, серед білої безмовності йому не вижити, а поблизу людських осель завжди жевріє іскра порятунку, тут будь-коли знайдеться зайва крихта. Підніжний харч є на дорогах, токах, смітниках. За оту пристрасть копирсатися на звалищах і одержав чубатий жайворонок народну назву — посмітюха. Саме так величають його з діда-прадіда на Буковині. У давнину, а подекуди й нині, у нашому краї побутувала скоромовка, в якій головною фігурою виступав цей птах. Нею матері, бабусі чи дідусі потішали дочок, синів, онучат. Ось ця дотепна віршована тирада: «У ліску під дубом, під дубомрозсихачем, порпалася посмітюха з посмітюхачем. Порпалася посмітюха з посмітюхачем і з малими посмітюшенятами...». Чи не правда — чудова вправа для мовного розвитку? На цій скоромовці спіткнеться не те, що дитячий язик, а й дорослої людини.

Подекуди в бессарабських селах Чернівецької області чубатого жайворонка іменують «сусідкою». Що ж, і в цій назві відбито людську симпатію до невтомного трудівника й співця поля, його незрадливого аборигена.

У часи колективізації, коли на Буковині почався масовий механізований обробіток грунту, жайворину племені стало сутужно. Багатокорпусними плугами йому урізали життєвий простір. Але, як невибагливий птах, він швидко призвичаївся до існування в перелісках, балках, ярах і байраках, одне слово, на не торкнутих людиною острівцях.

Останнім часом чубатий жайворонок став завсідником сільських пасовищ. Недавно я мав нагоду спостерігати чимало птахів на величезній толоці у селі Васловівці Заставнівського району. Тут у них з'явилася цікава звичка — постійно супроводжувати під час випасу овечі отари. Таке сусідство не випадкове. З нього птахи мають неабияку користь: ідучи шляхом, вівці толочать сухі бур'яни, з них осипається на землю насіння, яким охоче живляться жайвори.

Фото автора.

Прогресує й урбанізація цих птахів. На зиму вони почали переселятися в міста. Не виняток і Чернівці. Чубаті жайворонки полюбляють приміські околиці, нові мікрорайони. Особливо багато їх на кагатних полях Чернівецького цукрозаводу.

Цього молоденького жайвора, якого ви бачите на знімку, я сфотографував поблизу швейного об'єднання «Трембіта» в Чернівцях. Було вже прохолодно, а він спокійно походжав собі попід бордюрами, щось визбирував на слизькій дорозі. Поряд з ним трапезувало ще кілька посмітюх. Підкріпившись, птахи миттю злетіли і за кілька метрів приземлилися. Уся зграйка опустилася на кришку люка міської тепломережі. Звідти піднімалася гаряча пара. Конденсат нагрівав чавунну кришку. Морозної пори на цій «печі» можна зігріти закляклі крила, перебути холоднечу.

З настанням весни жайвори швидко залишають густонаселені міста. Вони летять на поклик поля, своєї одвічної колиски, яку обвівають вітри свободи. Лише там вони можуть виконати своє господнє призначення — співців досвітньої, вранішньої землі.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Парфуми для фараона

З ГЛИБИНИ ВІКІВ

Французькі парфумери стверджують, що їм вдалося відтворити справжні парфуми єгипетських правителів. Вони не тільки мають приємний запах, а й підвищують сексуальний потяг до осіб протилежної статі.

У виробництво ці парфуми, які називаються «Кіфі», не надійдуть, бо їх компоненти, м'яко кажучи, не зовсім легальні. До складу чарівного зілля входить екстракт канабісу, що дає змогу щасливому володарю аромату розслабитися і ввести у стан легкої ейфорії оточуючих. Цей препарат заборонений у більшості країн світу. Окрім нього, у списку компонентів — ментолова олія, миро, екстракт ялівцю, кориця, фісташкова олія та інші ароматизатори.

Честь відтворення легендарних парфумів належить фахівцям з компанії L'Oreal і французького Центру досліджень і реставрації музеїв. Дослідниця Сандрін Відо, яка витратила на створення «Кіфі» довгі роки, нарешті змогла вивести заповітну формулу. Допомогла їй творчість відомого грецького історика Плутарха, в працях якого описано цей аромат. В його роботах «Кіфі» — «сила, що дає можливість приспати людину, нагнати на неї солодке марення, розслабити і прогнати смуток і неспокій».

Зі слів Сандрін Відо, для створення «Кіфі» вона використала сліди древньоєгипетських парфумів, які виявили археологи у місцях поховань фараонів, та манускрипти. Щоправда, в останніх — рецепти «Кіфі» різнилися. В одних значиться, що для приготування парфумів потрібно десять інгредієнтів, а в інших — майже п'ятдесят. У результаті Сандрін Відо вдалося вивести істинну формулу та отримати бажаний запах.

«Кіфі» являють собою парфуми-саше — саме тверді парфуми були актуальні в часи правління фараонів. У них цілком відсутній алкоголь, бо така форма надання стійкості аромату увійшла в моду тільки у двадцятому столітті. У Древньому Єгипті парфуми наносили не тільки на шкіру шиї і рук — їх втирали у волосся та інтимні частини тіла, щоб підвищити свою сексуальну принадність.

КРИМІНАЛ

З-під вінця — на довічні нари

Беспрецедентним можна назвати випадок, що стався з харківською Фемідою. Тільки через сім років оголошено вирок у кримінальній справі, порушеній за фактом подвійного вбивства в середині дев'яностих років минулого століття. Звинувачувану колишню студентку Світлану Коваленко, яка, до речі, поки тривало слідство, продовжувала навчатися і навіть встигла вийти заміж, суд засудив до довічного ув'язнення.

Убивство сталося 1 вересня 1995 року в гуртожитку Академії міського господарства — двом студенткам перерізали горло. Як підозрювану міліція затримала Світлану Коваленко, сусідку загиблих, котра стверджувала, що знайшла їх тіла. Раніше затримана займала ту кімнату, в якій потім оселилися дві дівчини. Слідство висунуло мотив — убивство сталося під час сварки через житлоплощу, подруги не хотіли звільняти обжиту Світланою кімнату. Підозрювана зізналася у скоєнні злочину і підписала явку з каяттям, але вже за кілька днів відмовилася від своїх попередніх показань. Кілька разів кримінальна справа припинялася за недоведеністю складу злочину. Останнього разу додаткове розслідування було доручено представникові прокуратури Полтавської області. Підслідча та її адвокати були впевнені в позитивному вирішенні справи, але їх оптимістичні прогнози не справдилися, і решту свого життя Коваленко доведеться бути за гратами. Зрозуміло, якщо Верховний Суд не винесе інший вирок.

Микола КОСИЙ.

Харків.

ОБЕРЕЖНО: ПІДРОБКА!

Ацетон під майонезом

Працівниками міліції в Кременчуку (Полтавська область) знайдено ще один підпільний цех. Цього разу «конспіратори» займалися виготовленням майонезу. Виробництво було налагоджено в підвальному приміщенні і проводилося за умов цілковитої антисанітарії. Реалізовувався цей, з дозволу сказати, продукт харчування під відомою в області торговельною маркою майонезу «Кременчуцький».

Нині добре відлагоджений виробничий конвеєр зупинили. Міліція вилучила підготовлений до продажу фальсифікат на загальну суму понад 20 тисяч гривень. Працівники міліції також вилучили технологічне оснащення підпільного цеху, напівфабрикати і тару для готової продукції. Кількома днями раніше міліція Кременчука «провалила» ще одну «явку» підпільників — цех з виробництва ацетону, розчинників та інших технічних рідин, **повідомляє агентство «Оглядач».**

ФОТОПОГЛЯД

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ЗНАХІДКА

Арсенал у печері

На цілий склад зброї — три автомати Калашникова, 13 ракетних снарядів і 546 патронів — натрапили школярі Плодівської середньої школи.

Збираючи горіхи, вони вирішили погратися в гірських печерах, де і знайшли загорнутий у ганчірки арсенал. Місцеві жителі вважають, що найвірогідніше зброю було викрадено для перепродажу з військової частини, яка дислокується в сусідньому селі. Правоохоронці від коментарів утримуються.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311191. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos